bir ekmek bir Politika
(ikisinden de vazgeçilmez)

Politika
SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

Perşembe
2
Mart 1978

ADRES:
İstanbul: Yerebatan Caddesi
Taşsavaklar Sok. No 5 Cağaloğlu
Ankara : İzmir Caddesi No 20/27 Kızılay
TELEFONLAR:
İstanbul: 27 77 12 • 27 69 09
Ankara : 17 65 36 • 18 36 88

İMF'nin isteklerine boyun eğildi: "Devalüasyon"

Yüzde 30'a varan değer kaybıyla Dolar 25, Mark 11,50, İsviçre Frangı 12,20 TL'ye yükseldi

DOLAR
MARK
İs.FRANGI

- ★ TÜRK LİRASI YENİDEN DEVALÜE EDİLDİ
- ★ İTHALATA ÇEŞİTLİ KISITLAMALAR GETİRİLDİ
- ★ TEMEL MADDELERE YENİ ZAMLAR GELİYOR
- ★ GELİR VERGİLERİ YENİDEN DÜZENLENECEK
- ★ BANKA FAİZ ORANLARI, TASARRUFU TEŞVİK EDECEK YÖNDE DÜZENLENİYOR
- ★ DÖVİZ HARCAMALARINA KISITLAMALAR KONUYOR
- ★ TURİSTİK DÖVİZ KURU YENİDEN BELİRLENİYOR

HABERİ 4. SAYFADA

Org. Ersin Kara Kuvvetleri Komutanlığına vekaleten getiriliyor

SANCAR 6 MART'TA EMEKLİ OLUYOR YENİ GENELKURMAY BAŞKANI: KENAN EVREN

ANKARA, (İSTA)

Orgeneral **Semih Sancar'ın** yaş haddi nedeniyle emekliye ayrılmasına ilişkin Bakanlar Kurulu kararının Resmi Gazetede yayınlanmasından sonra yeni Genelkurmay Başkanlığına getirilen Orgeneral **Kenan Evren** görevi 6 Mart'ta devralıp 7 Mart'tan itibaren Genelkurmay Başkanlığına Başlayacaktır.

Kara Kuvvetleri Komutanı Orgeneral **Kenan Evren'in** Genelkurmay Başkanlığına getirilmesinden sonra boşalan Kara Kuvvetleri Komutanlığına bir süre vekâleten Birinci Ordu

(Devamı Sa. 7. Sü. 4'de)

Maliye Bakanı devalüasyonun yeni zamlara yol açmayacağını iddia ediyor

BAKAN YENİ VERGİ VE ASGARİ GEÇİM İNDİRİMİ YASA TASARILARININ BAKANLAR KURULU'NDA GÖRÜŞÜLÜP MİLLET MECLİSİ'NE VERİLECEĞİNİ SÖYLEDİ.

ANKARA (İSTA)

Maliye Bakanı Ziya Müezzinoğlu yapılan yüzde 30 dolaylarındaki devalüasyonun enflasyonu artırıcı rolü olmayacağını ve yeni zamlara yol açmayacağını öne sürmüştür. Müezzinoğlu ekonomik önlemlerle ilgili olarak dün yaptığı basın toplantısında hükümetin aldığı karar gereğince petrol ve gübreye zam yapılmayacağını da açıklamış, «Devalüasyon nedeniyle doğacak olan fark gerekli fonlardan karşılanacaktır» demiştir.

Müezzinoğlu son kur ayarla-

(Devamı Sa. 7. Sü. 1'de)

YORUM

KEMERLERİ KİM SIKACAK ?

Uluslararası sermaye'nin istemlerine boyun eğildi. Ecevit hükümeti, mevcut ekonomik bunalımı uluslararası tekellerin ve onların devletlerinin gösterdiği yoldan giderek çözmeye çabalıyor. Böylesi bir yolun, işçisiyle, köylüsüyle, memuru, aydını, öğretmeniyle halkımıza neye patlayacağı ortadadır. Temel mallara yeniden en büyük oranlarda zam plânlanmakta, vergiler yeniden düzenlenmektedir. Alınan ekonomik önlemlerin, Türkiye'yi süregenleşen ekonomik bunalımlardan, bunun neden olduğu toplumsal, politik ve moral bunalımlardan kurtarması olanağı bulunmuyor. Çokuluslu tekeller ve onların askeri, ekonomik örgütleri, ağır bunalımın faturasını emekçi yığınların sırtından çıkarmanın iflas etmiş yolunu **«kemerleri sıkma»** politikasını dayatıyor, ülkemizi, halkımızı sonu çıkmaz yollara sürüklüyor.

CHP ağırlıklı yeni hükümetin, böylesi bir yola boyun eğmesi, **tarihin yeniden sınan**

(Devamı Sa. 7. Sü. 9'da)

DEVALÜASYON'A TEPKİLER...

Kararı işverenler "olumlu", ilerici çevreler ise tepkiyle karşıladı

HABER MERKEZİ

Ecevit hükümeti tarafından yüzde 30'a yaklaşan devalüasyon kararı sendikalar ve ilerici çevrelerce tepkiyle, işverenlerce ise olumlu karşılanmıştır. Sendikalar ve ilerici çevreler kararın IMF'in dayatmaları sonucu alınmış olduğunu ve sonuçlarının işçi sınıfı ve emekçi halkın sırtına bindirileceğini belirtmişlerdir. Sanayiciler ise «bazı tedbirler» alındığı takdirde devalüasyonun yararını savunmuşlardır.

SENDİKACILARIN GÖRÜŞLERİ

Türk lirasının yaklaşık yüzde 30'a varan devalüasyonu DİSK Genel Sekreteri Fehmi Işıklar ve DİSK Üçüncü Bölge Temsilcisi tepkiyle karşılamışlardır. Işıklar devalüasyonun yeni fiyat artışları, dolayısıyla emekçilerin yaşam koşullarının daha da ağırlaşması demek olduğunu söylemiş, Kıral ise işçi ve emekçi kesimlerin gelir düzeylerinin aynı oranda yükseltilmesinin zorunlu olduğunu belirtmiştir.

Cemal Kıral, kararın IMF'in dayatmaları sonucu alınmış bir karar olduğunu belirtmiş, Fehmi Işıklar ise, «Başta DİSK olmak üzere işçi sınıfından istenen fedakârlıklara karşı çıkacaklarını» söylemiştir.

İŞVEREN TEMSİLCİLERİNİN GÖRÜŞLERİ

ANKA Ajansının İstanbul Sanayi Odası Baş-

(Devamı Sa. 7. Sü. 9'da)

Denktaş yönetimi başbakanı Nejat Konuk istifasını son anda geri aldı

İstifasını son anda geri alan Nejat KONUK..

HABER MERKEZİ

Denktaş Yönetimi Başbakanı Nejat Konuk, işverenlerin genel greviyle gelişen olaylar sonrasında istifa edeceğini bildirmiş ancak son dakikada istifasını geri almıştır.

ZAM YAPMAK KOLAY, VERGİ ÖDEMEK ZOR!

Kıbrıs Türk kesiminde bundan bir süre önce işverenlerin çeşitli mallara yaptıkları zam, bilindiği gibi bu kişilere aşırı kârlar sağlamıştı. Ancak sayıları genel nüfus içinde çok küçük bir oranda olan işverenler bilindiği gibi bundan bir süre önce işverenler çeşitli mallara zam yapmışlar ancak önceki gün bu kârlarından fazla vergi ödememek için genel greve gitmişlerdi. Petrol ve gümrük vergilerinin arttırılması nedeniyle girişilen bu grev bir gün sürmüş, otelciler, benzinciler, fırıncılar 24 saat işyerlerini açmamışlardı. Bu süre içinde halkın ekmek ve akaryakıt almak için uzun kuyruklar oluşturduğu öğrenilmiştir.

Denktaş'ın partisi olarak bilinen Kıbrıs Ulusal Birlik Partisi'nin Meclis grubunda, işverenlerin giriştiği «genel grev» uzun tartışmalara yolaçmıştır. İşverenlerin güdümünde olduğu bilinen UBP'nin işverenlerin bu direnişi karşısında açıklanan zamlar-

(Devamı Sa. 7. Sü. 4'de)

«TÖB-DER, ırk din dil ve inanç farkı gözetmez

ANKARA (İSTA)

Tüm Öğretmenler Birleşme ve Dayanışma Derneği (TÖB-DER) Genel Sekreteri Mustafa Düzgün, TÖB-DER'in dinsiz olduğu yolunda söylentiler çıkarıldığını belirtmiş «Demokratik öğretmen hareketi ve onun günümüzdeki tek temsilcisi TÖB-DER, ırk, din, dil, ve inanç farkı gözetmeksizin ilerici, demokrat ve devrimci tüm eğitim emekçilerine kapılarını açık tu-

(Devamı Say. 7, Sü. 4'de)

İstanbul Üniversitesinde can güvenliği yine sağlanamadı

HABER MERKEZİ

DERSLERE GİRMEK İSTEYEN İLERİCİ ÖĞRENCİLERE FAŞİSTLER POLİSİN GÖZÜ ÖNÜNDE SALDIRDI..

FAŞİST SALDIRI SONUCU 3 ÖĞRENCİ BAŞINDAN YARALANDI..

İki yılı aşkın süredir işgal altındaki İstanbul Üniversitesi'nde can güvenliği ve öğrenim özgürlüğünün tam olarak sağlanamadığı, dün bir grup faşistin polislerin gözü önünde öğrencilere saldırması ile bir kez daha ortaya çıkmıştır. Hukuk ve İktisat Fakültelerinde çok sıkı güvenlik önlemlerine rağmen faşist komandolar tarafından girişilen taşlı sopalı saldırıda üç öğrenci çeşitli yerlerinden yaralanmıştır. Polis öğrenimi engelledikleri gerekçesi ile Üniversite içinden ve dışından 60'ı aşkın komondoyu gözaltına almıştır.

BİNAYA GİRMEK İSTEYEN İLERİCİ ÖĞRENCİLER COPLANIYOR

Sömestr tatilinin sona ermesi üzerine Yaz Yarı Yılı öğrenimine başlayan İstanbul Üniversitesi Hukuk ve İktisat Fakültelerine iki yılı aşkın süredir giremeyen ilerici öğrenciler okullarında can güvenliği ve öğrenim özgürlüğünün sağlandığının açıklanması üzerine dün sabah Fakültelerine gelmişlerdir. Faşist işgali altındaki Beyazıt semtine ancak toplu olarak gelebildiklerini belirten öğrenciler İşletme Fakültesi'nin bulunduğu sokakta polis tarafından gerekçesiz coplanarak dağıtılmışlardır. Daha sonra kimlik ve aramadan geçerek üniversite binasına giren öğrenciler burada faşistlerin taşlı saldırısı ile karşı karşıya kalmışlardır.

Polisin çok sıkı önlemlerine rağmen faşistler tarafından binalara sokulmayan ilerici öğrenciler uzun süre bahçede beklemişlerdir. Bu süre içinde Fakülte girişlerini işgal e-

(Devamı Say. 7, Sü. 3'de)

Hukuk Fakültesindeki faşist saldırıda başından yaralanan bir öğrenci tedaviye götürülürken. (Fotoğraf: Ender ERKEK)

Tutuklu öğrenciler sınavlara girmek istiyor

HABER MERKEZİ

Tüm Türkiye'de tutuklu ya da mahkum öğrencilerin istemlerini dile getiren İzmir Buca Cezaevinde bulunan tutuklu öğrenciler, üniversite sınavlarına girmek istediklerini, haklarının yanmaması için böylesi bir hakkın kendilerine tanınması için İçişleri Bakanlığına ve Jandarma Genel Komutanlığına müracaatta bulunduklarını bildirmişler, okumalarına engel o-

(Devamı Say. 7, Sü. 5'de)

Faşist saldırı ve provokasyonlara tepkiler sürüyor

DİKMEN'DE BİR KIRAATHANE SİLAHLARLA TARANDI, 8 KİŞİ AĞIR YARALANDI

KORUTÜRK DANIŞTAY BAŞKANI'NA «GEÇMİŞ OLSUN» DEDİ

İGD SAMANDAĞ ŞUBESİNE YÖNELİK PROVOKASYON KINANDI

HABER MERKEZİ

Çeşitli faşist saldırı ve provokasyonlar, Cumhurbaşkanı, İGD ve TÜM-DER Ankara Şube Başkanı tarafından kınanmıştır. **Korutürk,** Danıştay Başkanı'na bir telgraf gönderirken, olayı **«menfur bir girişim»** olarak değerlendirmiştir.

Dikmen Caddesinde Zekibey durağı karşısında bulunan bir kıraathane dün gece kimlikleri saptanamayan kişilerce otomatik silahlarla taranmıştır. Silahlı saldırı sonunda 8 kişi ağır şekilde yaralanmıştır.

Cumhurbaşkanı **Fahri Korutürk,** Danıştay'a yönelik saldırı konusunda Danıştay Başbakanına bir telgraf göndererek olaydan duyduğu üzüntüyü bildirmiş, ve geçmiş olsun dileğinde bulunmuştur.

Korutürk'ün Danıştay Başkanına gönderdiği telgraf şöyledir:

«Demokratik hukuk devletinin vazgeçilmez anayasal kuruluşlarından biri olan Danıştay'a yönelik menfur saldırıyı teessürle öğrenmiş bulunuyorum. Geçmiş olsun der esenlikler dilerim.»

İGD SAMANDAĞ ŞUBESİNE YAPILAN PROVOKASYON KINANDI

Basına yazılı bir açıklama yapan İGD Genel Sekreteri **Baki Temel Saçlı,** «İGD kapattırılmak istenmektedir. **Samandağ'-**

(Devamı Say. 7, Sü. 1'de)

Maden-İş ISDEMİR'de yetkiye gidiyor

İRADE BEYANI BUGÜN BAŞLADI

KARABÜK, SEYDİŞEHİR, ERDEMİR VE MKE FABRİKALARINDAN MADEN-İŞ VE İSDEMİR İŞÇİLERİNE BAŞARI MESAJLARI YAĞIYOR.

İSTANBUL (İSTA)

DİSK'e bağlı Maden-İş Sendikasının örgütlü bulunduğu İskenderun Demir ve Çelik Fabrikalarında yasal yetkili sendika olarak belirlenmesini sağlayacak irade beyanı oylamasına bugün geçilmektedir. Maden-İş Sendikası İskenderun Bölge Temsilciliğinden alınan bilgilere göre irade beyanı uygulamasının başarılı olması için çalışmaların tamamlandığı ve örgütlü çabaların güçlendirildiği bildirilmiştir.

Kamu sektöründe DİSK örgütlenmesinin başını çeken Maden-İş Sendikasının önceki akşam İskenderun Saray Sinemasında 2000'inin üzerinde işçinin katılmasıyla ger-

(Devamı Say. 7, Sü. 6'da)

Mutlu Menderes öldü

ANKARA (İSTA)

AP Aydın Milletvekili **Mutlu Menderes** Ankara'da geçirdiği trafik kazasından sonra girdiği komadan kurtulamayarak dün sabah Numune Hastanesi'nde ölmüştür. Menderes'in ölümü ile AP'nin Millet Meclisi'ndeki sandalye sayısı 177'ye düşmüştür.

Adnan Menderes'in oğlu olan Mutlu Menderes önceki gece Ankara'da Çankırı Caddesinde bir trafik kazası geçirmiş ve koma halinde Numune Hastanesi'ne kaldırılmıştı.

yazdıkça adil özkol

Siyasi Partiler Yasası

Sayın Cumhurbaşkanı Siyasi Partiler Yasası'nda yapılan değişikliği veto etti.

Yer yer çeşitli karşı çıkmalar görülse bile parlamentonun ilk görüşünde ısrar edeceği anlaşılıyor. Cumhurbaşkanı'nın böyle bir durumda yeniden veto etmesine Anayasamız olanak vermiyor. Bu nedenle yasa değişikliği yayınlanarak yürürlüğe girecek.

Ancak basında çıkan haberlerde ısrarla Cumhurbaşkanının bu yasa değişikliği aleyhine dava yoluyla Anayasa Mahkemesine başvuracağı belirtiliyor.

Sayın Korutürk bu yola gider de Anayasa Mahkemesi yasa değişikliği için iptal kararı verecek olursa nasıl bir hukuksal konum ortaya çıkar.

Sorun buradadır.

İlk bakışta Anayasa Mahkemesi kararlarının geçmişe etkili olmadığı ve bu bakımdan yasa değişikliğinin Resmi Gazetede yayınlanmasıyla Erbakan hakkında yapılan koğuşturmanın düşeceği sonradan Anayasa Mahkemesi iptal kararı verse bile bunun MSP liderinin durumunu aleyhine etkilemeyeceği ileri sürülebilir. Genel kural bu olmakla beraber bunun çok önemli bir istisnasının bulunduğu dikkate alınmalıdır.

Anayasa Mahkemesi kararları geçmişe etkili olmamakla beraber «bir vergi uyuşmazlığı şeklinde» devam eden davalarda bu kararlar geçmişi de kapsamaktadır. Bu durum gerek Anayasa Mahkemesinin gerekse idari ve adli yargının kararlarıyla kuşku götürmeyecek bir tarzda halledilmiştir.

Erbakan olayında da siyasi partiler yasasındaki değişikliğin Resmi Gazete'de yayınlanmasıyla beraber parti yasaklarını inceleme kurulundaki dosyanın işlemden kaldırılması ve yargısal koğuşturmanın düşmesi gerekmektedir. Ancak olayda Savcılık işlemi yapan Yargıtay Başsavcısı'nın yapılan yasa değişikliğinin Anayasa'ya aykırı olduğu yolunda bir istemi olur da kurul bu istemi geçerli sayarak koğuşturmayı sürdürür ve bu arada da Anayasa Mahkemesi'ne başvurursa Anayasa Mahkemesi'nin gerek bu başvuru üzerine gerekse Sayın Cumhurbaşkanı'nın başvurusu üzerine vereceği iptal kararı geçmişe etkili olur.

Kısacası Erbakan hakkındaki koğuşturma yeniden kaldığı yerden devam eder.

Görülüyor ki siyasi partilerin ve yöneticilerinin güvencelerini sağlamak bakımından ilgili yasada çok daha kapsamlı değişiklikler yapmak daha doğrusu siyasal faaliyetleri kısıtlayan tüm anti-demokratik hükümleri ayıklamak gereklidir.

Asıl gereksinim bu olmakla beraber siyasi partiler yasasında yapılmakta olan değişikliğe karşı çıkma gerekçelerini uygun bulmaya olanak yoktur. Daha kapsamlı bir değişikliğin gerekliliğini ileri sürmek başka şeydir. Böyle bir gereksinimi olumlu yönde yapılan kısıntılı değişikliklerin karşısına çıkarmak tamamen başka bir şey.

Yasa değişikliğinin Parlamento üyesi olan parti mensuplarıyla olmayanlar arasında iptal gerektirecek ölçüde haksız bir ayrım yarattığını ileri sürmekle mümkün değildir. Zira ayrımın kaynağı Anayasal bir kurum olan ve halk oyuyla oluşan dokunulmazlıktır. Şüphesiz aynı güvencenin Parlamento üyesi olmayan siyasi parti mensuplarına da uygulanması daha olumlu olurdu. Fakat böyle olurdu deyip mevcut değişiklikten de vazgeçmek yarar değil zarar sağlar.

Değişiklik şimdilik bu şekliyle kesinleşmeli ancak bu yasalarımızdaki genel bir demokratikleşme hareketinin de başlangıcı olmalıdır.

Dosyalı memurlar

Kemal KIRLANGIÇ

Öğretmenlerden biri Milli Eğitim Bakanlığına başvurur. Başta Sayın Ecevit hükümeti vardır. Bir okulun yöneticiliğine isteklidir bu ilerici öğretmen. Kıdemlidir. Tüm olumsuz koşullara rağmen başarılıdır. Ancak dosyalıdır, yani disiplin cezası almıştır MC'den. Yetkili, «Olamaz. Disiplin cezası almışsın» der. «Yöneticilik yapmamışsın» diye ekler. Eğitim emekçisinin yanıtı ilginç ve tutarlıdır: «Cezasız, başarılı ve yöneticilik yapmışları Ülkü - Bir'de bulabilirsiniz ancak.»

Bu yanıt belki biraz abartmalıdır. Ancak, genelde bir gerçeği belirler. Geçmiş iktidarlar döneminde ilerici memur ve öğretmenlerin çok önemli bir bölümü cezalandırıldı. Hele yiğit, kişilikli ve döğüşken olanların çok büyük bir yüzdesi ceza aldı. Sadece öğretmen boykotuna katılan öğretmen sayısı 108 bin, ceza alan sayısı 89 bin kişidir. Bu öğretmen kesiminin yüzde 50'sine yakın bir orandır. Buna sonradan «TÖB-DER'e üye misin? Yürüyüşüne niçin katıldın? İsimli gazetede ne den yazdın? Öğrencileri yönetime karşı kışkırtmışsın. Amirine yan bakmışsın...» gibi sorularla başlayan soruşturmalar sonucu ceza alanları da ekleyin yüzde 50'yi geçer.

Diğer kamu emekçilerinin durumu da öğretmenlerinkine benzer.

Şu anda ilerici, yurtsever, sosyalist kamu emekçilerinin çok büyük bir yüzdesi bu ve benzer nedenlerle cezalandırılmış, ya da olumsuz raporlar verilerek puanları düşürülmüştür. Bununla ceza almayanların tümü sermaye yanlısıdır, demek istemiyorum. Kuşkusuz ceza almayan tek tük ilerici unsur da vardır. Ancak, genelde MC yandaşları ile suya sabuna dokunmayan pisler ve her gelene göre rüzgâr önündeki ekin gibi yön değiştirenler ceza almamış ve yöneticiliklerde kalmış, çoğunluk olumlu rapor almışlardır.

Disiplin cezaları bağışlanmadan yapılacak tüm değerlendirmeler ilerici kesimin zararına sonuçlanacaktır. Başka türlü davranılsa Danıştay yolu vardır. Sermaye iktidarlarınca çıkarılan yasa, yönetmelik gibi şeylere göre Danıştay değerlendirme yapınca onlar kazançlı çıkacaklardır. Bu bir anlamda geçmiş iktidarların kayırmalarına, haksızlıklarına ortak olmaktır. Derece ve kademe alamama durumlarının altında da bu durum yatmaktadır. Geçmiş dönemlerde iktidarlara yaranmak isteyen yöneticilerin sırf durumlarını sağlamlaştırmak için ilericiler hakkında kıyım yaptıklarını çok gördük. Aynı kemiksizler takımının bugün de CHP iktidarının ileri gelenlerinin yöresinde dolanıp durduklarına her gün tanık oluyoruz. Işığa tutulmuş pervane gibi dönüyorlar bu mübarekler.

Ayrıca 1974 yılında çıkarılan Af Yasası da haksızlığı pekiştirdi. Karaborsacılar, fermanlı kaçakçılar, sahtekârlar, katiller, ırz düşmanları bağışlanırken üstüne «Kaşının üstünde kara var» diyen kamu görevlilerinin disiplin suçları bağışlanmadı. Biz diğer suçluların da «düzen kurbanları» olduklarını biliyor, bağışlanmasını istiyorduk. Gene istiyoruz. Ancak Anayasaya aykırı biçimde, hukuk ilkelerini açıkça çiğneyerek yapılan bu haksızlığın giderilmesi zamanı gelip çoktan geçti.

Mecliste CHP'li bir milletvekilince verilmiş bir de yasa önerisi var. Bu yasa önerisi, 1974'e dek işlenen disiplin suçlarının sadece bir bölüğünü kapsıyor. Bu öneri genişletilip geliştirilerek ya da yeni bir yasa önerisiyle ancak sağlanabilir.

Bu yapılmayınca sayın hükümet ve halkımız bilmelidir ki, yaranın kanaması sürecek, yeni hükümet de geçmişlerin suçuna ve haksızlığına istese de istemese de ortak olacaktır. TÖB-DER'in ileri sürdüğü gibi seçimle yönetici atama yolu da uygulanmadığına göre bundan sermayenin maşalarıyla, yanardönerler yararlanacaktır. O zaman, hamam eski hamam olmasını sürdürecek, tellâklar bile değil sadece tellâkbaşılar değişmiş olacaktır.

Hiçbir yetkili, hukuk ilkeleri içinde, en azılı suçlular bağışlanırken ezilen kamu görevlilerinin haklı tepkilerine karşın çoğu verilmiş bu disiplin cezalarının bağışlanmamasını açıklayamayacaktır.

İlerici demokratik kitle ve meslek örgütleri bu konuyu da gündeme getirip üzerinde ısrarla durmalıdırlar. Hükümetin bu ve benzer konularda gerekeni yapmaması demokratik kitle örgütleriyle iktidarı karşı karşıya getirir. Bundan da sermaye yararlanır. Hükümet ve Meclis çözüm bularak, haksızlığı gidererek, hem desteğini artırır ve puan toplar hem de olumsuz gelişmeleri peşinen önlemiş olur. Hem de ilerde önüne çıkacak bir sürü engeli şimdiden kaldırmış olur.

YORUM oya baydar

Hazır kuvvet komandolar

Önceki günkü gazetelerin tümünde - kedi pisliğini örter gibi olayları ve faşist cinayetleri örtmeye çalışanlar hariç - şu haber yer alıyordu: «4 ülkücü makinalı tüfeklerle ele geçirildi...»

Daha sonra da bu «ülkücülerin» - siz faşist komando anlayın - ikisinin Ankara MHP Gençlik Kolları Yönetim Kurulu üyesi, birinin Ülkü Ocaklı, birinin Büyük Ülkü Dernekli oldukları ve Adana'dan Ankara'ya geldikleri bildiriliyordu. Altlarında, bagajında silah gizli bir Renault araba vardı. Ve de Adana'da eylemden dönmekteydiler.

Haberi, birkaç gün önceki bir başka haberle birleştirelim: «Gaziantep olaylarına karışan bu tür «ülkücü»lerden onbeş yirmi kadarının, özellikle de elebaşıların Gaziantep'e Adana'dan ve çevreden geldikleri saptanmıştır. Yani kısaca bu «ülkücü», nam-ı diğer faşist komandolar, bir çeşit gezici «hazır kuvvet», bir çeşit «akışkan vurucu güç»türler.

Son günlerde MHP yanlısı basında ve faşizmi koltuğu altında besleyip sonunda gözünü oyacak kargaları yetiştiren AP yanlısı yayın organlarında: «Ülkücü gençler iftiraya uğruyor, masum gençlere iftira atılıyor» türünden yayından ve feryaddan geçilmiyordu. Bırakalım diğer haber, olay ve tutuklamaları bir yana, sadece şu son olay üzerinde duralım.

Bu «masum» gençlerin Adana'dan Ankara'ya gitmeleri doğal, işleri vardır güçleri vardır. Eh, memlekette de seyahat özgürlüğü var. Hepsi iyi güzel de, şu «masum ülkücüler» acaba makineli tüfekleri ne yapıyorlardı? Yoksa her zamanki huy ve alışkanlıklarıyla yine Devlet kuvvetlerine yardıma mı geliyorlardı?

İşin bir başka ilgi çekici yanı var. Bu silahlı hazır ve seyyar kuvvet komandolar, MC döneminde devlet kadrolarına memur olarak atanmışlar. Bunlar, makineli tüfekli memurlar sizin anlayacağınız. Herhalde Devlete daha etkin hizmet için olsa gerek...

Son üç gündür, artık bir çeşit alışılmış ve kanıksanmış hale gelen cinayetler, patlamalar, saldırılar, olaylar, sabotajlar, terörist eylemler doruğund vardı. Gerçekleri görmeye kararlı ve gerçeklerden korkmayan bir göz, bu olayların ana sorumlu ve suçlularının, çoğu MHP'ye ve MHP'nin yan kuruluşlarına kayıtlı faşistler olduğunu ortaya koyuyor. Bu arada olaylara karışan ve olayları körükleyen; böylece de, niyetleri ne olursa olsun özünde provokatörlük, gönüllü ajanlık yapan; işçi sınıfı çizgisinin yolu olmayan bireysel terör ve maceracılığı yöntem olarak benimseyen ve bu nitelikleriyle, şu dönemde işçi sınıfı hareketi ve demokrasi savaşımı açısından faşist komandolardan ayrılır bir tarafları kalmayan maceracı unsurlar da var. Yaptıkları ve eylemlerinin sonuçlarıyla kendilerini solda gösteren ve çoğu öyle olduklarını da sanan ve inanan maceracı, goşist-maoist unsurların harekete zararları, aslında bir bakıma faşistlerden de fazla denilebilir. Çünkü bunlar «eylem»leriyle, iki cami arasında bi namaz ve ortada sallanan Ecevit hükümetinin bir sağa bir sola vurma politikasına kışkırtıcılık ve yataklık yapıyorlar. Faşizme karşı etkin ve köklü önlemler almakta hala kararsızlık gösteren ve bu kararsızlığı sürdükçe «anarşi»yi önleyemeyecek olan hükümetin, sapla samanı birbirine karıştırma ve maceracılığı, terörizmi, sapık akımları işçi sınıfı çizgisiyle bir tutma özünde anti-komünizm yapma politikasını körüklüyorlar.

Son günlerin olayları iki gerçeği artık apaçık gözler önüne seriyor. Birincisi «anarşi» adı verilen olay, aslında, faşizmin devletteki gerilemesini sokakta telafi etme, kargaşa yaratarak demokrasiye son verme ve faşist dikta rejimini kurma girişimlerinden başka birşey değildir. İkincisi, kendilerini solda gösteren bir takım maceracı unsur ve gruplar, davranışlarıyla, maceracı çizgileriyle, faşizmin tırmanma girişimine bir güzel katkıda bulunmakta, faşizme omuz vermekte ve faşizmin kucağına düşmektedirler.

Buna karşılık, hükümet, Demirel'in söylediğini tam tersinden tekrarlayacak olursak anarşinin kaynağı konusunda yanlış teşhis içinde bulunmaktadır. Dar maceracı unsurları sol sayıp ve bu teşhisi yaygınlaştırıp, «hem sağ hem sol anarşinin kaynağıdır» dediniz ve bunları bir terazinin iki kefesine koymaya çalıştınız mı; «aman bana solcu demesinler» endişesiyle ve sınıfsal körlükle, sağa vurdunuz mu kendinizi bir de mutlaka sola vurmakla yükümlü hissettiniz mi, anarşi adını verdiğiniz faşist tırmanışın önüne geçemezsiniz. Ve de bu selin önünde, kendiniz de kapılıp gidersiniz.

KÖY VE KOOPERATİF

Traktör ithal yetkisinin KÖY-KOOP'a verilmesi istendi

REMZİ SÜZEL BİLDİRİYOR

KEŞAN — Keşan, İpsala ve Enez merkez ve köylerinin Köy Kalkınma Kooperatifleri Başkanları Keşan KÖY-KOOP bürosunda toplanarak ortak sorunlarını tespit etmişler ve istemlerini bir dilekçeyle Bakanlar Kuruluna bildirmişlerdir.

Kooperatif Başkanları oybirliğiyle kabul ettikleri dilekçede tarımsal maddelerin ithalinin 3-5 tekellerin elinde olduğunu bildirmişler, köylünün çıkarlarının tekellerin çıkarlarıyla uyuşamıyacağını, köylünün çıkarını korumak için tüm tarımsal maddelerin ithalatının yalnızca KÖY-KOOP'a verilmesi gerektiğini belirtmişlerdir.

Kooperatif Başkanları bu duruma son örnek olarak traktör sorununu göstermişler, yeni hükümetin traktör ithalinde vergiyi % 25'e çıkararak 1,5 senedir traktörlerini çekmek için bekleyen KÖY-KOOP üyelerini 15 bin lira civarında daha fazla para ödemek zorunda bıraktığını açıklamışlar, KÖY-KOOP üyelerinin daha önce çıkarılan zorluklar nedeniyle zaten büyük zararlara girdiklerini belirtmişlerdir. Dilekçede «traktör ithal fiyatları % 10'a düşerse 2000 köylünün çıkarının korunmasına rağmen, traktör ithal eden tekellerin daha büyük kârlar edecekleri ve bütçenin de büyük açıklar vereceği belirtilmiş, tek çözümün traktör ithal yetkisinin yalnızca KÖY-KOOP'a verilmesi olduğu» ileri sürülmüştür.

Dilekçede hükümete sunulan diğer istemler şöyle sıralanmıştır.

— 1977'de gelmesi gereken traktörlerin son 1300 tanesine derhal ithal izninin verilmesi.

— Uzun vadede bütün köy kooperatiflerini birleştirmek için bir kanun tasarısı hazırlanması.

— Tarım ilaçlarının fiyatlarının kooperatif ve hükümet temsilcilerinden oluşan bir komisyonca tespiti, dağıtımının kooperatiflerce yapılması.

— KÖY-KOOP Birliklerine gübre için kontenjan ayrılması.

— Köylüden yana Toprak ve Tarım reformunun en kısa zamanda çıkarılması.

— Taban fiyatlarının tespitinde kooperatif temsilcilerinin de görev alması.

— Üreticilerin akar-yakıt ihtiyaçlarını karşılamak için KÖY-KOOP'a bayilik verilmesi.

ETİBANK
KÜRE BAKIRLI PİRİT İŞLETMESİ
MÜESSESESİ MÜDÜRLÜĞÜNDEN
(160.000 TON CEVHER NAKLETTİRİLECEKTİR)

1 — Müesesemiz Aşıköy maden sahasından İnebolu'daki stok yerine 1978 yılında 60.000 ve 1979 yılında 100.000 ton olmak üzere toplam 160.000 ton cevher naklettirilecektir.

2 — İhale 5 Nisan 1978 günü saat 14.30 da toplanacak Satınalma ve İhale Komisyonu huzurunda kapalı zarf usulü ile yapılacaktır.

3 — Bu işe ait şartname; Küre'de Müessese Ticaret Müdürlüğünden, Ankara'da Genel Müdürlük Satınalma Daire Başkanlığından, İstanbul Alım Satım Şubesi Müdürlüğünden, Etibank Karabük - Bolu ve Samsun Şubesi Müdürlüklerinden temin edilebilir.

4 — Müessesemiz 2490 sayılı kanuna tabi değildir.

(Basın: 12092 — 241)

Marmara ve Karadeniz'de tütün başfiyatının düşük saptanmasından korkuluyor

Karadeniz ve Marmara bölgelerinde yüzbinlerce tütün üreticisi bölgeleri için tütün başfiyatlarının ilânını merak ve heyecanla bekliyorlar.

Ege'de tütüne verilen 57 lira başfiyat, üreticiyi memnun etmedi. Üretici örgütleri Marmara ve Karadeniz bölgelerinde tütünün maliyetinin Ege'den daha fazla olduğunu ve bu bölgelerde tütün kalitesinin daha yüksek olduğunu ileri sürerek, Marmara ve Karadeniz'de bu civarda bir başfiyatın üreticiyi perişan edeceği görüşünü tekrarlıyorlar. Marmara Köy-Der, Marmara'da, Ege'de verilen düzeyde bir başfiyatın üreticinin maliyetini dahi karşılamayacağını ileri sürerken, Karadeniz bölgesinde üretici en az 80 lira başfiyat istediğini bildiriyor.

Ancak içinde bulunulan ekonomik durumun ve hükümetin «kemerleri sıkma» politikasının, 1973'deki yüksek taban fiyatların bir kez daha tekrarlanmasına imkân vermeyeceği anlaşılıyor. Kısaca tütün ve tütün başfiyatları hükümetin üretici kesimde karşılaştığı direnç ve güçlüklerden biri olmayı sürdürüyor.

Karadeniz ürünü tütünün başfiyatı, Mart'ın ilk haftası içinde açıklanacak. Bu konuda, hükümetin de yoğun hesap ve tartışmalar içinde olduğu biliniyor. Karadeniz'de 120 binden fazla tütün üreticisi aile var. Ve bunlar maliyetlerin 68 lirayı aştığını ileri sürerek, en az 80 lira başfiyatın kendilerini kurtaracağı görüşündeler. Geçmiş yıllarla karşılaştırma yapıyorlar ve fiyat artışları karşısında, örneğin Ege'deki gibi yüzde 14'lük bir artışı, maliyeti dahi karşılayamayacak artış olarak niteliyorlar.

Karadeniz bölgesinin tütün açısından bir özelliği de, 1970'den bu yana Karadeniz'de üreticinin yer yer diğer ürünleri bırakıp tütüne yönelmesi ve tütün ekim alanlarının sürekli olarak artması. Bu durum rekolteyi yıl yıl artırmış. Tütünün iyi para etmesi ve geçen birkaç yıl Karadeniz bölgesinde tütünün iyi başfiyat alması bu gelişmeyi körüklemiş ve bir bakıma da Karadenizli tütün üreticisini dönüşsüz bir noktaya getirmiş. Bu yüzden de düşük başfiyatlardan Karadeniz özel olarak korkuyor. Ege'de 1976'nın 50 lirabaşfiyatına karşılık 1977'de 57 lira başfiyat verilmesi, Karadenizli ve onun yanında Marmaralı tütün üreticisini daha da bir ürkütüyor.

Çok özel koşullar olmasa ve Ege'deki yüzde 14'lük artış kabul edilse bile, 1977 yılında Karadeniz'de tütün başfiyatların 72 lira civarı olması gerek. Oysa Karadenizli üretici 69 lira civarında bir başfiyattan korkuyor bu yüzden de maliyetin 69 lira olduğu sürekli vurgulanıyor.

Bütün bu saptamalara rağmen, tütünde de küçük üretici yine güç durumda. Daha küçük çaplı tarım yaptığı için küçük ve yoksul üreticinin birim maliyeti yükseliyor buna karşılık orta ve büyücek üretici, özellikle zengin köylü hem birim maliyetini düşürebiliyor, hem daha kaliteli ürün alıyor ve başfiyatı tutuyor, hem de ürününü caresizlikten tefeciye veya ilk gelenin verdiği fiyata kaptırmak zorunda kalmıyor.

Kısaca, bu düzen ve taban fiyat politikasında, kuşkusuz başfiyatın yüksek tutulması önemli ve üreticiye yararlı; ama bundan da en fazla yararlanan yine zengin köylü oluyor. Küçük üretici, yoksul köylü, başfiyatın yüksekliğinden de yararlanamıyorlar ve tefecinin eline düşmekten yine kurtulamıyorlar.

«Sarı altın» tütün, her yıl olduğu gibi bu yıl da, hem hükümetlerin hem üreticinin başlıca derdi durumunda.

Vakıf Köyü Toprak ve Su Kooperatifi KÖY-KOOP'a katılma kararı aldı

REMZİ SÜZEL BİLDİRİYOR

ENEZ — Enez'in Vakıflar Köyü Toprak ve Su Kooperatifi'nin Olağan Genel Kurulu 17 Şubat günü yapılmış, kongrede Edirne KÖY-KOOP Birliği'ne katılma kararı alınmıştır.

Kooperatif ve köylü sorunlarının tartışıldığı kongrede üyeler diğer kooperatiflerle birlikte çalışarak sorunlarının çözümleneceğini vurgulamışlardır.

Kongre sonunda yapılan seçimde yönetim kurulu başkanlığına Şükrü Gürel, başkan yardımcılığına Mustafa Yelekçi, üyeliklere Galip Uysal, İzzet Yüksel ve Hüsnü Dinçer seçilmişlerdir.

Vakıflar Köyü Toprak ve Su Kooperatifinin bu kararı çevrede büyük memnunluk yaratmıştır.

Kepsut'ta, TOB-DER öncülüğünde halka açık bir tüketim kooperatifi kuruldu

HASAN ÇİLİNGİR BİLDİRİYOR

KEPSUT/BALIKESİR — Balıkesir'e bağlı Kepsut ilçesinde TÖB-DER'in öncülüğünde halka açık bir Türketim Kooperatifi kurulmuş ve Kooperatif Başkanlığına TÖB-DER Yönetim Kurulu üyesi İbrahim Dereli getirilmiştir. Çalışmaların başarılı bir şekilde sürdüğü ve kooperatifin halktan yakın ilgi gördüğü bildirilmiştir.

Öte yandan 18 Şubat Cumartesi günü TÖB-DER lokalinde «Türkiye'de Kooperatifçilik ve Sorunları» konulu bir konferans yapılmış, geniş bir katılımın sağlandığı konferansa Kepsut Tüketim Kooperatifi Başkanı İbrahim Dereli, PTT Kooperatif Başkanı Yaşar Çeliköz ve KÖY-KOOP Balıkesir Birlik Başkanı Azim Ersoy katılmışlardır. Konferansta Türkiye'de kooperatifçiliğin sorunları tartışılmış, konuşmacılar köylülerin kurtuluşunun ancak demokratik halk kooperatiflerinde birleşmesiyle gerçekleşebileceğini belirtmişler ve sendikalarla kooperatiflerin birbirlerini tamamlandığını vurgulamışlardır. Bu arada bir konuşma yapan Nusrat köyü Kalkınma Kooperatifi Başkanı «KÖY-KOOP'un da kooperatifçiler için aynen Maden-İş Sendikası'nda olduğu gibi çeşitli seminerler ve eğitim çalışmaları düzenlemesini» istemişti..

«Türkiye'de Kooperatifçilik ve Sorunları» konulu konferansı dinleyen köylüler ve öğretmenlerden bir grup

İSTANBUL SULAR İDARESİ GENEL
MÜDÜRLÜĞÜNDEN
19000 ADET MUHTELİF EBATLARDA STOP VALF, 15000 ADET MUHTELİF EBATLARDA ANA MUSLUK SATIN ALINACAKTIR

İdaremiz ihtiyacı;
17.000 adet 3/4" stop valf
1.000 adet 1" stop valf
1.000 adet 1 1/2" stop valf
12.000 adet 3/4" ana musluk
3.000 adet 1" ana musluk

kapalı fiyat teklifi alınmak suretiyle satın alınacaktır.

Bu işe ait muhammen bedel 6.655.000.— TL muvakkat teminat 499.125.— TL'dir.

Şartname ve Teknik resimler İdaremiz Ticaret İşleri Dairesi Müdürlüğünde tetkik edilip görülebilir.

İhaleye iştirak etmek istiyenler muvakkat teminatlarını kapalı teklifleri ile birlikte en geç 6 Mart 1978 Pazartesi günü saat 15.00'e kadar Beyoğlu İstiklâl Caddesi 379 no.da İdaremiz Zabıtlar ve Kararlar Bürosu Müdürlüğüne verilmesi gerekmektedir.

İdare ihaleyi yapıp yapmamakta veya dilediğine yapmakta serbesttir.

(Basın: 11882 — 205)

Fransız seçimlerine doğru...

Mitterand: Seçimlere kendi programımımızla katılacağız

Marchais: Seçimlere ortak programla katılmalıyız

MİTTERAND

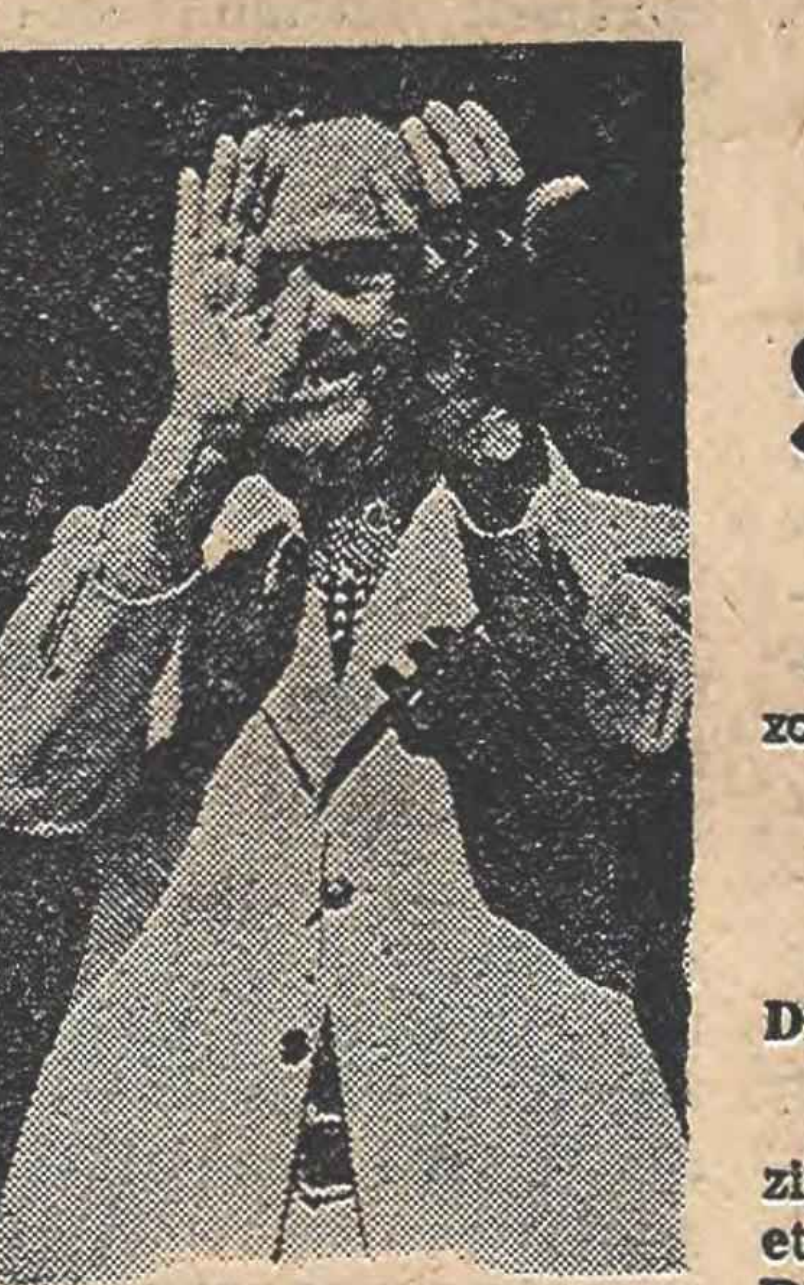

MARCHAİS

PARİS (İSTA)

Fransız seçimlerine 10 gün kala, sağda yer alan partilerin tek umudu Fransız Komünist Partisi ile Sosyalist Parti arasında bir anlaşma olamaması. Çünkü yapılan tüm kamuoyu yoklamaları, seçimler yaklaştıkça solo oy kullanacak olanların oranının da fazlalaştığını gösteriyor.

Le Nouvel Observateur dergisinin sırasıyla 4 Ocak 1978, 16 Ocak 1978, 3 Şubat 1978 ve 16 Şubat tarihlerinde yaptığı aynı, soruları taşıyan ve aynı türden bir kitleye uygulanan anketin sonuçları, bu eğilimi açıkça gösteriyor.

«Fransa'da, güçler dengesi bugünkü «Çoğunluk» lehine mi, yoksa «sol lehine mi gelişiyor sorusuna «Sağ çoğunluk lehine gelişiyor» cevabı, 4 Ocak - 16 Şubat tarihleri arasında şu evrimi göstermiş: 4 Ocak'ta soru yöneltilenlerin yüzde 28'i; 16 Ocak'ta yüzde 33'ü; 3 Şubat'ta yüzde 3'ü; 16 Şubat'ta yüzde 22'si, «güçler dengesi sağ çoğunluk lehine gelişiyor» cevabını verirken, soru yöneltilenlerin 4 Ocak'ta yüzde 43'ü, 16 Ocak'ta yüzde 38'i, 3 Şubat'ta yüzde 45'i, 16 Şubat'ta yüzde 50'si «sol lehine gelişiyor» cevabını veriyorlar.

Bu gözlemler karşısında «çoğunluk» adı verilen ve şimdiki hükümet koalisyonunu meydana getiren sağın gitgide kenetlendiği ve seçim ittifakını pekiştirme niyetini artırdığı da bildiriliyor.

Buna karşılık, Sosyalist ve Komünist Partileri arasındaki anlaşmazlıklar henüz çözümlenebilmiş ve yeni bir görüşme platformu sağlanabilmiş değil.

Fransız Komünist Partisi Genel Sekreteri Marchais, 24 Şubat'ta Grönobl kentinde seçim konuşması yaparken, Sosyalist Parti'ye seslenerek «Hayır Mitterand, henüz çok geç değil», Birlik için henüz çok geç değil, «Değişiklik ve zafer için henüz çok geç değil» dedi. Daha sonra, «Sosyalist Parti'nin Ortak Programa dönmesi, bu siyasal kararlılığı göstermesi, görüşme masasına geri dönmesi çağrımı yeniliyorum ve anlaşmanın mümkün olabileceğini söylüyorum» diye devam etti.

RADYO VE TV'DE SEÇİM KAMPANYASI BAŞLADI

Fransa'da, 12 ve 19 Mart'ta iki aşamada yapılacak genel seçimlerle ilgili kampanya da önceki gün başladı.

Çekilen kura sonucu TV'de ilk gün Jacques Chirac, François Mitterand, Sağlık Bakanı Simone Veil ve Alfred Coste-Fleuret konuştular.

Partileri adına konuşan bu 4 adaydan önce kısaca söz alan Fransa Cumhurbaşkanı Valery Giscard d'Estaing, Fransız seçmenlere hitap ederek, «Seçim söylentilerinin, kendilerini esastan uzaklaştırmamasını» dilemiş, ortaya konan önemli soruna çözüm bulmaları hususunda iyice düşünmelerini ve akıl yoluna başvurmalarını istedi.

(Cumhuriyet İçin Birlik Partisi) Başkanı Jacques Chirac taktiklerinin, ilk turda sağı, ikinci turda solu safdışı etmek olduğunu anlattı, son olarak söz alan (Sosyalist Parti) Genel Sekreteri François Mitterand da, partisinin zafere kendi programıyla gideceğini söyledi, böylece hâlâ Ortak Program'a yanaşmadığını tekrarlamış oldu.

Fransa'da radyo ve TV aracılığıyla yapılan seçim propagandaları 10 Mart'a kadar devam edecek, 12 Mart'ta yapılacak ilk turdan sonra, 19 Mart'a kadar yeniden propagandaya izin verilecek.

Fransa'da seçimlere 4214 aday katılmakta.

İkinci gün, Komünist Partisi Genel Sekreteri Georges Macrhais, radyo ve televizyonda yaptığı konuşmada, Sosyalist Parti Birinci Sekreteri François Mitterand'ı yeniden 19 Mart'ta yapılacak seçimleri solun kazanması halinde kurulacak hükümetin programına ve oluşumuna ilişkin bir anlaşmaya varmaya çağırmıştır. Marchais, bu konuda henüz fazla gecikilmemiş olduğunu belirterek, «Acil sorun, Sosyalist Partinin sosyal hedefleri, uygulanacak yolları ve dış siyasete ilişkin ilkeleri ne deniyle vazgeçtiği, 1972 yılında hazırlanmış olan ortak programı yeniden kabul etmesidir. Sosyalist Parti'ye hiç bir zaman komünist bir program önermedik, bütün isteğimiz, etkililiğini korumak için 1972 programını günün koşullarına uygun hale getirmektir» demiştir.

BİR DAKİKA

İtalya'nın Cantaglio futbol takımı oyuncularının tümü, bir sezon sahaya çıkmama cezası yemişler. Çünkü aralarında para toplayarak kızdıkları bir hakeme doğumgünü hediyesi olarak kör bir köpek satın almışlar.

Federal Almanya'da 17 gazetenin yayını grev nedeniyle durdu

BONN, (THA-UPİ)

Matbaacılar Derneği basın alanında yeni teknolojinin uygulanmasını önlemek amacı ile Federal Almanya'da 17 günlük gazetenin yayınını durdurmuştur.

Yedi gazete ise işverenleri, tam basını kapsayacak bir anlaşmaya zorlamak için aldığı bir kararla, kısıntılı baskı yaparak yayınlanmaktadır.

Sendika, matbaacıların iş alanlarını kısıtladığı gerekçesi ile, kompüter ve elektronik aygıtlarının dizgi alanında kullanılmasını önlemek istemektedir. Sendikanın grevi Frankfurt, Hamburg, Münih, Düsseldorf ve Essen gibi büyük şehirlerde yayınlanan gazeteleri etkilemiştir. Sendika beş gazetenin belirsiz bir süre için greve gitme kararını aldığını açıklamıştır. Gazeteler arasında Münih'te çıkan Sueddeutsche Zeitung, Abend Zeitung, Kassel de yayınlanan Hessische Post da bulunmaktadır.

Pakistan'da tüm siyasal faliyetler yasaklandı

RAWALPİNDİ (THA-UPI)

Pakistan Sıkıyönetim Komutanı Ziya Ül-Hak, dün bir ay süreyle Pakistan'daki bütün siyasal faaliyetleri yasaklamıştır.

Ziya Ül-Hak'ın geçtiğimiz Ekim ayında seçimleri belirsiz bir süre ertelemesinden bu yana, sınırlı siyasal faaliyetlere izin verilmekte idi. Buna göre, politikacılar siyasal amaçlı toplantılar düzenleyebilmekte ve topluluklar önünde konuşabilmekteydiler.

Son karar bütün bu faaliyetleri yasakladığı gibi, siyasal yayınları da kapsamaktadır.

Yasaklama kararı Zulfikar Ali Butto'nun Halk Partisi'nin Lahor'da yapılacak olan yürütme kurulu toplantısının arifesinde alınmıştır.

Siyasal faaliyetleri yasaklama kararı, Ziya Ül-Hak'ın bir darbe ile yönetime el koyduğu geçtiğimiz Temmuz ayından önce Butto'ya muhalefet eden sekiz partinin oluşturduğu Pakistan Ulusal İttifakı'nın toplantılarını **da etkileyecektir.**

Nikaragua olayları BM ye getirildi

MANAGUA (A.A.)

Masaya'da halkın, hükümet kuvvetlerine karşı ayaklanmasından sonra ülkedeki İnsan Hakları Komisyonu, Birleşmiş Milletlere bir mesaj göndermiştir. Mesajda Komisyon Başkanı Esteban Gonzales, ordunun şehirde kontrolü yeniden ele almak için giriştiği uygulama sırasında yüzlerce kişinin öldüğünü, yaralı ve kayıp sayısının çok fazla olduğunu açıklamıştır.

Olaylarda yerlilerin oturduğu mahalle büyük ölçüde tahrip edilmiş, yardım ekipleri ilaç dağıtırken, işçiler de yolları açmak için çalışmalara başlamışlardır.

Öte yandan Demokratik Kurtuluş Birliği (muhalefet taraftarı) Masaya'da ordunun müdahalesini protesto etmek amacıyla, bütün ülkede 24 saatlik bir greve gidilmesi için sekiz sendikaya çağrıda bulunmuştur.

Bu arada Managua'da gerginlik hüküm sürerken, Leon Jinotepe ve Diriamba şehirlerinde de birçok olaylar meydana gelmiştir.

Salı akşamı üç öğrencinin askerler tarafından öldürülmesinden sonra, Managua Üniversitesi öğrencileri dersleri boykot etmiştir. Ayrıca Managua havaalanında bir bombanın patlaması üzerine 120 yolcu taşıyan «Pan American» uçağının seferi iptal edilmiştir.

★ SEÇİME KATILMAMA ORANI YÜZDE 70'İ BULDU

Kolombiya'da halk seçimleri boykot etti

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Kolombiya'da geçen Pazar günü yapılan genel ve belediye seçimlerini boykot etme oranının % 70'i bulduğu bildirilmiştir. Kayıtlı 12 milyon 300 bin seçmenin yalnızca dört milyonunun sandık başına gittiği haber verilmiştir.

Katılmama oranının, 1938 yılında kaydedilen % 69, 80 düzeyindeki rekoru bile aşarak % 70'e ulaştığı Pazar günkü seçimlerde, son rakamlara göre, Liberal Parti önde gitmektedir.

Muhafazakar Parti ise taraftarlarını sandık başına gitmemeğe çağırmıştır.

Siyasi gözlemcilere halkın ülkenin içinde bulunduğu güvensizlik, işsizlik, kaçakçılık ve uyuşturucu madde kaçakçılığı, suistimal gibi ağır sorunlarını çözebilme yeteneğinden yoksun bir sistemin sürmesini, sandık başına gitmeyerek dolaylı olarak reddettiği görüşünde birleşmektedir.

Fam Van Dong Hindistan'a gitti

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Hindistan'a resmi bir ziyaret yapmakta olan Vietam Başbakanı Fam Van Dong, Hindistan içinde bir geziye çıkmıştır. Fam Dong geziye çıkmadan önce Yeni Delhi'de yaptığı bir açıklamada ülkesinin barış içinde bir arada yaşama politikasını sürdüreceğini belirtmiştir.

Yunanistan TV sanatçıları grevde

★ GREVİ İLK DESTEKLEYEN, TÜRKİYELİ SANATÇILAR OLMUŞTU

ATİNA, (THA)

Yunan televizyonunun iki kanalındaki programlarda oy nayan sanatçıların üç hafta dan beri süren grevleri devam etmektedir. Hükümet, televizyon programlarında meydana gelen aksaklıklara ve bunlarla ilgili halkın şikâyetlerine rağmen grevin sona ermesi için çalışanların isteklerini kabul etme yolunda hiç çaba harcamamaktadır.

Bu arada Hollanda'lı Sanatçılar Sendikası, grevdeki Yunan sanatçılarına bir telgraf göndererek, Hollanda TV'sinin Yunan TV'sinin sivil ve askeri kanalına radyo ve televizyonla ilgili her çeşit filmi satmasını yasaklamasını sağladıklarını belirterek, grevle dayanışmalarını ifade etmişlerdir. Bilindiği gibi, Yunan sanatçılarının grevinin ilk olarak Uluslararası Barış Konferansı için Atina'ya 9-12 Şubat'ta gelen Türkiyeli sanatçılar desteklemişler ve grevle ilgili bir toplantıda hazır bulunarak Yunanlı meslekdaşlarına başarılar dilemişlerdi.

Fransız seçimleri üzerine Georges Séguyle bir konuşma

Bunalımın aşılabilmesi emekçilerin sınıfsal çıkarları doğrultusunda oy kullanmasına bağlıdır

HUMANİTE DİMANCHE DERGİSİ, FRANSA'NIN EN GÜÇLÜ VE ETKİN SENDİKAL KONFEDERASYONU CGT YÖNETİCİLERİNDEN VE FRANSIZ KOMÜNİST PARTİSİ MERKEZ KOMİTESİ ÜYESİ GEORGES SEGUY'LE «FRANSIZ TOPLUMUNUN GEÇİRMEKTE OLDUĞU BUNALIM, KİTLELERİN DEĞİŞİKLİK İSTEMİ VE 12 MART SEÇİMLERİNİN ANLAMI» ÜZERİNE BİR KONUŞMA YAPTI. BÜYÜK OY POTANSİYELİNE SAHİP CGT'NİN VE KOMÜNİST PARTİSİ'NİN SEÇİMLER KARŞISINDAKİ TAVRINA IŞIK TUTMAK AMACIYLA SÖZKONUSU KONUŞMANIN ÖZETİNİ OKURLARIMIZA SUNUYORUZ.

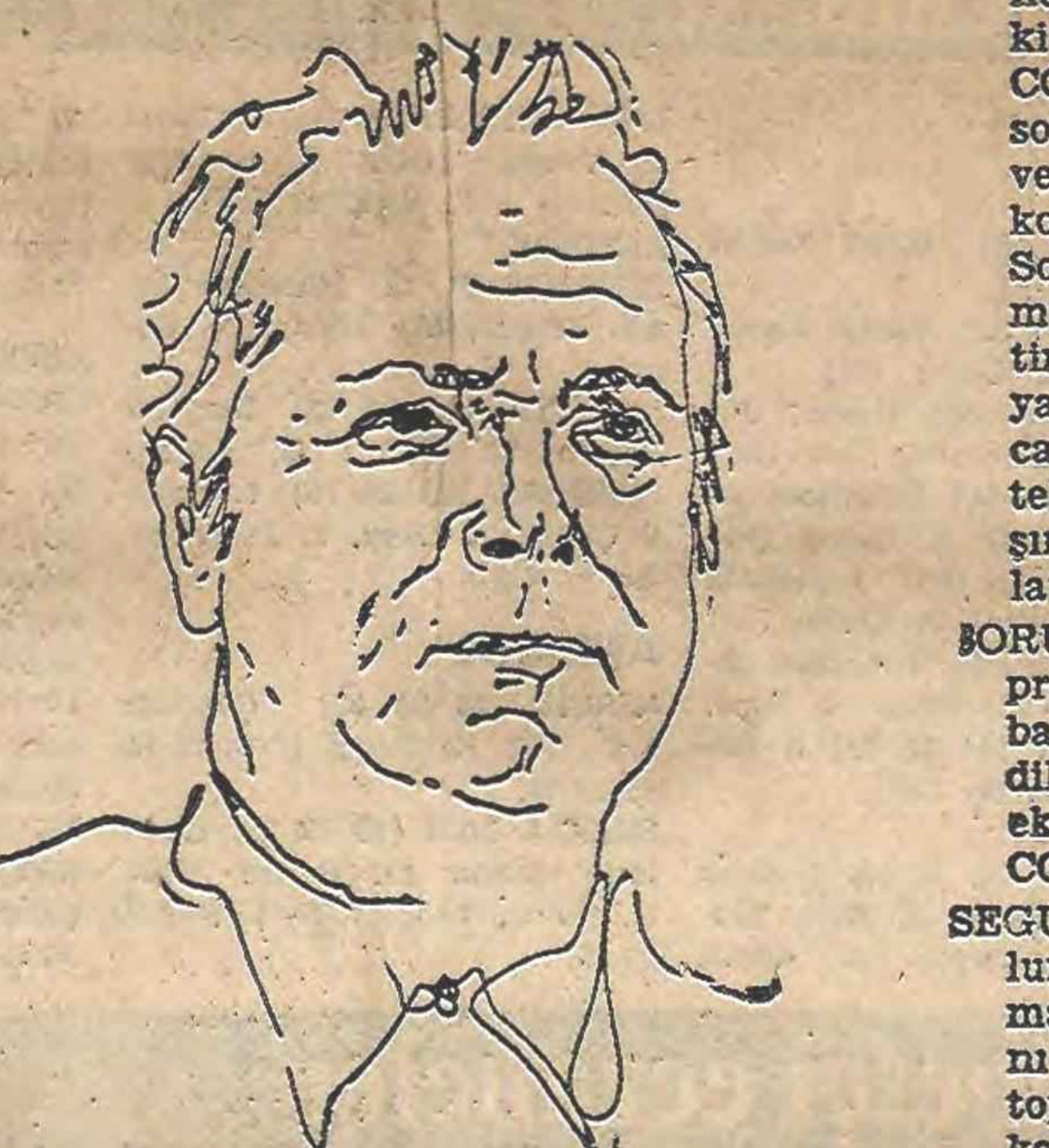

SORU: Cumhurbaşkanı, seçim kampanyası sırasında, ekonomik bunalımı yenmek amacıyla oy kullanılmasını anlayışla karşıladığını, ancak bunun hiçbir çözüm getirmeyeceğini, çünkü bunalımın uluslararası nitelikte olup çözümlenmesinin bu yüzden olanaksız olduğunu belirtti. Kuşkusuz, bu savunu niteliğindeki gerekçe, bunalımdan en çok etkilenen kesim olan emekçilere yönelikti. Sizce, böyle bir gerekçe geçerli mi? CGT'ye göre, emekçiler seçim sonuçlarından birşey umabilirler mi?

SEGUY: Sağcı güçlerin isteği, ekonomik bunalımı, insan gücünün yenemeyeceği kaçınılmaz bir felaket gibi gösterip, bunalımın gerçek nedenlerini saklamak Gerçekte bunalımın nedenleri somuttur. Kapitalist düzenin kaçınılmaz kusurlarının sonucudur bunalım. Daha açık bir deyişle, en imtiyazlı kesimin, büyük servet sahiplerinin tüm ekonomik ve siyasal dizginleri ellerinde tutmalarından ve bu dizginleri hep kendi çıkarlarına kullanmalarından kaynaklanmaktadır.

SORU: Ama patronlar, kendileri ne kadar kâr ederlerse ekonominin de o kadar iyi gideceğini iddia ediyorlar.

SEGUY: Parababalarının tüm yetkileri ve egemenliği ellerinde bulundurduklarının bir başka kanıtı, Fransa'nın, Batı Avrupa'nın toplumsal eşitsizliğin en derin olduğu ülkesi olmasında ve kronik hale gelmiş ekonomik bunalımdan bir türlü kurtulamamasında da görülüyor. Parababalarının iddialarının geçersizliği apaçık. Ekonominin düzenli işleyişi, tüketimin kısılması yüzünden engelleniyor, bunun nedeni tüketici kitlesinin büyük çoğunluğunu oluşturan ücretlilerin, emekçilerin satın alma gücünün yetersizliği ve zayıflaması. Bir yandan da enflasyonun temel kaynağını oluşturan müthiş bir sermaye birikimi var. Bu birikim, ulusal ve uluslararası ölçüde Fransa'nın ekonomik kaynaklarını azaltıyor ve ulusal yatırım olanaklarını kurutuyor. İsviçre Bankalarındaki Fransız servetinin bir yıllık Devlet bütçesine eşit olduğu ve bir yılda yabancı ülkelere sermaye ihracatının % 48 oranında arttığı biliniyor. Sanayicilerin ve mali sermaye sahiplerinin korkunç egemenliği yüzünden maden ocakları, fabrikalar kapanıyor. Bütün bu israflar Fransa'yı kendi üretebileceği kaynakları elde etmek için yabancı ülkelere bağımlı kılıyor. Parababalarının egemenliğinin bir başka kanıtı da vergi sisteminin adaletsizliğidir. Uygulanan vergi sistemi ulusal zenginliklerin temel üreticileri olan emekçileri ağır bir vergi yükü altında ezerken, çok uluslu şirketlerle işbirliği yapan özel firmaların çoğu, bu konuda Devletten yardım görüyorlar. Böylece Fransız emekçilerinden kesilen para bu şirketler tarafından uluslararası ölçekte Fransız frangına karşı spekülasyon yapmakta kullanılıyor. Ülkeyi bunalımdan kurtarmak için bütün bunları radikal olarak değiştirmek gerek.

SORU: Giscard taraftarı iktisatçılar ve başkaları da bu tür bir tahlilin ciddi olmadığını öne sürecekler. Krizi son derece karmaşık teknik unsurlara bağlıyorlar. Siz ise özet olarak krizi basit bir sınıfsal olay olarak açıklıyorsunuz.

SEGUY: Bütün sorun buna dayanıyor. Bazı sınıfsal gerçeklerin dışında düşünmemiz olanaksız. Hükümetin, işverenlerin gizlemeye çalıştıkları da bu sınıfsal gerçekler, böylece ekonomik ve toplumsal durumun radikal bir değişimle çözümlenmesi olasılığını, konu dışında tutuyorlar.

SORU: Giscard (Cumhurbaşkanı) bize bunalımı dışardan gelen bir salgın olarak gösterirken, siz kökeni içerde olan bir hastalık olarak, yani kendi kendimizi tedavi edebileceğimiz bir hastalık olarak nitelendiriyorsunuz?

SEGUY: Evet kapitalist sistemin özünde bulunan bir hastalıktır Fransa'nın yaşadığı. Kuşkusuz, Fransa'nın kaderi, uluslararası kapitalist koalisyona bağımlı kaldığı ölçüde bunalımda uluslararası bir etkinin varlığı söz konusudur. Ama ulusal olanaklarımızla, kendi yeteneklerimizle ülkeyi bunalımdan kurtarmak mümkün, somut çözüm yolları var. Bu çözüm yollarından ilki ücretlerin satın alma gücünün yükseltilmesi; bir başlangıç olarak, asgari ücretin 2.400 franga ulaşması, çocuk ödeneklerinin % 50 oranında arttırılması. Bu iki önlemin ilk sonucu iç tüketimi hızlandırmak ve üretimi gerekli olan % 6'lık bir artışa götürmek olacaktır. Bunun sonucunda binlerce yeni iş açılacaktır. Bu çözüm yollarının hiç birinin yapısal reformlar gerçekleştirilmeden geçerli olamayacağını savunuyoruz. Bu yapısal reformlar, toplumsal ilerleme için kesin koşullardır; örneğin ortak programdaki yabancı şirketlerin ulusallaştırılması gibi.

SORU: Sözünü ettiğiniz program bir hükümet programı, politik bir program değil mi?

SEGUY: Ben sendikacı olarak, sendikal örgütümüzün çok öncelerde, daha solun ortak programı bile oluşturulmadan, yaptığı tahlillere dayanarak konuşuyorum.

1968 grevleri sırasında, CGT, Komünist Partisi ve o sıralarda Demokrat ve Sosyalist Sol Federasyon adını taşıyan Mitterand'ın siyasal kanadı ile bir toplantı yapmıştı. Biz o zaman Solun Ortak Programına benzer bir girişim yolunda öneriler yapmış ve böyle bir hareketi destekleyeceğimizi bildirmiştik. Daha sonra bu yolda olumlu gelişmeler oldu. Ortak programın, CGT'nin istemleri kadar ileri olmasa bile istemlerimizin bir bölümünü kapsadığını gördük. Böylece de Solun Ortak Programını tüm gücümüzle destekleme kararı aldık. Ortak programı imzalamış bulunan üç partiye tutumumuzu anlattık. Özellikle de 9 sanayi grubunun millileştirilmesi konusu üzerinde durduğumuzu belirttik. O sıralarda hiç kimse itiraz etmedi bu anlayışımıza, herkes benimsedi. Bunun üzerine millileştirme konusunu yaygın bir kitlesel propagandaya konu yaptık ve CGT üyelerine, millileştirme istemlerinin sonuna kadar takipçisi olacağımıza söz verdik, yani üyelerimiz karşısında bu konuya angaje olduk. İşte bu yüzden, Sosyalist Parti ve sol radikaller, o zamana kadar itiraz etmedikleri millileştirmeler konusunda ikircikli davranmaya ve bu kavramı reddetmeye başlayınca, biz de bunlara Ortak Programı destekleme nedenlerimizi ve bunların başında millileştirmelerin geldiğini hatırlatmak zorunda kaldık.

SORU: CGT'nin programının Solun ortak programından daha ileri olabileceğini, bazı noktalarda daha ileri istemlerini dile getirebileceğini kavrıyoruz. Ancak, ekonomik reform planları hazırlamak CGT'ye düşer mi?

SEGUY: Reformun ekonomik özünü toplumsal ve demokratik yönünden ayırmak imkânsızdır. Solun ortak programını desteklememizin nedeni, programın toplumsal ve demokratik özüne olduğu kadar ekonomik özüne de dayanmaktadır. Bu yüzden de millileştirme kavramının yozlaştırılmasına karşı çıkıyoruz. Demokratik bir yönetim olmaksızın ve bir sağ hükümet çerçevesinde kalındıkça millileştirmeler de eninde sonunda büyük sermayeye yarar. Bu yüzden de millileştirmelerin, millileştirilmiş işyerlerinde işçilerin rolü ve etkinliği ile birlikte düşünülmesi gerekir. Buna ister «öz yönetim» deyin, ister işçilerin yönetime katılmaları deyin ne ad verirseniz verin, ama işin özü «emekçiler için sonuna kadar demokrasi» diye özetlenebilir. Bu açıdan diğer büyük sendikal konfederasyon olan CFDT ile ortak bir zemin bulabileceğimizi sanıyoruz.

SORU: Özet olarak, söylediklerinizi şöyle anlayabilir miyiz? 12 Mart'ta emekçiler bunalımı aşma yönünde oy kullanabilirler, oylarıyla bunalımı aşmaya yardımcı olabilirler. Ama seçmelerini yaparken şu noktayı gözönünde bulundurmak zorundadırlar: Millileştirmelerin savsaklanmaması ve millileştirmelerden tüm paylarını alabilmeleri...

SEGUY: Bu güne kadar, ülkemizin geçirdiği ekonomik ve toplumsal bunalımların temel nedeni hep emekçilerin, kamu yönetimine, toplumsal ve ekonomik sorunların çözümüne katılmamaları oldu. İşte bu yüzden, bu seçimler, önceki seçimlere oranla büyük bir önem kazanıyor. Son çözümlemede, 12 Mart seçimleri, kişilerin siyasal eğilimlerini belli ettikleri bir kamuoyu yoklaması değil, toplumsal değişikliğin mümkün olup olamayacağını, seçim sonrasında köklü ekonomik ve toplumsal değişikliklerin gerçekleşip gerçekleşemeyeceğini gösteren bir ulusal tercih olacak.

Biz CGT olarak, böyle bir sorunun cevabının, büyük ölçüde, tek tek işçilerin, emekçilerin 12 Mart'ta kullanacakları oya bağlı olduğunun bilincindeyiz. Eğer 12 Mart'tan itibaren yani seçimlerin birinci turunda ve sonrasında, her işçi, her emekçi oyunu kendi sınıf çıkarları ve değişik istemi doğrultusunda kullanacak olursa, hata yapmayacağı kesindir.

Sovyet gazetecileri, Kıbrıslı gazeteciyle dayanışma mesajı yayınladı

MOSKOVA (THA-UPI)

Sovyetler Birliği Gazeteciler Derneği, Kıbrıs'lı gazeteci Paskalis'in İsrail'de tutuklanmasının kanun dışı bir davranış olduğunu belirten bir protesto mesajı yayınlamıştır.

Bildiride şöyle denilmektedir:

«Sovyetler Birliği Gazeteciler Derneği, Paskalis'in tutuklanmasının kanun dışı bir eylem ve İsrail'in saldırgan siyasetini kınayanlara karşı bir gözdağı niteliği taşıdığını, Ortadoğu'da adil ve sürekli bir barış sağlanmasının istenmediğinin kanıtı olduğuna inanmaktadır.»

Bu arada Sovyetler Birliği Gazeteciler Derneği, Paskalis'in derhal serbest bırakılmasını istemiştir.

Suriye, Filistin halkının haklarını savunuyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Şam'da bir Federal Alman Parlamento heyeti ile görüşürken yaptığı açıklamada, Suriye Cumhurbaşkanı Hafiz Esad, İsrail birlikleri işgal ettikleri topraklardan çekilmezlerse ve Filistinlilerin hakları tanınmazsa, Ortadoğu'da adil bir barışın kurulamayacağını söylemiştir. Esad, ülkesinin, Ortadoğu sorununa ayrı olarak bir çözüm arama politikasına karşı olduğunu belirtmiş ve bu girişimleri, Arapların İsrail'e boyun eğdirme girişimi olarak niteleyerek eleştirmiştir. Suriye, İsrail, Mısır görüşmelerine diğer Arap ülkelerini de katmak isteyen ABD Dışişleri Bakan Yardımcısı Atherton ile herhangi bir görüşme yapmayı reddetmiştir. Şam'dan yapılan açıklamada, «Atherton ile görüşecek bir şeyimiz yoktur» denilmiştir.

Afrika ülkeleri Zimbabve halkının yanında

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Tanzanya ile Mozambik, Rodezya'da Smith ile üç «ılımlı» arasında varılan anlaşmayı kınamışlardır. Tanzanya ile Mozambik, bu anlaşmanın, azınlıkta olan beyazların hakimiyetlerinin sağlamlaştırılmasına yarayacağını belirtmişlerdir.

Tanzanya Cumhurbaşkanı Nyerere Daüsselam'da düzenlediği bir basın toplantısında, «ırkçıların lideri Smith'in bazı siyahlarla yaptığı görüşmeler Zimbabwe Halk Kurtuluş hareketine ayrılık sokmayı amaçlamaktadır» demiştir.

Finlandiya Helsinki Ruhuna bağlı kalacak

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Finlandiya Cumhurbaşkanı Urho Kekonnen, Sovyetler Birliği Devlet Başkanı Leonid Brejnev ve Başbakan Aleksi Kossigin'e gönderdiği teşekkür mesajında, Fin-Sovyet İşbirliği ile Helsinki Yolunun sağlamlaştırılması için çaba harcanacağını bildirmiştir. Kekonnen, cumhurbaşkanı seçilmesi nedeni ile kendisini kutlayan Brejnev ve Kossigin'e gönderdiği teşekkür mesajında bu açıklamada bulunarak, Sovyet yöneticilerine teşekkür etmiştir. Kekonnen, Sovyet-Fin dostluk ve işbirliği anlaşmasının iki ülke arasındaki ilişkilerin gelişmesi için sağlam bir temel olduğunu belirten Sovyet yöneticilerinin bu görüşünü paylaştığını belirtmiştir.

NEVŞEHİR BELEDİYE BAŞKANLIĞINDAN

1 — Belediyemize ait Terminal ve garaj binasının komple elektrik, kalorifer ve sıhhi tesisat projeleri çizimi ve keşiflerinin tanzimi 2490 Sayılı Kanunun 31. nci maddesi gereğince ihaleye çıkarılmıştır.

2 — İhale 10.3.1978 günü saat 15.00 de Belediye Encümeni huzurunda yapılacaktır.

3 — İşin tahmini bedeli (üç proje ve keşiflerinin tanzimi dahil) 60.000.— Tl. olup, ihaleye iştirak için 4350.— lira geçici teminat yatırılması gereklidir.

4 — Bu işe dair şartname ve geniş bilgi mesai saatleri dahilinde Belediyemiz Yazı İşleri ve Fen İşleri Müdürlüğünden alınabilir.

5 — Mimari projesi mevcut olup, toplam inşaat sahası 2280 M2 dir.

6 — Taliplilerin belirli gün saat 14.00 e kadar kapalı zarf ile teklif mektuplarını ve gerekli belgelerini ihale komisyonu başkanlığına vermeleri gereklidir.

Postada vaki gecikmeler kabul edilmez.

(Basın: 11877 — 207)

DEMOKRATİK ÖRGÜTLERDEN HABERLER

DİYARBAKIR ÜNİVERSİTESİ ÖĞRENCİ DERNEĞİ TIP FAKÜLTESİ YÖNETİCİLERİNİ İSTİFAYA ÇAĞIRDI.

Diyarbakır Üniversitesi Öğrenci Derneği yayınladığı bildiride Tıp Fakültesinin Sağlık Okulu Servisi'ne dönüştüğünü öne sürerek fakülte yönetim kurulu üyelerini istifaya çağırmıştır.

Emekçi halkın fakültede muayene ve tedavi olmasının işkence durumuna dönüştüğünü kaydeden öğrenci derneği yönetim kurulu bildirisinde özetle şöyle denilmiştir:

«Biz fakülte öğrencileri, fakülte yöneticilerinin ayni görevde kalmaları halinde Tıp Fakültesi ve Nümune Hastanesinin tamamen kapanacağı inancındayız. Tıp Fakültesi Nümune Hastanesinin işlerlik kazanabilmesi için, Fakülte yöneticilerinin istifa etmesi gerekir.»

GENEL-DER İZMİR BELEDİYESİ ESHOT VE ZABITA MÜDÜRLÜĞÜNDEKİ ANTİ-DEMOKRATİK BASKI VE UYGULAMALARI KINADI...

Tüm Belediyeler Genel Hizmetleri Birleşme ve Dayanışma Derneği «GENEL-DER» İzmir Şubesi Yönetim Kurulu yayınladığı bildiride İzmir Belediyesinde özellikle ESHOT ve Zabıta Müdürlüğünde üyelerine karşı uygulanan baskıların son zamanlarda yoğunlaştığını bildirmiş, özetle şunları söylemiştir:

«Bu müdürlüklerdeki, müdür, müdür muavini ve merkez amirleri sahip oldukları işçi sınıfı bilimine ters sapık dünya görüşlerinin emrettiği doğrultuda bireysel çıkış ve saldırıları körüklemekte ve uygulamaktadırlar. Üyelerimizin POLİTİKA gazetesini okumaları engellenmekte, sürekli tehdit ve kışkırtmalarla provakasyona getirilmek istenmektedir.

Biz GENEL-DER olarak, Sayın Belediye Başkanı İhsan Alyanak'tan duruma bir an önce çözüm bulmasını, GENEL-DER'in tüm sendikasız belediye çalışanlarının tek temsilcisi olarak tanınmasını istiyoruz, isteklerimizin yerine gelmediği takdirde seri basın toplantıları ve aktif protesto gösterileriyle sorunlarımızı kamuoyuna intikal ettireceğiz.»

Türk lirası yüzde 30 oranında devalüe edildi

IMF'nin isteklerine boyun eğildi

ANKARA (İSTA)

Türkiye'nin içinde bulunduğu ekonomik krizden kurtulabilmesi için Uluslararası Para Fonu ve Dünya Bankası tarafından şart koşulan önlemler dünden itibaren uygulanmaya başlanmıştır. Önceki gece saat 21.00 de toplanan ve dün sabah saat 05.30'a kadar sürekli olarak 8.5 saat toplanan Bakanlar Kurulu Türk lirasının yeniden yüzde 30 dolaylarında devalüe edilmesini kararlaştırmıştır.

Ecevit hükümeti ekonomik darboğazdan kurtulmak amacıyla aldığı önlemleri «kemerleri sıkma» olarak nitelemektedir. Başbakan Bülent Ecevit önceki gün Millet Meclisi Genel Kurulunda bütçenin kabul edilmesinden sonra yaptığı konuşmada 1978 yılında ulusca 1977'nin ağır ekonomi yüklerine katlanılacağını açıklayarak alınan ekonomik önlemlerin niteliği konusunda da bilgi vermiştir.

Ecevit hükümetinin dün den itibaren uygulamaya koyduğu ekonomik önlemler arasında şu konular bulunmaktadır.

a) DEVALÜASYON:

IMF tarafından 2'nci MC hükümetine önerilen ve ilk olarak yüzde 20 oranında gerçekleştirilen devalüasyon Türk lirasının dış piyasalarda değer kazanmasını sağlamamıştır. İMF'nin yapılan devalüasyonu yeterli görmemesi temel mallara yapılan zamların da beklenen ekonomik canlılığı sağlamaması nedeniyle Türkiye'nin istediği kredileri açmamıştır. IMF Türkiye'nin yeniden devalüasyon yapması konusunda direnince Ecevit hükümeti İMF'nin isteğine boyun eğerek dün beklenen devalüasyonu açıklamıştır.

Ecevit hükümeti döviz tasarrufunu sağlayabilmek amacıyla dövize çevrilebilir mevduat hesabının kullanımını da kısıtlamıştır. Bundan böyle DÇM hesabını sadece Türkiye'ye döviz getirebilecek olanlar kullanabilecekler dir. Alınan diğer önlem ise yurt dışına çıkışla ilgilidir. Bundan böyle yurt dışına çıkış ancak iki yılda bir kez oldbilecektir. Ayrıca yurt dışına çıkışta verilecek döviz miktarlarına da sınır getirilmiştir. Yurt dışına çıkacaklar ayrıca bir de yurt dışına çıkış vergisi ödemek zorunda kalacaklardır. Ayrıca Kıbrıs'a yapılacak gezilerde de döviz verilmeyecek, Kıbrıs'a gitmek isteyenler sadece 10 bin lira karşılığı çek alabileceklerdir. Ecevit hükümeti döviz tasarrufunu sağlamak amacıyla yurt dışındaki işçilerin dövizlerini Türkiye'ye çekebilmek amacıyla da bankaların faiz oranlarından daha fazla faiz vermeyi kabul etmiştir. Bankalar, tasarrufu kamçılamak amacıyla yaptıkları faiz artışının yanısıra yurt dışında bulunan işçilerin yatıracakları tasarruflarına ayrıca yüzde 4 fazla ödeme yapacaktır.

DEVALÜASYON ORANLARI
(Döviz alış kurlarına göre)

	eski	yeni	oran
ABD doları	19,25	25,00	29,87
Alman markı	8,60	11,50	33,72
Belçika frangı	53,7	73,0	35,94
Fransız frangı	3,90,20	5,05,00	29.42
İsviçre frangı	8,85	12,20	37,85
Yüz İtalyan lireti	2,17,80	2,80,00	28,56
İngiliz sterlini	34,70	45,75	31,84

NOT: Yeni döviz kurlarının uygulamasına Ankara'da bu sabahtan itibaren, diğer illerde ise bugün saat 13.00'den itibaren başlanılacaktır. Turistik amaçlı dövizlerin yeni kurları ise yeniden belirlenecektir.

C) İTHALAT KISITLANDI

Hükümetin uygulamaya koyduğu önlemler arasında ithalâta konulan kısıtlamalar da yer almaktadır. 1978 yılında yapılan ithalât miktarının sınırlandırılması yanı sıra yurt dışından gelecek olanların getirebilecekleri mallara da sınırlamalar getirilmiştir. Bugüne kadar uygulanan «kabul kredisi» yoluyla bundan böyle lüks eşya ithalâtı yapılamayacaktır. Ayrıca kabul kredisi için tanınan kur garantisi de kaldırılmıştır. Yurt dışına gidenlerden 6 aydan az kalanların kendi kullanım eşyaları dışında bir mal getirmeleri yasaklanmış bulunmaktadır. Yurt dışında 6 ayla 2 yıl arasında kalanlar ise en çok 6 bin liralık eşya getirebileceklerdir.

D) BANKA FAİZLERİ ARTTIRILDI

Hükümet bankalara para yatıranların sayısını arttırmak amacıyla da önlemler almış ve banka faizlerini arttırmıştır. Bankalara yatırılan vadesiz hesaplara yine yüzde 3 oranında faiz verilecek buna karşılık vadeli olarak yatırılan hesaplarda faiz miktarı yüzde 20'ye kadar çıkarılabilecektir. Ayrıca bankalar verdikleri kredilerden de bundan böyle yüzde 2'den fazla faiz alacaklardır.

GETİRİLECEĞİ BİLDİRİLEN ÖNLEMLER

Ecevit hükümeti dün uygulamaya koyduğu önlemlerin yanı sıra, önümüzdeki günlerde yeni bazı uygulamalarda girişmeyi kararlaştırmıştır. Alınan kararlara göre yapılması beklenen yeni uygulamalar şunlardır:

A. GELİR VERGİLERİ YENİDEN DÜZENLENECEK

Hükümetin Gelir Vergilerini yeniden düzenlemek amacında olduğu bildirilmekte bu düzenleme sırasında daha adil bir Gelir Vergisi uygulanması yoluna gidileceği belirtilmektedir. Öğrenildiğine göre, yüksek gelirli gruplardan yüzde 20 oranında vergi alınmaya başlanacaktır. Ayrıca vergi kaçakçılığının önüne geçilebilinmesi amacıyla Maliye Bakanlığınca önlemler alınacağı kaydedilmektedir.

B. OTO VERGİLERİ ARTTIRILACAK

Yeni bütçe ile birlikte taşıt araçları için yapılan vergi ödemesi de arttırılacaktır. Bu verginin yanısıra Taşıt Alım Vergisi de yükseltilecektir.

C. ASGARİ GEÇİM İNDİRİMİ YÜKSELTİLECEK

Ecevit Hükümeti alınan tüm kemer sıkma önlemleri arasında bir tek değişiklik yapmış ve dar gelirli geniş yığınların ödemekte olduğu vergi miktarını azaltıcı bir Yasa önerisi hazırlamıştır. Meclis'in tatilden sonra başlayacağı çalışmalar sırasında asgari geçim indirimi sınırını en az asgari ücret düzeyine çıkartacak olan Yasa tasarısını Millet Meclisi Başkanlığına sunacaktır. Sunulacak tasarıda bundan böyle asgari geçim indiriminin Yasa ile sınırlandırılması yerine asgari ücrete bağlanması esası da getirilecektir.

D. TEMEL MALLARA YENİ ZAMLAR GELİYOR

Ecevit Hükümetinin aralarında petrol, demir gibi temel malların bulunduğu pek çok malzemeye de zam yapacağı bildirilmektedir.

---

televizyon

19.00 GELİN TARTIŞALIM
— İlkokul öğrencileri «Çevremizi Saran Hava» konusunu tartışacak (Yararlı)

19.25 HAFTANIN BELGESELİ
— Geleceğe Miras'ın 13. bölümü yayınlanacak (Emek harcanmış)

20.00 HABERLER

20.40 BEŞ DAKİKA
— Zuhal Çetinkanat «Kadın Köşesi» adlı bölümü sunacak (Yararlı)

20.45 ZENGİN VE YOKSUL
— Maggie'nin kızı New York'a gelir ve Rudy ile Maggie'nin ilişkilerini zedeler (Dizi sürüyor).

21.30 TÜRK SANAT MÜZİĞİ
— Ahmet Özhan günün sevilen şarkılarından bir demet sunuyor (İzlenebilir)

21.50 HABER PROGRAM
— Güncel bir konu ekrana getirilecek (Yararlı).

22.45 GÜNE BAKIŞ

radyolar

TRT 1

07.00 Açılış
07.02 Güne Başlarken
08.00 Sabah İçin
09.00 Sabah Konseri
09.30 Gönül Telimizi Titreten
10.00 Perşembe Konser
10.45 Bizim Eller
12.15 Saz Eserleri
12.30 Türk Bestecileri
12.45 Aşıklık Geleneği
13.00 Konser Saati
14.30 Türküler Geçidi
15.00 Günün Konseri
16.00 Diskoteğimizden
16.45 Klâsik Eserler
17.00 Müzik Dünyasından
18.00 Küçük Konser
18.30 Oda Müziği
19.00 Anıların Müziği
20.00 İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası Konseri
21.30 Çağdaş Türk Sanat Müziği
22.00 Erkekler Topluluğu
22.30 Gece Konseri
23.00 Erkekler Faslı
23.30 Türk Bestecileri
24.00 Gece ve Müzik
01.00 Kapanış

TRT 2

08.00 Gün Başlıyor
09.00 Olayların İçinden
09.30 Küçük Konser
10.00 Ünlü Türk Bestekârları
10.30 Adsız Kahramanlar
10.50 Barok Müzik
11.20 Gel Oyna, Gül Oyna
11.35 Şarkılar
12.00 Doris Day Söylüyor
12.20 Teknik Öğretim
12.50 Hafif Müzik
13.00 Haberler
13.15 Hafif Müzik
13.30 Olayların İçinden
14.00 Türküler
14.15 Kent ve İnsan
14.35 Şarkılar
15.00 Yabancı Dil
15.45 Türküler
16.00 Şarkılar
16.20 Arkası Yarın
16.40 Türk Halk Müziği
17.00 Şarkılar
17.30 Sanat Müziğinde Dans
18.00 Yurttan Sesler
18.30 Aile
18.50 Hafif Müzik
19.00 Haberler
19.30 Türküler
19.45 Fasıl
20.15 Türk Hafif Müziği
20.30 Olayların İçinden
21.00 Türküler
21.15 Tarih ve Müzik
21.35 Solistlerden Seçmeler
22.02 Yay-Kur Saati
23.00 Lied Saati
23.30 Haberler
23.35 Türküler Geçidi
23.55 Kapanış

TRT 3

05.00 Açılış
05.05 Türküler, Şarkılar
06.00 Kısa Haberler
06.02 Günaydın
07.00 Kısa Haberler
07.02 Köye Haberler
07.30 Haberler
07.40 Sabahtan Sabaha
09.00 Kısa Haberler
09.02 Dost Elinden
09.20 Şarkılar
09.40 Yurttaşlık Borcumuz Vergi
10.00 Kısa Haberler
10.01 Arkası Yarın
11.00 Kısa Haberler
11.05 Okul Radyosu
12.10 Öğle Üzeri
12.55 Reklâmler
13.00 Haberler
13.15 Oyun Havaları
14.32 Bizden Sesler
15.00 Kısa Haberler
15.01 Sizlerle Birlikte
16.05 Okul Radyosu
17.00 Kısa Haberler
17.02 Akşama Doğru
18.00 Kısa Haberler
18.01 Çocuk Bahçesi
19.00 Haberler
20.15 Köy Dağarcığı
20.40 Saz Eserleri
20.50 Din ve Ahlâk Konuşması
21.00 Kısa Haberler
21.01 Radyo Tiyatrosu
23.00 Haberler
23.10 Türküler Geçidi
24.00 Kısa Haberler
00.02 Gece Yarısından Sonra
00.40 Küçük Konser
00.55 Kısa Haberler
01.00 - 05.00 Gece Yarısı

bulmaca

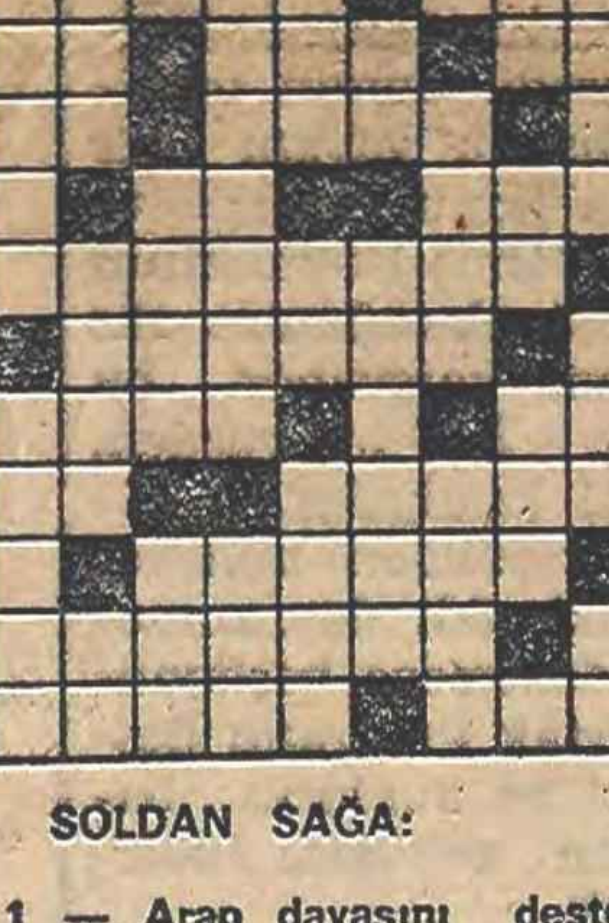

SOLDAN SAĞA:

1 — Arap davasını desteklemeye devam edeceklerini bildiren Kıbrıs Rum yönetimi liderinin soyadı. 2 — Çarlık Rusya'sının kanlı polis örgütü - Müzikte durak. 3 — Bir renk (eski dilde) - Doğu Anadolu'da bir nehrimiz. 4 — Bir peygambere inananların tümü - Yeryüzüne inmiş bulut. 5 — Bir soru - «Dövize çevrilebilir mevduat» - Lityumun simgesi. 6 — Bir hayvan - TERSİ. Yüzyıl 7 — TERSİ. Evropiyumun simgesi - Yegane, bir. 8 — Muğla'nın bir tatil kasabası — Cavuskuşu 10 — Ağaclar (eski dilde) - TERSİ. Beyaz. 11 — Bir soru - Kağıda sarılmış eşya demeti 12 — Emperyalist devletleri nitelemek icin kullanılan bir sıfat 13 — Sonunda 14 — Belirti (eski dilde) - Bir İngiliz uzunluk ölçüsü birimi

YUKARDAN AŞAĞI:

1 — Sınıfların, sömürünün ve devletin bulunmadığı sistem - Gelenek (eski dilde). 2 — Yerlesik olma - Toplumun en küçük birimi - TERSİ. Bir nota 3 — İsciyi çalışmaya özendirmek için verilen ek ödeme - giysi - İste (Anadolu'da). 4 — Güneş tanrısı — Zeytiniyle tanınan bir Ege kasabası - Bir emir. 5 — Ayak direyen - Su (eski dilde) - Rütbe, aşama 6 — Sevgili - TERSİ. Samaryumun simgesi - Broşür (eski dilde). 7 — İskanbilde birli - Çevik - Kesin 8 — Göbek, kusak - TERSİ. Selenin simgesi - Bir çeşit pasta 9 — Akıl - Cambazlıklar, vb. gösteriler yapılan eğlence yeri - Satrançta yenilgi - Doymamış.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ:

SOLDAN SAĞA:

1 — Cem - Esasi. 2 — Alışkın. 3 — Lehim - IRA. 4 — İN - Ateş. 5 — Utarit. 6 — Direnişçi. 7 — Ata - Apt. 8 — Tam - Yeren. 9 — İhanet - rI. 10 — yA - Atak. 11 — Alim - Mil. 12 — Tirana - Av. 13 — Eza Ula. 14 — Org - Zaman.

YUKARDAN AŞAĞI:

1 — Callud - Tiyatro 2 — Elenti - Ahali. 3 — Mıh - Aşama - ireG. 4 — Şirret - Namaz. 5 — ekM - İnayet - Naz. 6 — sI - Ati - Atama. 7 — Anrı - Şar - KI Um. 8 — Rençper Lala. 9 - İkaŞ ItniP - Van.

tiyatro

İSTANBUL

ŞEHİR TİYATROLARI:
FATİH (26 53 80) «Zengin Mutfağı» Perşembe Cuma 21.00- Cumartesi 15.00-21.00. «İşgal» Çarşamba 21.00 Pazar 15.00-18.00
HARBİYE (40 77 20) «Eşeğin Gölgesi» Pazar, Pazartesi, Salı dışında her gece 21.00, C. tesi 15.30 «Coriolanus» Pazar 15.30. «Hadi Öldürsene Canikom» Pazar 18.30.
KADIKÖY (36 31 21) «Sapak» Çarşamba, Perşembe, Cuma 21.00 Cumartesi, Pazar 15.30-21.00.
TEPEBAŞI DENEME SAHNESİ: (44 79 58) «Cesaret Ana ve Çocukları» Çarşamba, Perşembe, Cuma 18.30 C.tesi 15.30-21.00, Pazar 15.30.
ÜSKÜDAR: (33 02 97) Pazartesi Salı oyun yok. «Ay Işığında Şamata» Her gece 21.00, C.tesi 15.30. «Yorgun Savaşçı» Pazar 15.30. «Taranta Babu'ya Mektuplar» Pazar 13.00. «Birlikten Kuvvet Doğar» (Çocuk Oyunu) Çarşamba 14.30. Pazar 11.00.

ANKARA

DEVLET TİYATROLARI:
KÜÇÜK TİYATRO: (11 11 69) «Sekiz Kadın» Pazartesi hariç her gün 15.00-20.30.
YENİ SAHNE: (11 72 40) «Aklı Başında Bir Adam» Pazartesi hariç her gün 15.00-20.30.
ALTINDAĞ (16 59 02) «Babaevi Pazartesi hariç her gün 15.00-20.30
ANKARA DEVLET OPERA VE BALESİ: (11 24 30 - 21 30 19) Pazartesi, «Midas'ın Kulakları» (F. Tüzün), Çarşamba «La Traviata» (G. Verdi). Perşembe «Üçlü Bale» Cumartesi «Yarasa» (J. Strauss) 20.30.

ÖZEL TİYATROLAR:
ÇAĞDAŞ SAHNE (27 77 01) Arturo Ui'nin Önlenebilir Yükselişi 16.45-18.15.
AST (17 56 31) «Sakıncalı Piyade» Pazartesi hariç her gün 15.30-18.30 -20.30. (Pazartesi film gösterileri.)
NİSA SEREZLİ-TOLGA AŞKINER (25 08 16) «Nalınlar» Pazartesi hariç her gün 18.30.-21.15.
ANKARA BİRLİK (29 62 80) «Güneşin Katli» 16.00-20.30.

mini yorum

«CESARET ANA VE ÇOCUKLARI»

Bertolt Brecht'in aynı adlı oyunundan yola çıkılarak sahnelenen «Cesaret Ana ve Çocukları» Tepebaşı Deneme Sahnesi'nde ilgiyle izlenmeye devam ediyor. Beklan Algan'ın titiz bir çalışmayla yönettiği oyun hem niteliği, hem de sahnelenme yöntemi açısından ilgi çekmeye devam edecek görünüyor.

MUTLAKA GÖRÜLMELİ

sinema

İSTANBUL

BEYOĞLU:
AS (47 63 15). Sokak Kadını S. Kristel (Rİ).
EMEK (44 84 35), Kartal Kondu (4.Hafta) M. Caine (Rİ).
DÜNYA (49 93 61) Buzdan Göğüsler - A. Delon-M. Darc (RF)
FITAŞ (49 93 61) Hedefteki Adam (2. Hafta) A. Quinn (Rİ)
KONAK (48 26 06) Hedefteki Adam (2. Hafta) A. Quinn (Rİ)
LALE (44 35 95) Hababam Sınıfı Tatilde - M. Özkul - K. Sunal
YENİ MELEK (44 42 89) İt Dalaşı - J. Mason (RT).

İSTANBUL:
İPEK (22 25 13) 1. Ne Çıkarsa Bahtıma-A. Okay, 2. Kara Murat Gaffara Karşı - C. Arkın.
ŞAFAK (22 25 13) 1. İt Dalaşı J. Mason (RT). 2. Kadınlar Dünyası - B. Bouchet (RT).

KADIKÖY.
REKS (36 01 12) Hababam Sınıfı Tatilde; M. Özkul - K. Sunal.
SÜREYYA (36 06 82) Tüm Bir Yaşam (2. Hafta) G. Becaud
ÜSKÜDAR (33 24 75) 1. Zehirli Çiçek; A Okay, 2. Palavracılar T. Yiğit.

ANKARA

NERGİZ (18 38 83) Çöpçüler Kralı (R) K. Sunal 12-14-16-18.15-20.45.
SİNEMA BATI (18 83 23) Gecelerin Adamı (3. Hafta) (RO). A. Delon; 12.15-14.30-16.45-19.00 21.15.

KÜÇÜKESAT:
KIZILIRMAK (25 53 93) Anımal Hayvan (5. Hafta) (RO) J. P. Belmando-R. Welch 14.15-16.30-18.45-21.15.

KAVAKLIDERE-ÇANKAYA:
ÇANKAYA (28 07 80) Kızını Dövmeyen Dizini Döver (R) M. Ar. 14.30-16.45-19.00-21.15.
SİNEMA AKGÜN (27 76 56) Suspiria (5. Hafta) (RO) Jessica Harper. 12.15-15.30-16.45-19.00-21.00.
TALİP (28 00 39) Şahane Dobermanlar (RO) Fred Astaire-J. Frangiscus-B. Eden. 14.30-16.45-19.00-21.30.
KAVAKLIDERE (26 73 79) Çöpçüler Kralı (R) K. Sunal 14.30-16.45-21.30)

MALTEPE:
DERYA (29 96 13) 1. Devlerin Aşkı (R) K. İnanır-T. Şoray. 2. Çöpçüler Kralı (R) K. Sunal 12.15 devamlı.

BAHÇELİEVLER:
ARI (13 48 73) Kelebek (Son Hafta) (RO) S. Mc. Quenn-D. Hofman. 14.00-16.15-18.30 21.00
SİNEMATEK (26 77 01) 27 Şubat saat 19.00 Norveç, Danimarka ve Finlandiya belgesel filmler gösterisi.
ÇAĞDAŞ SAHNE (26 77 01) Akbaba'nın Üç Günü Robert Redford-Faye Dunaway
AST (17 56 31) Alis Harikalar Diyarında (Cumartesi - Pazar) Gece Bekçisi. Pazartesi günü tüm seanslarda. Yönetmen: Viviana Cavani.

nöbetçi eczaneler

İSTANBUL

BEYOĞLU:
BEYOGLU (44 27 82), KAMBER (49 39 73), GÜMÜŞSUYU (45 27 78), IŞIK (44 69 11) YONCA (Hasköy), BÜLENT (44 32 58).

BEŞİKTAŞ:
TAŞLIK (47 01 07), EMEK (48 24 16), PINAR (64 20 24), AŞAN (47 19 46), GÜRKAN (63 30 55).

ŞİŞLİ:
ALEV (40 37 00), TANSUĞ (46 57 81), UĞUR (48 13 93), GÜLÜMSER (66 67 47), MUKADDER (64 69 05), SEHER (Çeliktepe, Sanayi Mah.), HÜRRİYET (66 48 75)

SARIYER:
IŞIK (Sarıyer), ÇELİKBAŞ (62 00 33).

FATİH:
FATİH (21 16 51), GÜLEN (Malta), CAN (23 34 48), HORHOR (21 16 80), YENİVATAN (21 20 49) K. M. PAŞA (21 43 43). UNKAPANI (23 57 12).

EMİNÖNÜ:
ERSOY (22 50 91), ÇINAR (Beyazıt), MESİR (22 66 66).

EYÜP:
TÜRKAY (Eyüp, Yusuf Muhlis Paşa Cad. 36), BÜYÜK (Bayrampaşa, Demirkapı), GÜNER (21 65 51), NUMUNE (21 66 85).

ZEYTİNBURNU:
SÜMER SIHHAT (71 50 02).

GAZİOSMANPAŞA:
GÜL (78 11 45), KÜÇÜKKÖY (Küçükköy Dispanseri altı 6).

KADIKÖY:
ALTIYOL MERKEZ (37 32 94), PELİN (37 09 15), CAN (37 06 67), GÜRKAN (37 29 04), TANYER (55 52 29), ERCAN (58 00 74), GÜLSEM (58 46 54), DİLEK (Kayışdağı Cad. 272-2).

KARTAL:
FİLOĞLU (53 39 76), GÜN (Pendik, 27 Mayıs Cad. 25-A) PINAR (Kartal, Feyzullah Cad. 78-1), KILAVUZ ÇAYIRI (Küçükyalı), YENİ CEVİZLİ (52 17 56).

ÜSKÜDAR:
HALK (33 12 80), MERKEZ (33 32 20), UĞURLU (33 58 69), KUZGUNCUK (32 12 91), MİNE (Ümraniye).

ADALAR:
Y. KINALI (Kınalıada), BÜYÜKADA (Büyükada).

ANKARA

BAHÇELİEVLER:
EMEK (4. Cad., 2. Durak 61 Sok. 1-C-Tel: 13 32 29), GÜRAY (Fen Fak. karşısı, 29-C), GAZİ (Gazi Mah., Şenol Cad. 40)

YENİMAHALLE:
DEVA (Çarşı Cad., Serdar Sok. 107-Tel: 15 59 07), EROL (Özverler Mah. İvedik Cad. 175-A), YENİ DERMAN (Demetevler, 2. Cad. 6-A)

CEBECİ:
ÜNAL (Demirlibahçe, Üzgörenler Cad. 14-A - Tel: 19 33 52) ÇAĞIN (Talâtpaşa Bulvarı 135-16), ÇİĞDEM (Akdere Cad. Sondurak 261-3). BURCU (Cemal Gürsel Cad. 34-1)

KAVAKLIDERE-ÇANKAYA:
KAVAKLIDERE (Tunalı Hilmi Cad. 92-Tel: 12 04 77), MERAL (Güvenlik Cad. Portakal Çiçeği Sok.5), YENİ EMEL (Ayrancı), NURHAN (Bülbüldere Cad. 107-C - Tel: 28 00 89), BAYSAL Küçük Esat Cad. 50-C)

YENİŞEHİR-KIZILAY:
NECATİBEY (Necatibey Cad. 32 - Tel: 12 94 73), SEÇKİN (Mustafa Kemal Bulv. 49-C), MİTHATPAŞA (Sakarya Cad. - Tel: 12 57 36), KOCATEPE (Olgunlar Sok. 21-B. Tel: 18 07 87), KARANFİL Kızılay, Karanfil Sok. 15-B)

SAMANPAZARI-ULUS:
ŞEHİR (Anafartalar Cad. 72-F- Tel: 11 14 90), ŞARK (Ulus İşhanı, C Blok - Tel: 11 97 22), GÜLTUNÇ (Dışkapı)

ALTINDAĞ:
SÜREYYA (İç Aydınlıkevler, Çetin Sok. 61), ETLİK (Aşağı Eğlence, Etlik Cad. 70-Tel: 1098 52) GÜNDÜZ (Keçiören) BİLGİN (Altındağ), ERDEM (Kuşcağız Mah. Serpme Sok. 935-C)

SİNCAN:
SİNCAN (Yenimahalle, Sincan Nahiyesi, Meltem Sok. Bila No.),

GÖLBAŞI:
GÖLBAŞI (Gölbaşı, Hükümet Cad. 12)

önemli tel.

İSTANBUL

YANGIN:

Fatih	24 11 24
Beşiktaş	48 33 84
Sarıyer	62 14 06
Adalar	51 60 81
Beyoğlu	40 77 77
Üsküdar	33 20 30
Kadıköy	36 08 72
Bakırköy	71 64 66
İstinye	63 60 20

TREN:
Haydarpaşa: 36 04 75 - 36 20 63
Sirkeci: 27 00 50

VAPUR:
Şehir Hatları Danışma: 44 42 33
Deniz Yolları Danışma: 49 18 96

UÇAK:
Taksim 45 24 54
Sirkeci: 22 88 88-28 48 08
Gümüşsuyu: 45 70 55

ANKARA

Demiryolları Danışma: 11 06 20
T. H. Yolları Danışma: 22 27 20
Yangın: 00
Sıhhi İmdat: 08 - 24 13 20
Elektrik Havagazı arıza: 29 34 25
Su arıza: 10 55 15
B. Zabıtası şikayet: 24 32 85
Trafik şikayet: 19 33 81-19 33 82
Karayolları Haberalma: 17 49 93
Ankara Hastanesi: 19 21 80
Atatürk Sanatoryumu: 14 30 86
Doğumevi: 24 22 93
T. Fakültesi Hastanesi: 19 21 60
Belediye Hastanesi: 25 06 05

İnsanlık, nötron bombasını kınıyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Cenevre'de bugün sona eren silahsızlanma konferansı boyunca söz alan delegeler, **nötron bombasının yasaklanmasını istemişlerdir. Bu arada Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Kurt Waldheim da Cenevre'deki silahsızlanma konferansını kutlamıştır. Kurt Waldheim, 50'den çok ülkeyi temsil eden konferansa gönderdiği mesajda, Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'nun silahsızlanma üzerine yapacağı özel toplantının hazırlık çalışmaları için, Cenevre'deki bu toplantının önemli bir rol oynayacağını belirtmiştir.** Cenevre'deki toplantı da, BM'in adı geçen toplantısı için bazı öneriler hazırlanma toplantısına başlandığı belirtilmektedir.

Cenevre'deki silahsızlanma kanlık eden **Lenin Barış Ödülü** sahibi İrlanda'lı **Mecbride**, nötron bombasının üretimini ve batı Avrupa'ya yerleştirilmesi planlarını kınamıştır. Bu arada, **İsveç eski Başbakanı ve Sosyal Demokrat Parti Başkanı** da toplantıda söz alarak, nötron bombasının üretiminin, silahlanma yarışına hız kazandıracağını ve nükleer savaş tehlikesini arttıracağını belirtmiştir. **Dünya Bilim Adamları Federasyonu İngiliz Başkanı** da söz alarak, nötron bombasının yasa dışı ilan edilmesini önermiştir. **Sovyet Kadınlar Komitesi Başkanı da, bütün ülkelerin nötron bombasının yapımından karşılıklı olarak vazgeçmelerinin, silahlanma yarışının yeni bir türünü önleyebilecek bir karar olacağını söylemiştir.**

KONFEKSİYON MALZEMESİ SATIN ALINACAKTIR

1 — Müessesemiz Hazır Giyim Fabrikasının ihtiyacı için;
a — 43.000 Metre 506 No'lu yapışkan Vizolin.
b — 17.000 Metre 503 No'lu yapışkan Vizolin.
c — 22.500 Metre 506 No'lu yapışkansız Vizolin.
d — 3.400 Metre Drill
e — 3.400 Metre Fitil Pamuğu
satın alınacaktır.

2 — Malzemelerle ilgili şartname örneği Müessesemiz Ticaret Müdürlüğünden bedelsiz olarak temin edilebilir.

3 — Kapalı teklif mektupları 9 Mart 1978 günü saat 15.— e kadar Müessesemizde bulundurulacaktır.

4 — Müessese ihtiyacı konusu malzemelerin mübayaasını yapıp yapmamakta veya dilediğinden satın almakta serbesttir.

SÜMERBANK
MERİNOS YÜNLÜ SANAYİİ MÜESSESESİ
BURSA

(Basın: 12221 — 250)

ATİNA'DA BARIŞ VARDI

Akdeniz'de Barış Güvenlik ve İşbirliği Konferansının ardından..

Ayşe Bilge DİCLELİ
Süleyman COŞKUN

Çalışmalar boyunca Filistinli delegelerin konuşmaları ilgiyle izlendi

-3-

KONFERANS BAŞLIYOR

Barış Derneği Başkanı Mahmut Dikerdem açılış oturumunda konuşuyor

9 Şubat tarihinde konferans çalışmaları başladı. Faşist cunta döneminde ilerici gençlerin kurşunlandığı POLİ-TEKNİK Üniversitesi salonlarında barış güçlerinin bir araya gelmeleri, barış yolunda verilen savaşımın aynı zamanda faşizme karşı savaşım olduğunu vurguluyordu.

Konferansın en önemli konusunu, Akdeniz'in nükleer silahlardan arındırılması ve bölgedeki tüm çatışma noktalarının giderilmesi yolunda yapılacak çalışmalar oluşturuyordu.

Barış Derneği Başkanı Mahmut Dikerdem, açış konuşmasında tüm bu sorunlara değindi ve Türkiyeli barışseverlerin tutum ve ilkelerini özetledi. Dünya Barış Konseyi Başkanı Romes Şandra, tüm delegasyonları bir ve aynı potada eriten konuşmasıyla yerini doldurduğunu kanıtlarken, Filistin delegasyonu adına söz alan **Abdullah Hurani**'nin kişiliğinde, Filistin halkı ile dayanışma dile getiriliyordu.

İSRAİLLİ VE FİLİSTİNLİ DELEGELERİN DOSTLUĞU

Çalışmalar boyunca Filistinliler çok sık söz aldılar. Yaptıkları her konuşma, büyük bir dikkatle izleniyordu. Ve Filistinlilerin konuşmalarında İsrail halkı ile siyonist İsrail hükümeti arasında ayırım yaptıkları da kimsenin gözünden kaçmıyordu.

Bunun nedeni belliydi. Filistinliler, siyonist İsrail hükümetinin savaş yanlısı, saldırgan ve yayılmacı politikasını, günlük yaşantılarından iyi biliyorlardı. Ama Filistinliler, İsrail halkının barış, işbirliği ve dostluk duygularını dile getiren yiğit temsilcilerini de günlük yaşantılarında yanı başlarında görmekteydiler.

Nitekim Akdeniz'de Barış, İşbirliği ve Güvenlik Uluslararası Konferansı çalışmalarında İsrailliler de vardı. Pek çoğumuzun «Barış ve Sosyalizm Sorunları» dergisinde ve uluslararası planda yayınlanan pek çok ünlü yaorganında yayınlanan yazılarından tanıdığı **Emile Touma** Başkanlığındaki İsrail delegasyonu, konferansın hazırlık çalışmalarında aktif görev almıştı. Nazım mavisi gözleri, kır saçları, iri yapısı ve gülümsemesiyle her yerde dikkati çeken **Emile Touma** ve arkadaşları, herkesin sevgisini ve saygısını kazanmışlardı. Ve bu çalışmalar sırasında, halkların kardeşliği ilkesini Filistin-İsrail delegasyonlarının birbirlerine besledikleri sevgi ve saygı duygularında da gördük. Somut ve olağanüstü güzel bir şeydi bu..

BOURBONLAR VE SAHRA SORUNU

Konferansın en ilginç tartışmaları Sahra sorunu üzerine oldu. Fransa, Cezayir, İspanya ve Polisario Cephesi temsilcileri, Batı Sahra halkının sorunlarını dile getirirlerken, bu ülkenin toprak bütünlüğüne, egemenliğine saygı gösterilmesi gerektiğini vurguluyor ve Sahra halkının kendi geleceğini kendisinin belirlemesi hakkının savunulmasını istiyordu. Tüm delegasyonlar, Batı Sahra halkı ile dayanışmalarını dile getirirlerken, Fas delegasyonu çok ilginç bir tavır içerisine giriyordu.

Konferansa katılan delegasyonlar, hükümetlerin değil, Akdeniz halklarının temsilcilerinden oluşuyordu. Fas delegasyonu ise biraz farklıydı. Delegasyonun Kral Hasan'ın niyet ve düşüncelerinin izlerini taşıdığı, komisyon çalışmaları başlar başlamaz ortaya çıktı. Fas delegeleri, Batı Sahra'nın çadırlarda yaşamak zorunda kalan ve tüm örgütlenmesini ve üretimini çadırlar içerisinde gerçekleştirme gibi sorunları olan Sahra halkının hiçe sayılmasını ve söz konusu toprakların, Fas'ın toprak bütünlüğü içerisinde ele alınmasını talep ediyorlardı. Bu talepler kimse tarafından hoş karşılanmadı. Sonraları, iyicene soyutlandığını anlayan Faslılar, konferans ile ortak bazı noktalarda anlaşmaları gerektiğini kavradılar.

Sahra sorunu ile ilgili ilginç bir noktayı daha aktarmak istiyoruz. İspanya delegeleri arasında bulunan **Maria Teresa de Burbon y Parma** İsoanya'daki kralcıları temsil ediyordu. Ancak siyah saçları, bembeyaz dişleri ve ışıl ışıl gözleriyle o da Sahra halkının haklarını savunuyor ve barış ve kardeşlik duygularıyla gülümsüyordu.

Ayrıca İspanya delegelerinden başka, kısa bir süre önce özerkliğine kavuşan Katalonya Barış Komitesi de konferans çalışmalarına ayrı bir delegasyonla katılıyorlardı.

ÇATIŞMALARA KATILAN BİR ADALET BAKANI

«Konferansın delege yapısının özelliği, hükümetlerin değil, halkların temsilcilerinin bulunmasıydı» dedik. Bu, yalnızca kapitalist ülkelerden gelen temsilciler için geçerliydi. Çünkü Sovyetler Birliği delegasyonu, ülkenin en büyük federasyonunun, Rusya Federasyonunun Adalet Bakanı Başkanlığında gelmişti. Bir an için düşündük. Bir Adalet Bakanı ve bir barış ve işbirliği toplantısı. Bu gerçekten çok önemli bir şeydi. Daha sonra kendisiyle toplantı aralarında ve çeşitli kültür eylemlerinde kısa görüşmeler yaptık. Görüşmelerden sonra edindiğimiz izlenim, **Bay Vladimir M. Blinov**'un alışabildiğimiz Bakanlardan çok farklı olduğuydu. O erişilmez, yanına yaklaşılmaz Bakanlardan değildi **Blinov.** Halkın Bakanıydı. Çeşitli yazılarla, fotoğraflarla ve Sovyetler Birliği'ne gidip gelenlerden öğrendiklerimiz, en somut ve en canlı kişiliğiyle karşımızda duruyordu. Sovyetler Birliği'nde yönetimin, halkın elinde olduğu canlı örneğiyle gözlerimiz önünde somutlanıyordu.

DİN ADAMLARI DA VARDI

Konferans çalışmaları sırasında, çok önemli bir olguyla daha karşılaştık. Çalışmalara, çeşitli ülkelerden din adamları da katılmaktaydı. Yunanistan delegasyonu içerisinde din adamları vardı. Fransız delegasyonu arasında din adamları vardı. Ve Bulgaristan Halk Cumhuriyeti delegasyonu arasında da bir din adamı vardı. Sosyalist ülkeler ve din kurumu üzerine yapılan demagojileri ve spekülasyonları düşündük. Bulgaristan Ortodoks Kilisesi temsilcilerinden **Kalinik**, dini giysileriyle ve içten gülümsemesiyle karşımızdaydı işte.

Çeşitli komisyonlarda, çeşitli anlarda, çeşitli ülkelerden, din adamlarının varlığını görünce içimiz sızlamadı değil. Konferansa katılan ikinci büyük delegasyon bizdik. 53 kişiyle temsil ediliyorduk ve aramızda din adamları yoktu. Barış ve kardeşlik duygularının sözcüleri olan din adamları arasında, bizden de biri olmalıydı. Hiç değilse, Sayın Lütfü Doğan'ın POLİTİKA'ya nötron bombasını protesto eden bir demeç verdiğini anımsayarak sevindik. Fakat 1 Eylül Dünya Barış Günü'nde toplanan «Helsinki Nihai Senedi ve Türkiye» ulusal konferansına katıldığı için eleştirilere uğrayan İstanbul Müftüsünü anımsayınca da üzüldük.

Bizim ülkemizde de, barışın ne anlama geldiğini kavrayan, vurgulayan ve insanların kardeşliğini savunduğu kadar halkların kardeşliğini de savunan din adamları yok muydu? Olmamalı mıydı?

Yarın: Romesk Chandra ağlıyor

CONFERENCE INTERNATIONALE POUR LA SECURITE ET LA COOPERATION EN MEDITERRANEE

Açılış oturumu başkanlık divanı

---

tırmık

AYDIN ENGİN

Demokratik solcu yani yolcu...

— Ücret zamları, hayat pahalılığı oranını aşmamalıdır...

Bu sözü söyleyen hükümet ya da bir başka devlet kurumu sözcüsü ise ona sorulacak karşı sorular bellidir:

— Zam öncesindeki ücret, zam öncesindeki yaşam şartlarına uygun mudur ki sadece «hayat pahalılığı oranı kadar zam» istemiyle yetinilmesini istiyorsunuz?

Sonra

— Şu hayat pahalılığı oranı dediğiniz «oranı» nasıl hesaplayacaksınız bakalım? Ticaret Bakanlığı toptan fiyat endeksleri, Devlet İstatistik Enstitüsü bilmemne endeksleri, İstanbul Ticaret Odası üç aylık perakende fiyat endeksleri, elinin körünün, zıkkımın kökü fiyat artış skalası diye kafa kargaşası yaratıp, **«fiyatlar şu kadar sürede ancak ve ancak** (ve meselâ) **yüzde 8 kadar**cık artmıştır,» denecek ve bu **«resmi yalan»**ın ardında sığınıp zam istemi budanacak mıdır? Yoksa **«hayat pahalılığı»** denen canavarın büyüme oranı, kasap Sadullah'ın, manav Muammer'in, Bakkal Hüsnü'nün etiketlerinden mi yani hayatın ta kendisinden mi saptanacaktır?

Keza, daha da sonra

— Hem şu ücret dediğiniz nedir bakalım? Ücret **«tek bir işçinin geçimini sağlaması için gerekli maddelerin para ile ifadesi»** diyen kapitalist kepazelik midir esas olan; yoksa **«Bir işçinin her gün yeniden işgücü satmasına elverecek, ailesinin insanca yaşamasını sağlayacak, işgücünü kalifiyeleştirmesine olanak tanıyacak mal ve hizmetleri satın alması için gerekli para»** diyen **«bilim»**in sesine mi kulak verilecektir...

İşte bunlar sorulurdu.

Amaaaaaa...

Ücret zamlarının hayat pahalılığı oranını aşmamasını öneren bir **işçi sendikası** ise ne yapılırdı?

★

Çocukluğumuzda bilya oynarken kullandığımız bir deyim vardı. **Bilya'yı atmadan önce «çerçöp» dedik mi, her şey serbest olurdu.**

Evet, yukarıda alıntı olarak sunduğumuz sözleri **«eğer bir işçi sendikası söyledi ise ne yapılırdı?** sorusunun cevabı belli.

— Çerçöp...

İsteyen sunturlu bir küfür savurup

— Nesli tükenmekte olan sarı sendikacılığın son numaraları bunlar, deyip işine, eylemine bakar.

İsteyen,

— Canın sağolsun yeğenim, sen konuş, kervan yürüyor nasıl olsa der.

Bizcileyin yazarlar da

— E, allahın kulu şimdi seni tırmıklamayalım da kimi tırmıklayalım der.

Değindiğimiz sözler demokratik solcu Yol İş Federasyonunun öneri demetinden alındı. Şubat ayının sonuna doğru **«sosyal uzlaşma çağrısı»** yayınlayan Türk İş'e bağlı Yol İş Federasyonu işte aynen böyle diyor.

— Ücret zamlarının hayat pahalılığı oranını aşmaması...

Bunu diyen sendika, bunu dedikten üç beş gün sonra, **yani 1 Mart günü** onbinlerce **yol işçisinin Karayolları Genel Müdürlüğü ile toplu iş sözleşmesi görüşmelerine oturacaktır.**

Yani onbinlerce yol işçisinin tenceresinde kaynayacak çorba, kursağına girecek ekmek, sırtına giyecek ceket, barınacağı konut, içeceği çay, yiyeceği yağ, peynir, süt için pazarlık yapılacaktır.

Pahalılık cehenneminde yaşayan onbinlerce yol işçisinin bir nebze nefeslenmesi, soluklanması için pazarlık yapılacaktır.

Ve bu pazarlığın yapılacağı masaya, işçiler adına oturacak olan sendika, masaya oturmazdan üç beş gün önce pervasızca

— Ücret zamlarının hayat pahalılığı oranını aşmaması, önerisinde bulunabilmektedir.

Evet. Çerçöp...

12 Mart öncesinde **başlayıp 12 Mart'ın «kan sıcağı» günlerinde süren bir «4'ler hareketi»** vardı. Türk **İş içinde** dört **«sosyal demokrat sendikacı»** tarafından hazırlanan - yada hazırlatılan bir raporla Türk İş'in geleneksel Amerikan tipi gangster sendikacılığına (gompersizm) karşı **«sosyal demokrat sendikacılık»** denen bir hareket başladı.

Yol İş Federasyonunun yani çeşitli yörelerdeki Yol İş sendikalarını çatısı altında toplayan Federasyon'un yöneticisi Halit Mısırlıoğlu, Türk İş içinde **«patlak»** veren sosyal demokrat sendikacılık hareketi'nin öncülerindendi.

Sosyal demokrasi yada demokratik sol. Yani sınıf uzlaşmacılığı. Yani kapitalist sistemin özünü korunması amacıyla, aksaklıklarının onarılmaya çalışılması. Yani patlama noktasına gelen kazanda sübapları biraz gevşetme operasyonu. Yani tepeden tırnağa burjuva ideolojisi. Yani tekelci sermayenin **çağdaş kılıklarından biri.**

Sosyal uzlaşma **çağrılarını, 12'ye beş** kala, **yani toplusözleşme görüşmelerinin** başlamasına bir kaç gün kala yapan Yol **İş'i tırmıklamaya yarın da devam edeceğiz. Örneğin Yol İş Fon Holding'ten, Genel Sigorta'dan,** Tarsuslu parababaları **Karamehmetler'den filan yarın söz edeceğiz.**

Ama bugün hiç olmazsa şunu diyelim :

1978 başında Türkiye işçi sınıfına «sosyal uzlaşma» öneren demokratik solcu'lar artık yolcu...

Haksız mıyız?

(İkinci Bölüm)

TÜRK NAZİLERİ VE 1960 DARBE GİRİŞİMİ

Ender Kamil BOYACI

Taraflar son raunda gelmişlerdi

-8-

● Her alanda temizlik söylentileri alıp yürüyor

● 12 Kasım günü Özdağ, darbe saatinin geldigini haykırıyordu

Türkeş'in yağcısı Gökhan Evliyaoğlu, «Alparslan Türkeş, müsbet milliyetçi bir tefekkür ve kalp adamıdır. Aşk ile kin bir kalpte barınamaz. O aşkı seçmiş, kini lânetlemiştir. Sağ olsun!» diye Kudretli Albay'ı bir ULU KİŞİ haline getiriyordu.

Kurucu Meclis'le ilgili görüşmeler sürüp giderken, Kurucu Meclisle ilgili Siyasal Bilgiler Fakültesinin Anayasa Seminerinde olay çıkıyor, Millî Birlik Komitesi üyesi ve Türkeş'in sadık dostu Dündar Taşer, Kurucu Meclisin aleyhine bulunarak semineri terkediyordu. Taşer öfkeyle şunları söylüyordu: «Kurucu Meclis teşkil edildikten sonra, Millî Birlik Komitesi'ne ne lüzum kalır?»

8 Kasım 1960, Milliyet şunları yazıyordu:

«HAVA KUVVETLERİ KUMANDANI'NIN BİNDİĞİ JET UÇAĞI DÜŞTÜ. UÇAĞI OTOMATİK SANDALYE İLE TERKEDİP PARAŞÜTLE İNEN KORGENERAL İRFAN TANSEL'İN SADECE BİR KOLU SIYRILDI.

...Generalin uçağının motoru, kalkıştan yarım saat sonra arıza yapmıştır.»

Allah Allah! Korg. Tansel gibi dehşetli bir jet pilotu böyle bir kazaya uğrasın... Hayret! 4 Kasım günü Türkeş, «Semalara nişan alınız. Semaları nişanlayan ağaca nişan alandan çok daha yükseklere vurur» demiştir. 8 Kasım'da gazeteler Korgeneral Tansel'in ölümden kılpayı kurtulduğunu yazmıştır. Acaba Türkeş indireceği darbeye engel saydığı Havacıların Komutanını «semalara nişan alarak ağaca nişan alandan çok daha yükseklere vurarak» ortalıktan kaldırmak mı istemişti? Bu nokta meçhul kalmıştır.

9 Kasım 1960 ÜLKÜ VE KÜLTÜR BİRLİĞİ İLE İLGİLİ HAZIRLIK TAMAMLANDI...

Milli Birlik Komitesi üyelerinden Orhan Erkanlı, Numan Esin, Kadri Kaplan, Sami Küçük, Şefik Soyuyüce ve Sezai Okan tarafından hazırlanan kanun tasarısına göre birliğe (Kültürbund olacak) Millî Eğitim Bakanlığı, Diyanet İşleri Başkanlığı, Basın Yayın, Vakıflar, Beden Terbiyesi Umum Müdürlüğü Teşkilatları bağlanacak... YENİ BİR MİLLET YARATMAK GAYESİYLE «TÜRKİYE ÜLKÜ VE KÜLTÜR BİRLİĞİ» KURULMASI TEKLİF EDİLMİŞTİR.

Ne oluyordu? Prefabrik bir millet mi «yaratılacaktı»?

TEKLİFİN GERÇEKLERİ:

1 — Ülkü ve Kültür Birliği kanunu ile ülkü ve kültür müesseselerini parti ve iktidar değişiklikleri ve bir iktidarın icra organının siyasal davranış ve telâkkilerinden korumak amacı güdülmekteydi.

2 — Türlü mecralardan ve türlü şekillerde milletin arasına sızan ve sızmakta olan tersve muzır faaliyetlerle mücadele etmek, halkı menfaat düşkünü kişilerden korumak... (Gerçekte Milliyetçi - Toplumcu ülküyü yaymak)...

3 — Basın ve yayını kontrol (Kontrollü, sansürlü ve Nazist basın yaratmak).

4 — Partileri kontrol (kapatmayıp kontrol etmek!)

Bundan önce sırada bir teklif daha vardı: M. B. K.'nin iktidarda kalması...

Türkeş ve arkadaşları bu teklifin kabul edileceği fikrindeydiler. Bir kere, 14 oy garantiydi. İş, 5 oya kalıyordu. Bu beş oy da temin edildi mi, mesele halledildi demekti. Sonrası kolaydı. Arkadan Ülkü-Kültür Birliği kanunu teklifi gelecekti. Bunun üzerinde başlayacak muharebeden muzaffer çıkmak işten bile değildi. Gerçi olaydan bir gün evvel Sezai Okan, teklifteki imzasını geri aldığını mektupla bildirmişti ...

Ülkü birliğinden sonra ele alınacak bir teklif daha hazırlanıyordu. BU, BÜTÜN TALEBE DERNEK VE CEMİYETLERİNİ, BÜTÜN TALEBE TEŞEKKÜLLERİNİ BİR ELDEN İDARE ETMEYE MATUF KANUN TEKLİFİYDİ: BÖYLECE BİR PARAMİLİTER REJİM BAŞLAYACAK ve komite memlekette eksik kalan, yarım kalan işleri tek elden ve büyük bir vukufla tamamlıyacaktı.

Ancak teklif sahipleri böyle bir davranışa karşı gelecek kuvvetlerin mevcudiyetini de biliyorlardı. Bunun için plânları basitti: Silâhlı Kuvvetler 27 Mayısı, demokrasiye inanmış gençlere ve siyasi partilere dayanarak başarmışlardı. Aynı Silâhlı Kuvvetler, OTORİTER REJİMİ, bunlara karşı TOTALİTER İDAREYE HASRET SAPIK GENÇLER VE BAŞLARI KOPARTILMIŞ DÜŞÜK KUYRUKLARİYLE işbirliği yaparak pekâlâ gerçekleştirebilirlerdi. 14'lerden bazılarının bir takım gençlik teşekkülleriyle, ordu mensuplarıyle, Havadis gazetesi gibi yayın organları ve onların temsil ettikleri zümrelerle temasları bu gayeyi istihdaf ediyordu.

13 Kasımda darbeyi yiyenlerin bir kısmı talebe teşekküllerini ele geçirme, hatta ordunun bazı yüksek rütbeli komutan veya genç subaylarını iğfaletme yoluna sapmışlar, onlarla temas kurmuşlar, birtakım telkinlerde bulunmaya başlamışlardı. Bu telkinlerin mahiyeti, Meclis Matbaası'nda ele geçen bir tasarıdan anlaşıldı. Tasarının altında dört imza bulunuyordu. Bu dört imza belki yakıştırmaydı, belki bir gerçeğin ifadesiydi. Tasarı bir kanun teklifiydi. İmzalar ALPARSLAN TÜRKEŞ — ORHAN ERKANLI — NUMAN ESİN — MUZAFFER ÖZDAĞ'a aitti. Kanunun gerekçesi doğrusu istenirse Ülkü ve Kültür birliği kanun teklifinin gerekçesi kadar şatafatlı şekilde kaleme alınmıştı... TEKLİF: MİLLİ BİRLİK İDARESİNİN DAHA DÖRT YIL İŞBAŞINDA KALMASINI İSTİYORDU...

Erkanlı, «Türkeş'le iktidarı uzatmak konusunda beraber olduğumuz halde, sistem ve doktrin bakımından ayrılıyorduk» (Anılar - Sorunlar - Sorumlular, s. 148) diye yazıyor. Erkanlı, 11 Kasım 1960 günü Komiteden istifa ettiğine dair mektubu Başkan Gürsel'e gönderir...

KURBAN BAYRAMI ARİFESİ:

Kasım 12 inci günü birçok rivayet fısıltı gazetesiyle yayılıyordu. Tasfiye haberleri, bütün yurtta tedirginlik yaratıyordu. Basın için 120'lik liste, Adliyede hâkim ve savcı temizliği, Hastanelerde doktor temizliği, Barolarda avukat temizliği söylentiler arasındaydı. Türkeş Kurban Bayramı arifesindeydi.

Kudretli Albay, oy verme anlarında esaslı taktikler kullanarak istediği teklifleri Komiteden geçirmeyi iyi öğrenmişti.

AYDEMİR, 13 KASIM'I ANLATIYOR:

Taraflar son raunda gelmişlerdir. 10 Kasım 1960, Atatürk'ün 22. ölüm yıldönümüdür. İki taraf karşı karşıyadır. O gün Türkeş, Ankara'da Dil - Tarih ve Coğrafya Fakültesinde konuştu. Kendisini alıp Konya'ya götürmek için bir heyet hazırladı. Yanında Ahmet Er olduğu halde, zemini kontrola çıktı. 12 Kasım günü Ankara'ya döndü. Aynı gün Özdağ, darbe saatinin geldiğini şöyle haykırıyordu: «Atatürk'ün eseri tehlikededir! O'nu Biz Kurtaracağız...»

Harbokulu Komutanı Kurmay Albay Talat Aydemir, hatıralarında o günleri şöyle anlatır:

«O günlerde Komite üyelerinden ziyaretime gelenler sıklaşmaya başladı. Yine bir gün Alparslan Türkeş geldi, «bu gidişat iyi değil Talât. Artık buna bir çare bulalım» dedi. Eski arkadaşlar bir araya gelip toplanalım ve karar alalım, dedim. Telefonla da Halim Menteş'i çağırdım. Benim odada üçümüz tartıştık, sonuç açıkça Halim ve ben kendisine açıkça şunu bildirdik:

«Komite üyeleri bugün Silâhlı Kuvvetleri temsil etmektedirler. Millet bizi böyle biliyor. Siz aranızda bölünmek suretiyle orduyu da ikiye parçalamaya kalktınız. Buna hakkınız yoktur.» dedik. Daha sonra Türkeş'e bu ana gaye uğrunda basit plânlardan vazgeçip, fikir ayrılığı olan hususlarda karşılıklı olarak anlaşmaktan başka çıkar yol görmediğimizi söyledik. Yoksa, Komitenin ikiye ayrılmış şekli ile bir birimizin hayatını dahi ortadan kaldıracak bir ortama hızla yaklaştığımızı, birbirimizi hudut harici edecek bir harekette bulunmanın iki tarafa da hiçbir şey kazandırmayacağını kendisine açıkça anlattık.

DEVAM EDECEK

"Seydişehir'de artık demokrasi uygulanacaktır„ "Ezilen ve baskı altında tutulan kimse olmayacaktır„

Maden-İş Seydişehir Bölge Temsilciliği törenle açıldı

Açılış törenine binlerce işçinin katıldığı bildirildi

SEYDİŞEHİR'DE HUZURUN SAĞLANMASI İÇİN SENDİKANIN İKTİDARA KATKIDA BULUNACAĞI AÇIKLANDI

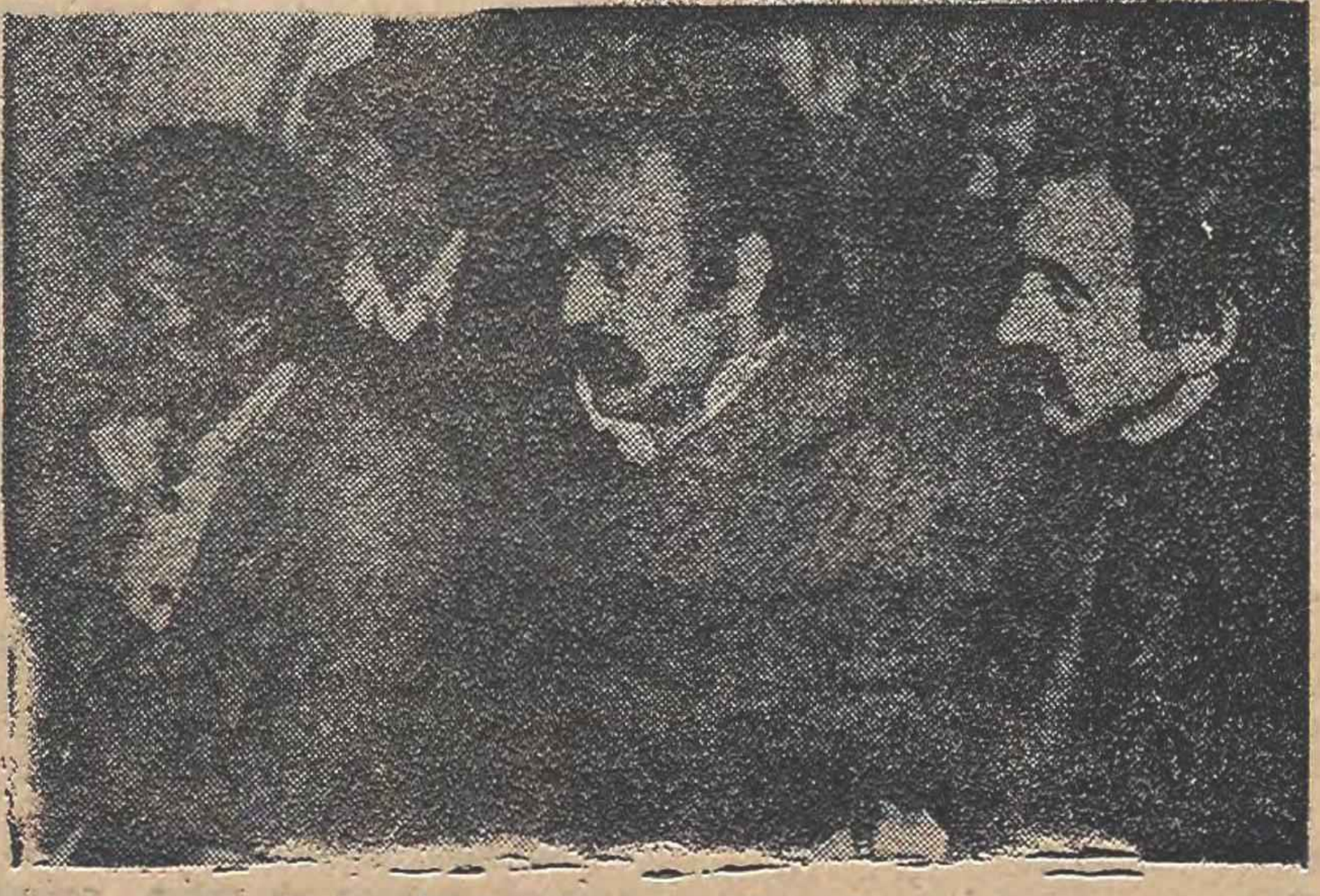
Maden-İş 2. Bölge Temsilcisi Ekrem Aydın

ANKARA (İSTA)

MC döneminde faşistler tarafından çeşitli kereler saldırıya uğrayarak kapatılan Seydişehir'deki DİSK'e bağlı Maden-İş Sendikası'nın 15'inci Bölge Temsilciliği binlerce işçinin katıldığı bir törenle yeniden açılmıştır. Törende bir konuşma yapan Maden-İş İkinci Bölge Temsilcisi Ekrem Aydın, Seydişehir'e demokrasinin geleceğini söylemiş ve «faşistlerden er ya da geç hesap sorulacaktır» demiştir.

Seydişehir'deki Maden-İş Sendikası 15'inci Bölge Temsilciliğinin yeniden açılması dolayısıyla düzenlenen törende binlerce işçiye seslenen Ekrem Aydın'ın konuşması sık sık «Yaşasın DİSK», «Yaşasın Maden-İş» belgileriyle kesilmiştir. Aydın, Seydişehir'e demokrasinin geleceğini ifade ederek şöyle demiştir:

«Seydişehir'de artık demokrasi uygulanacaktır. Ezilen dövülen ve baskı altında tutulan kimse olmayacaktır. Buna izin vermeyeceğiz. Sendikamız Seydişehir'de huzurun sağlanması için iktidara yardımcı olacaktır. Ancak yasalar çerçevesi içinde de faşistlerden hesap sorulacaktır.»

Ekrem Aydın konuşmasından sonra levhayı açmak üzere Bölge Temsilcisi Nurettin Çavdargil'i davet etmiştir. Çavdargil yaptığı konuşmada tabanın söz ve karar sahibi olması ilkesinden hareketle mücadele yürütеceklerini, ezilenlerin ve baskı altında tutulanların korunacağını ifade ederek 8 binden fazla işçinin çalıştığı Seydişehir Aliminyum Tesislerinde işçiler artık layık olmadıkları bir muamele ile karşı karşıya olmayacaklardır» şeklinde konuşmuştur.

Yunanistan,da memurlar 24 saatlik greve gidiyor

ATİNA (THA)

Yunanistan'da memurlar, hükümetin zamlı ücret ve sendika sorunlarına karşı olumsuz tutumunu protesto etmek amacıyla bugün 24 saatlik greve gideceklerdir.

Bugün yapılacak greve Yunanistan'daki banka memurları, kara ve hava ulaşım dairelerinde çalışanlar katılacak ve bütün bu işkollarında hayat felce uğrayacaktır. Grevlere karar veren meslek kuruluşlarının yayınladığı bildiride hükümetin tek yanlı kemerleri sıkma siyasetinin sefalete yol açtığı ve memurların savaşımdan başka çarelerinin kalmadığı belirtilmiştir.

Pan Hellenik Sosyalist Partisi Pasok ve Komünist Parti'nin etkisi altındaki bütün meslek kuruluşları, memurların tutumuyla tek bir sendikaya bağlanmalarını istemektedirler.

Bu arada grevlerle ilgili olarak Atinadaki sinema ve tiyatro salonlarında geniş çaplı toplantılar yapılacağı bildirilmiştir.

Öte yandan Yunan Koordinasyon Bakanı Yorgu Rallis ise, grevin nedenlerinin siyasi olduğunu, emekçilerin istekleriyle ilgili bulunmadığını ve ülkede «kaos yaratmak» amacının güdüldüğünü ileri sürmüştür. Rallis ayrıca memur maaşlarına istenen yüzde 30 oranında zammın yapılması halinde ülkede güçlükle mücadele edilen enflasyon hızının artacağını sözlerine eklemiştir...

Maden - İş Izmirde üçü MESS'e bağlı 5 işyerinde sözleşme imzaladı

Sözleşmelerin ileri ekonomik ve demokratik haklar getirdiği belirtiliyor

İZMİR (İSTA

DİSK'e bağlı Türkiye Maden-İş Sendikası İzmir'de kurulu 3'ü MESS'e bağlı olan toplam 5 işyerinde toplu iş sözleşmesi imzalamıştır.

MESS'e bağlı olan 200 işçinin çalıştığı Efe Tarım, 90 işçini çalıştığı Şenkaya ve Elba işyerlerindeki imzalanan toplu iş sözle mesinin ileri ekonomik ve sosyal haklar getirdiği belirtilmiş. Şen kaya ve Efe Tarım'da imzalanan sözleşmelerde, ücretler birinci ikinci yıllarda yüzde 68 oranında artış göstermiş, yılda üç ma ikramiye alınması, günde 20 lira yemek parası alınması kab edilmiş, çalışma saatleri birinci yıl 47.5, ikinci yıl ise 46.5 olara belirlenmiştir. DGM direnişinden dolayı işten atılan işçilere kıde tazminatlarının da verilmesinin kabul edildiği toplu iş sözleşme sinde bir çok sosyal hakların elde edildiği bildirilmiştir.

Maden-İş Sendikası Bölge Temsilciliğinden dinilen bilgilere göre İ mir'de kurulu Rubo Fe muar, Selgeçen ve İd Sanayi işyerlerinde al nan grev kararları yürürlükten kalkmamış ve toplu iş sözleşmesi imzalanan işyerlerinde ise toplam 512 işçi sözleşmeden yararlanmıştır.

Keramik-İş Sendikası üç işyerinde yetki aldı

DİSK'e bağlı Keramik-İş Sendikası üç işyerinde yeni toplusözleşme görüşmelerine başlıyor.

Yetki alınan işyerlerinden Tekirdağ'da kurulu Ekmekçioğlu Mürefte Tuğla Fabrikası işyerinde 130 işçinin çalıştığı ve ilk toplu iş sözleşmesi görüşmesinin 1 Mart 1978 tarihinde yapılacağı bildirilmiştir. Keramik-İş Sendikasının yetki aldığı diğer işyerleri yine Tekirdağ'da kurulu Aptik Tuğla işyeri ile Kısırmandra köyünde kurulu Kilsan Tuğla Kiremit Fabrikası işyeridir. Her iki işyerinde toplam 360 işçinin çalıştığı öğrenilmiştir.

Öte yandan DİSK'e bağlı Keramik-İş Sendikası'nın örgütlü bulunduğu İstanbul'da kurulu Etarnit işyerinde 17 işçinin direnişinin devam ettiği de verilen bilgiler arasındadır.

Genel-İş Siirt şube başkanı trafik kazasında öld

SİİRT (İSTA)

DİSK'e bağlı Genel - İş Sendikası Siirt Şube Başkanı İsmet Ögetürk ve Genel - İş Sendikası üyeleri olan Mustafa Kurşun ve Mizbah Elveren Diyarbakır'dan Siirt'e dönerken geçirdikleri trafik kazası sonucu hayatlarını kaybetmişlerdir.

Tek Gıda-İş bazı içki ve tütün fabrikalarında yeni yetkiler elde etti

İSTANBUL (İSTA)

Türk-İş'e bağlı Tek Gıda-İş Sendikası son onbeş gün içinde yurdun çeşitli bölgelerinde kurulu birtakım tütün ve içki fabrikalarında yeni yetkiler almıştır.

Muş'ta kurulu Et Balık Kurumu ve Yem Sanayi işyerinde eski dönem sözleşme süresi bitmiş, yeni dönem sözleşme için yapılan başvuru sonucu yetkileri alınmıştır. Aynı şekilde Samsun, Malatya ve Bitlis'te kurulu Sigara ve Yaprak Tütün Fabrikalarında başvurular sonuçlanmış ve yeni yetkiler alınmıştır.

Öte yandan Ankara ve Yozgat illerinde kurulu Bira Fabrikalarında da Tek Gıda-İş Sendikası'nın yetkileri kesinleşmiştir. Ayrıca Diyarbakır'da kurulu İçki Fabrikası ve tüm Tütün Yaprak Fabrikalarının yetkileri kesinleşmiştir.

Tek Gıda-İş Sendikası'ndan alınan bilgilere göre Adana, Sivas Malatya, İstanbul, Denizli ve Elazığ'da kurulu toplam 9 işyerinde toplu iş sözleşmesi imzalanmıştır. Genellikle 2 yıl süreli imzalanan toplu iş sözleşmeleri 749 işçiyi kapsamıştır.

Greve 410 işçi katılıyor

Hekimhan'da maden işçilerinin grevi 150. gününü doldurdu

Yeraltı Maden-İş başkanı "haklarımızı alıncaya kadar grev sürecektir„ dedi

MALATYA (THA) — Hekimhan'da özel bir maden şirketi olan Bilfer'de 410 işçinin başlattığı grev 150. gününü doldurdurmuştur. Grevle ilgili olarak bir açıklama yapan DİSK'e bağlı Yeraltı Maden-İş Sendikası Başkanı Çetin Uygur, «haklarımızı alıncaya kadar grevimizi sürdüreceğiz» demiştir.

İşveren toplu sözleşme görüşmelerine katılmaması nedeniyle 410 işçiyle birlikte 1y0 gün önce greve başladıklarını hatırlatan yeraltı maden iş sendikası Başkanı Çetin Uygur, Basına yaptığı açıklamada, maden şirketinin özel sektör elinde olması nedeniyle ülke ekonomisinin kaybının dikkatten uzak tutulduğunu söylemiş, grevin demiryolu taşımacılığında da büyük kayba uğrattığını ileri sürmüştür.

Çetin Uygur, «Mücadelemizin uzun süreceğini biliyoruz. Belki aylar boyu sürecektir. Buna hazırlıklıyız. Sırtımızdan elde ettiği kazançları İsviçre bankalarına aktaran Bilfer patronunun, bu kârını azaltmamak için kolay kolay yola gelmiyeceğini biliyoruz. Bu nedenledir ki, grevimizin aylar boyu süreceğini söylüyoruz» demiştir.

Tez Büro-İş üç işyerinde sözleşme görüşmelerine başlıyor

İSTANBUL (İSTA)

Türk-İş'e bağlı Tez Büro-İş Sendikası'nın üç işyerinde yetkisinin kesinleştiği bildirilmiştir.

Sendikadan öğrenildiğine göre Has Kozmatik İtriyat işyerine bağlı iki işyerinde toplam 65 işçi adına ve İstanbul, Aksaray da kurulu Özel Bilir Lisesinde yetki alınmıştır.

Öte yandan Türk-İş'e bağlı Teksif Sendikası ile yine Türk-İş'e bağlı Türkiye Genel-İş Sendikası personeli adına sürdürülen toplu iş sözleşmesinden doğan anlaşmazlığın henüz giderilemediği, görüşmelerin ileri bir tarihe bırakıldığı öğrenilmiştir.

Çokuluslu Unilever Imparatorluğu egemenliğini "böl - yönet„ politikasıyla sürdürüyor

Unilever şirketlerini korkutan önemli bir etken işçilerin uluslararası dayanışmasıdır

Çok uluslu bir şirket olan ÜNİLEVER'i takdim etmeye gerek yok; sözkonusu şirketin gıda, makyaj malzemeleri, deterjan, sabun, kâğıt vs. üretiminde uzman bir dev şirket olduğunu herkes bilir. Belirtmekte yarar gördüğümüz bir nokta ÜNİLEVER'in 75 ülkede 300.000'inden fazla emekçinin çalıştığı işyerlerine sahip olacak kadar dev bir şirket oluşudur. Ancak ÜNİLEVER'in daha az bilinen bir yanı var ki, şirketin tek kuruş bile reklam parası vermemesi... Bu arada Hollanda ve Fransa'da gelecek yıllar içinde et bölümünde çalışan 1.800 işçinin işine son vermek istiyor ve her zamanki gibi bu isi sendikal örgütlerin sırtında yapmaya yöneliyor...

ÜNİLEVER Merkez Yönetimi yerel yönetimlere uzun zamandır sendikal çalışmaları olanaksız kılmak ve bozmak için çeşitli yöntemler önermekte ve merkezden emirlerle bunu sürdürmeye çalışmaktadır. Yerel yönetimlerin önemli görevlerinden biri o ülkelerdeki işyerlerinde sendikalar konusunda bilgi edinmek ve daha da önemlisi uluslararası konferanslara katılan sendikal yöneticileri ve işçileri saptamak...

ÜNİLEVER Merkezini korkutan en önemli etkenlerden biri de bu çok uluslu şirketin işçileri arasındaki uluslararası dayanışma ve işbirliği olmasıdır. Herhangi bir ÜNİLEVER Şubesinde anlaşmazlık sözkonusu olduğu zaman yönetim üretimi geçici olarak bir başka ülkeye aktarıyor. ÜNİLEVER Suskunluğu seviyor, insanları, grubları, ülkeleri bölmeye çalışıyor...

İşçilerin her gün tanık oldukları bir politika bu... ÜNİLEVER'in yerel bir yönetimi bir işçi grubuyla görüşmeye, anlaşmaya taraftar değil; arada bir anlaşma olursa, görüşme söz konusu kişilerle teker teker bir çeşit «muaveyene» biçiminde oluyor. ÜNİLEVER'in politikası işyerinde sendikal örgütlenmeyi engellemek. Her yerde yönetimler işçilerin sendikalara üyeliklerine karşı çıkıyorlar ve bir meslek federasyonu ya da sendika işyerinde emekçilerin en az % 50'sini örgütlememişse ÜNİLEVER o örgütün varlığını kabul etmiyor. Değişik şubelerde aynı nitelikteki işçiler arasında bile önemli ücret farklılıkları var. ÜNİLEVER şirketlerinden birinde diğer bir şubeye oranla yüksek ücret alan bir işçi bu ücret için sürekli olarak üretim hızını arttırmak zorunda. ÜNİLEVER buna «çalışmaların rasyonelleşmesi» diyor. İşte bu «rasyonelleşme» yüzünden ÜNİLEVER gelecek iki yıl içinde Fransa ve Hollanda'da 1.800 işçinin işine son verecek. Ancak ÜNİLEVER şirketlerinin işçileri bu zor koşullar içinde bile savaşımlarını sürdürmek istiyorlar; çıkarlarını koruyabilmek, iyi yaşam koşullarını yerleştirmek için uluslararası dayanışmaya ihtiyaçları var ve bunun için savaşıyorlar.

DSF Çokuluslu şirketlere karşı çalışmasını sürdürüyor

Ocak ayı sonunda DSF'nin çok uluslu şirketler konulu komisyonu görüşmelerinin üçüncüsünü Budapeşte'de gerçekleştirdi. Komisyon üyeleri dışında bazı izleyicilerin de katıldığı çalışmalar iki temel maddeye yönelikti:

a) Çok uluslu şirketler konusunda sendikal komitelerin konumu ve rolleri.

b) Çok uluslu şirketler için uluslararası bir tüzük oluşturmak için BM'de yapılacak toplantılarda DSF'nin tutumunun belirlenmesi ve önerilerinin işlenmesi.

Bu konuda yapılan tartışmalar çok derin ve verimli oldukları gibi geniş fikir alış verişlerine de olanak sağladılar. Temel amaçları uluslararası yeni bir ekonomik düzen kurulması olan somut öneriler oluştu. Bunlardan bazıları, işçi eylemlerinin örgütlenmesi, bu eylemlerin güçlendirilmesi için kullanılması ve geliştirilmesi gereken olanaklar, çok uluslu şirketlere karşı savaşımlarında işçi örgütlerinin giderekten sendikal haklar, sanayileşme, teknoloji transferi, iş ve yaşam koşulları, ücretler ve ortak anlaşmalar gibi konularda daha yararlı bir işbirliği kurabilmeleri idi.

Toplantı sonunda üyeler çok uluslu şirketler konusunda emekçilerin gittikçe artan istemleri ve sendikal eylemin geliştirilmesi için sürekli bir bilgi alış verişinin gerçekleştirilmesine karar verdiler. Komisyon 1978 yılı içinde yeni görüşmeler yapacağını açıkladı.

Ekonomi

Türkiye aldığı kredinin yüzde 10 karşılığını ilgili ülkeye "Türk Lirası„ olarak yatıracak

Türkiye'nin yaptığı proje kredisi anlaşmaları uyarınca kredi veren ülkeye ödenmesi gerekli yüzde 10 karşılıkların Türk parası olarak yatırılması konusunda bazı ülkelerle anlaşmaya varıldığı bildirilmiştir.

Önemli yatırım projelerinin Türk parası gereksinimlerinin karşılanması için yapılan proje kredisi anlaşmalarının yürürlüğe girebilmesi için Türkiye'nin aldığı kredinin yüzde 10 karşılığını ilgili tarafa yatırması gerekmektedir. Son bir yıl içinde, döviz darboğazı nedeni ile yüzde 10 karşılıklar yatırılamadığı için krediler de fiilen işlemez hale gelmişti. Türk hükümeti yüzde 10 karşılıkların TL. olarak yatırılması konusunda anlaşma yapan ülkelere öneri götürmüştür. Bu önerilere ilk olumlu cevaplar Polonya, Çekoslovakya ve Finlandiya'dan gelmiştir.

Varılan mutabakata göre Türkiye, bu ülkelerle yaptığı proje kredisi anlaşmaları tutarının yüzde 10'unu TL. olarak Türkiye'de bloke bir hesaba yatıracaktır. Kredi anlaşması böylece fiilen yürürlüğe girecektir.

Çankırı'da kömür yatakları bulundu

İsta ÖZEL

ÇANKIRI Çankırının Orta ilçesinde 100 milyon tonluk olduğu tahmin edilen yeni bir kömür yatağı bulunmuştur. Maden kömürünün Elbistan kömürlerinin ayarında ve 1200 kalorilik olduğu ilgililerce belirtilmektedir.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı yetkililerinden alınan bilgilere göre Maden Tetkik Arama Kurumu tarafından yapılan çalışmalar sonucunda bulunan kömür yatağının Türkiye Kömür İşletmeleri tarafından işletmeye açılması için çalışmalara başlanmıştır. Ayrıca yetkililer aynı yerde birde elektrik santralının kurulacağını bildirmişlerdir.

Portekiz'in AET üyeliğiyle ilgili girişimler yoğunlaşıyor

LİZBON (ANKA)

Portekiz'in Avrupa Ekonomik Topluluğuna (AET) üyeliğiyle ilgili girişimlerin hızlandırıldığı ve Avrupa Parlamentosu Başkanı Emilio Colombo'nun Başkanlığındaki ve topluluk heyetinin devlet ve hükümet başkanıyla görüşmeler yapmak üzere Lizbon'a geldikleri bildirilmektedir. Heyet başkanının daha önce Yunanistan ve İspanya'yı da ziyaret ettiği açıklanmıştır. Gözlemciler, Yunanistan, İspanya ve Portekiz'in topluluğa tam üye olabilmeleri amacını güden girişimlerin hızlandırılmasının bazı AET üyelerince olumlu karşılanmadığını belirtmektedirler. Bu arada üç ülkenin de bir an önce AET'ye üye olmak istemeleri bu konudaki olumlu eğilimleri önleyici bir gelişme olarak nitelenmektedir. Bilindiği gibi, daha önce Yunanistan ve İspanya da üyeliğin hızlandırılması için AET yetkilileriyle görüşmeler yapmışlardı.

AET ekonomisinde planlama çalışmaları hızlanıyor

HAMBURG (ANKA) —

Avrupa Ekonomik Topluluğunun (AET) planlı ekonomi ilkelerine göre yönlendirilmesi amacını güden çalışmaların hızlandırıldığı bildirilmektedir. Temmuz ayından itibaren Almanya'nın ele alacağı AET Dönem Başkanlığı süresince bir dizi ekonomik plan hazırlanacağı açıklanmıştır. Planların, özellikle yatırımlar ve sanayi alanlarında yön gösterici nitelikte ve topluluğun ileride karşılaşabileceği tehlikeleri önlemeye yönelik olacağı belirtilmektedir. AET'nin ileriye yönelik ihtiyaçlarını belirleme konusunda bir mekanizma bulunmadığını belirten ilgililer, yeni planlarla bu eksikliğin giderileceğini ve planlamanın etkinlik kazanacağını ifade etmektedirler.

Gözlemciler, Avrupa ekonomisinde planlama eğiliminin gelişmesini önemli biraz değişiklik olarak nitelemektedirler. Bugüne kadar, planlama konusunda çeşitli öneriler yapılmış olmakla birlikte kesin bir uygulamaya başlanamamış olduğunu hatırlatan AET yetkilileri, bu kez planlama konusunu kesin sonuca ulaştırma amacında olduklarını belirtmektedirler. Daha önce, özellikle çevre sorunları ve teknoloji alanlarında 30'ar yıllık planlar hazırlanması önerilmişti. Bu kez daha geniş kapsamlı planlar üzerinde durulduğu haber verilmektedir.

Faşist saldırı

(Baştarafı 1'de)

daki şubemize yönelik saldırı da İGD'yi kapattırma girişimlerinden ayrı düşünülemez» demiştir.

İlerici, Yurtsever, kişi ve kuruluşlarca karanlık bir kişi olarak bilinen **Ali Fuat Çiler'in** yaptığı ihbar üzerine Samandağ İGD Şubesi yöneticilerinin gizli örgüt kurdukları gerekçesiyle haklarında dava açıldığı bildirilen açıklamada **«Derneğimizin Samandağ Şubesi yasalara uygun olarak kurulmuş demokratik bir örgüttür.»**

Öte yandan CHP Genel Sekreteri Mustafa Üstündağ ve Genel Sekreter Yardımcısı Uğur Alacakaptan, Danıştay Başkanı İsmail Hakkı Ülgen'i ziyaret ederek, «Danıştay'a yapılan bombalı saldırı olayından duydukları üzüntüyü» belirtmişlerdir.

Geçtiğimiz gün komandolar tarafından Danıştay binasına patlayıcı madde atılmasına karşı ilerici demokratik kitle örgütleri tarafından sürdürülen tepkiler devam etmektedir. Tüm Memurlar Birleşme ve Dayanışma Derneği (TÜM-DER) Ankara Şubesi Başkanı **Fatih Üstün** de bir açıklama yaparak başarının ilk koşulunun faşizme karşı mücadelenin örgütlü olmasına bağlı olduğunu belirtmiş, **«Bu saldırıların amacı, Danıştay'ın verdiği demokratik kararlar ve bu kararları bağımsız şekilde verenlerin üzerinde baskı yapmak, karar mercilerini sindirmeye çalışmaktır»** demiştir.

ŞEKER ÖĞRENCİ YURDUNDAN KOMANDOLARIN ATILMASI İSTENDİ

Şeker şirketinde çalışan işçi, memur ve diğer görevlilerin Ankara'da öğrenim gören çocukları için kurulan Şeker Öğrenci Yurdu'nda can güvenliği ve öğrenim özgürlüğü kalmadığı gerekçesiyle komandoların yurttan atılmaları istenmiştir.

Yurtta kalan öğrencilerin yaptıkları açıklamada komandoların yurt müdürü tarafından desteklendiği belirtilmiş Beşevler ve çevresinde bulunan okullara saldırıların buradan düzenlendiği bildirilmiştir.

İnşaat Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi Yönetim Kurulu dün yaptığı açıklamada İnşaat Yüksek Mühendisi Doçent İlhan Berktay'ın otosuna patlayıcı madde atılmasını kınamıştır.

İMO İstanbul Şubesinin açıklaması özetle şöyledir:

«Özel olarak İ.D.M.M.A.'da uzun süreden beri öğrenciler üzerinde sürdürülen saldırılar öğretim görevlilerine de yöneltilmiş bulunuyor. İ.D.M.M.A. öğrencilerinin kararlı mücadelesi karşısında Akademi düzeyinde amaçlarına ulaşamayan faşist güçler şimdi de yurtsever öğretim görevlilerine saldırmaktadırlar. Üyemiz Doç. İlhan Berktay'ın otosuna patlayıcı madde atan eller, Erzurum'da Doç. Dr. Orhan Yavuz'u katleden, bir müddet önce 3 İ.T.Ü.'lü Profesörün evlerini bombalayan, yurtseverleri kurşuna dizen ellerden başkası değildir. Tüm bu saldırıların sorumluları ortaya çıkarılmalı ve gerçek suçlular kamuoyuna teşhir edilmelidir.»

İZMİR'DE İKİ BANKA MUTEMEDİ SOYULDU

Akbank Halitziya Şubesinin iki mutemedi, mesai sonrasında kalan fazla paraları Merkez Bankasına götürürlerken silahlı üç kişi tarafından soyulmuşlardır.

Maliye

(Baştarafı 1'de)

masıyla Türk lirasının dış piyasalardaki gerçek durumuna denk bir düzeye getirilmesinin sağlandığını belirtmiştir. Maliye Bakanı hükümetin aldığı ekonomik önlemler arasında enflasyondan en fazla etkilenen dar gelirli geniş yığınların durumlarıyla ilgili bazı önlemler alınacağını da kaydetmiş, yeni vergi düzenlemeleri ve asgari geçim indirimini yükselten Yasa tasarılarının hazırlandığını Yüksek Planlama Kurulun'da görüşüldüğünü önümüzdeki hafta Bakanlar Kurulu'nda ele alınıp Millet Meclisi'ne sevkedileceğini söylemiştir.

Bakan ayrıca temel malların tüketiciye doğrudan doğruya ulaşması için de çeşitli önlemler alınacağını belirtmiştir.

Bakan özetle şöyle konuşmuştur:

«Hükümetimiz dünkü Resmi Gazete'de yayınlanan bir kararname ile para ve kredi alanında da yeni bir düzenlemeyi uygulamaya koymuştur. Bu düzenleme tasarrufu teşvik etmek amacıyla bankalardaki mevduata ödenen faizlerin önemli ölçüde arttırılmasını ve bankalarca verilen kredilerin üretken alanlara ve gerçek ihtiyaç sahiplerine yöneltilmesini öngörmektedir. Bu uygulama ile bir taraftan tasarruf teşvik edilmekte, öte yandan da üretimin arttırılması teşvik olunmak suretiyle ekonomimizin bozulan dengesinin yeniden kurulması için gerekli ortam hazırlanmaktadır.

Ayrıca yabancı ülkelerde çalışan yurttaşlarımızın döviz göndermeleri ve bankalardan oluşan Türk liralarını harcamak yerine mevduat biçimde bankalarda yatırımlarını teşvik etmek için bu kararname ile bankalara daha yüksek oranda faiz ödenmesi kabul edilmiş bulunmaktadır.»

Korutürk'ün veto ettiği S. Partiler Kanununu değiştiren yasa yeniden kabul edildi

ANKARA, (İSTA)

Cumhurbaşkanı tarafından veto edilen 648 sayılı Siyasi Partiler Kanununun bir maddesinin değiştirilmesine ilişkin yasa Millet Meclisinin dünkü Genel Kurulunda yeniden benimsenmiştir. Millet Meclisi Genel Kurulunun birinci toplantısında görüşülen ve kabul edilen yasa Cumhuriyet Senatosunca da benimsendiği takdirde konu yeniden Cumhurbaşkanlığına gidecektir. Bilindiği gibi bir yasanın iki kez veto edilip edilmeyeceği konusu geçen yasama döneminde bir açıklığa kavuşmamıştı.

Istanbul

(Baştarafı 1'de)

den faşistlerin saldırı ve hakaretlerine uğrayan öğrenciler daha sonra toplum polisinin oluşturduğu kordon ile anfilere alınmışlardır. Fakülte anfilerinde masa ve sıraları kırarak derslere giren öğrencilere saldıran faşistler bu arada kendilerine engel olan polisler ve görev yapan gazetecilerin üzerlerine yürüyerek ölümle tehdit etmişlerdir. Faşistlerin giriştiği saldırıyı yöneten Orhan Çakıroğlu ve Kazım adlı komandoların Üniversite güvenliğini sağlayan Emniyet Müdür Yardımcısı Salih Bora'ya «Seni sıkıyönetim bile kurtaramaz» şeklinde lâf atarak hakaret ettiği görülmüştür.

Bu arada faşistler tarafından tanınan gazeteciler ölümle tehdit edilmişlerdir. Sabah erken saatlerden başlayarak saat 12.00'ye kadar süren faşist saldırı sonunda polis fakülteleri boşaltarak derslere girmeleri engellenen öğrencileri kordon altında dışarı çıkarmıştır. Bu arada bina içindeki polis barikatlarını taş ve sopalarla yaran bir grup faşist Merkez binadan çıkan öğrencilere saldırmak istemişlerdir. Merkez binaya gelen takviye güvenlik kuvvetleri saldırganları durdurarak gözaltına almışlardır. Bu arada Beyazıt'taki Platin ve Beyaz Saray'dan çıktıkları görülen 40 kadar faşistin arkadaşlarının gözaltına alınmasını protesto etmek amacı ile polis ve hükümet aleyhinde gösteri yaptıkları öğrenilmiştir.

DAYAK

(Baştarafı 8. Sayfa'da)

Förster: «Biz okullarda, eli sopalı öğretmen görmek istemiyoruz. Okullarda ceza ve ödül uygulamasını hoş görmüyoruz. Bunların yerine okulda ve sınıflarda bilinçli bir özgürlük etkin olmalıdır. Öğrencinin kendi kendini eğitmesi sorumlu ve iradeli «istemli» davranışlara ulaşması uygulanmalıdır» görüşünde. Oysa çocuğu korkutmak, ondan hıncını almak isteyen görevli hiçbir zaman eğitici olamaz. Okullarda yeri olamaz bu kişilerin. Çocuğun eğiticiye karşı, sevgi yerine, kin ve nefreti yoğunluk kazanır. Ceza, öcalma ve korkutma aracı olmamalıdır.

SSCB Pedagogu Gesen: **«Eğitim yalnız olumsuz özgürlük ilkelerine dayanırsa, dışardan yapılmış rastlantılı bir tepki biçimine bürünür. Toplumsal yaşamda cezayı oluşturan olay, adil kurallarla giderilmeli.»** savında bulunur. Öğretmen çağını iyi bilmeli, toplumun gereksinmelerini kavramalı ve haklıyı haksızı ayırabilecek nitelikte bir yargıç durumunda olmalıdır.

SUÇU EKONOMİK SIKINTILAR DOĞURUR.

Okul artık tek başına bir ünite değildir Sokak, ev ve toplumla bir bütündür. Suçlar varsa bu bütünlük içinden aranmalıdır. Öğrenci isteyerek suç işlemez. Ekonomik sıkıntılar, aileden çocuğa yansır. Örneğin, okul gereksinmeleri karşılanmıyor, sağlıklı beslenmeden yoksun... İnsanlarımızın bakışlarından, giysilerinden, yürüyüşlerinden, bunları, anlamak gerçek eğiticiler için sorun değildir. Trafik kör düğümü, büyük semtlerde kapitalist düzenin bütün pisliklerini taşır. Tüm bu sıkıntı ve bozukluklar öğrenim çağındaki çocuklarımıza birer dayak değil mi? Durum böyle iken acımasız öğretmenlerin, yöneticilerin, velilerin şamarları birçok öğrenciyi dayak arsızı yapmaktadır.

Suçların kökeninde ekonomik bozukluklar yatar. Emekçi insanlar okumalarına engel olununca, işsiz bırakılınca suç işleyeceklerdir. Bu gün cezaevlerindeki insanların yüzde, 98'i cahil bırakılmış işçi köylü emekçilerdir.

Kökeninde nedenleri anlaşılmayan suçlar dayakla çözümlenemez. Yetersiz eğitimciler ençok suç işleyenlerdir. En iyi disiplin öğrencilerin yönetime katılmalarıyla sağlanır. Eğitimcilerin en ufak yanlış davranışları çocukların yaşamlarını karanlıklara itebilir. Evde ekonomik bunalımlar içinde çocuğunu döverek dayakla hırsını dindiren veliler sınıflarının bilincinde değildirler. Okulda dayak atan eğitici ise ruh hastası sayılır. Bilinçli yapıyorsa, sermaye sınıfına köleler yetiştiriyor demektir. Eğiticilerin dayaklarıyla nasırlaşan bedenler, yarın patronların hizmetine sunulacak tatlı yem sayılırlar.

Filistinli gerillaların duruşmalarına devam edildi

11 Ağustos 1976 gecesi Yeşilköy Hava Limanını basıp İsrail El-Al Havayollarına ait uçağın ikisi İsrailli olmak üzere 4 yolcusunu öldüren iki Filistinli gerillanın duruşmasına dün de devam edilmiştir. İstanbul 5. Ağır Ceza Mahkemesi, Yargıtayca sanıklar aleyhinde bulunan müebbet hapis cezasında ısrar edilmesine karar vermiştir.

Mahkeme, Dışişleri Bakanlığı ve ilgili makamlarla yapılacak yazışmalara verilecek yanıtlardan sonra iki Filistinli gerilla hakkında esas kararın açıklanacağını bildirmiş ve duruşma 2 Haziran'a ertelenmiştir.

Öte yandan iki Filiştinli gerilla Muhammed Reşit Hüseyin ve Mehdi Muhammed Zileyle, aynı olayla ilgili olarak Türkiye'ye ruhsatsız otomatik silah ve bomba sokmak suçlarından İstanbul 4. Ağır Ceza Mahkemesinde yargılanarak 8'er yıl 4'er ay ağır hapis cezasına çarptırılmışlardır.

TÖB-DER

(Baştarafı 1'de)

tagelmiştir» demiştir.

Düzgün, açıklamasında DEK'in demokratik bir eğitim sisteminin oluşturulabilmesi için, dinin ve dinsel eğitim kurumlarının gerici siyasal iktidarların güdümünden kurtarılmasını esas gördüklerini belirtmiş özetle şunları söylemiştir:

«Demokratik eğitim kurultayımız, gerçekten demokratik bir eğitim sisteminin oluşturulabilmesi için, dinin ve dinsel eğitim kurumlarının gerici siyasal iktidarların güdümünden kurtarılarak laik esaslara uygun bir biçime sokulmasını da gerekli görmüştür. İktidarların ve çıkar çevrelerinin imam-hatip okulları ve Kur'an kursları açarak inançları istismar etmelerini ve inananları bu yolla baskı altına almalarını kınamak yalnız bizim değil tüm demokratik güçlerin ve tüm inananların da görevi olmalıdır.

Eğitim emekçileri, bu görüş ve düşüncelerle, her kişinin dinsel inançlarına saygılı olmayı, dinin ve dinsel eğitim kurumlarının politik yatırım metaı olarak kullanılmalarına karşı çıkmayı laikliğin ve çağdaş insan olmanın gereği saymaktadırlar. Gericilerin ve faşistlerin yanıltıcı propagandaları bizi halkımızdan koparmaya, doğru bildiğimiz yoldan ayırmaya yetmeyecektir.»

Denktaş

dan vazgeçebileceği bildirilmektedir. Dün bir basın toplantısı düzenleyen **Konuk**, kabinede şimdi değilse bile ileride bazı değişikliklerin yapılabileceğini kaydetmiş, karşılaşılan ekonomik sorunların göğüslenmesi gerektiğini belirtmiştir.

PETROL İŞÇİLERİ GREVE BAŞLADI

Bu gelişmeler içinde Kıbrıs Türk Petrolleri şirketinde devam eden toplusözleşmelerin uyuşmazlıkla sonuçlanması üzerine Petrol işçileri greve çıkmışlardır. Bilindiği gibi Kıbrıs işçi sınıfı, **Denktaş** yönetimine karşı çeşitli işkollarında süreli grevler yapmakta ve sınıfsal taleplerini sıkça dile getirmektedirler.

Kıbrıs'taki ilerici siyasal gözlemciler üç-beş işverenin direnişe geçmesinin Denktaş yönetiminde meydana getirdiği olayların, yönetimin niteliğini açıkça kanıtladığını belirtmektedirler.

Org. Ersin

(Baştarafı 1'de)

Komutanı Org. **Nurettin Ersin** bakacak, Genelkurmay Başkanının hükümete resmen atanması yönünde bir önerisi olduğu takdirde **Ersin.** resmen Kara Kuvvetleri Komutanlığına getirilecektir.

Öte yandan, Savunma Bakanı **Hasan Esat Işık**, Yüksek Askeri İdare Mahkemesinden emeklilik kararını bozduran eski Kara Kuvvetleri Komutanı **Namık Kemal Ersun'un** durumu ile ilgili olarak incelemenin devam ettiğini bildirmiştir. Öğrenildiğine göre Milli Savunma Bakanlığı yetkilileri **Ersun'la** da görüşecekler ancak kararın uygulanmasından hemen sonra kendisinin emekli olmasını sağlayacaklardır.

Tutuklu

(Baştarafı 1'de)

lunmamasını istemişlerdir. Tutuklu öğrenciler, haklarındaki suçlamaların henüz kesinlik kazanmadığını belki de beraat edeceklerini işaret etmişler, jandarma nezaretinde sınavlara girdikten sonra cezaevine geri döneceklerini bildirmişlerdir.

Konuyla ilgili bir açıklamada bulunan İl Jandarma Alay Komutanı Albay İbrahim Güzel, kendilerinin böyle bir yetkisinin bulunmadığına dikkat çekmiş, Cezaevi Savcısı Faruk Öztoker de böyle bir şey gerçekleşirse jandarma veya bir başka görevlinin öğrencilere nezaret etmesi gerektiğini söylemiştir. Üniversite öğrencileri ise okuma ve sınava girme olanağı elde edemeyen böylesi öğrencilerin haklarının yanmadığını, tahliye olduktan sonra okullarının müdürdüklerine başvurmaları halinde giremedikleri sınavlara katılma hakları olabileceğini ifade etmişlerdir.

Maden-İş

(Baştarafı 1'de)

çekleştirdiği kapalı salon toplantısında konuşan Genel Yürütme Kurulu üyesi ve Genel Başkan Vekili Murat Tokmak, konunun önemini vurgulamış ve İskenderun Demir Çelik Kombinasında sınıf ve kitle sendikacılığının ileriye dönük çalışmalarının irade beyanının kazanılmasıyla ileri boyutlara ulaşacağını belirtmiştir.

Toplantıda konuşan işçiler Maden-İş Sendikası üyesi olmaktan duydukları onuru belirterek Çelik-İş Sendikasını tanımadıklarını demokratik ve sendikal haklarını Maden-İş Sendikası içinde yürütmeye kararlı olduklarını söylemişler. İrade beyanının Maden-İş Sendikası üyesi olmanın belirtilmesinde bir formalite olduğunu açıklamışlardır.

İSTA muhabirinin edindiği bilgilere göre, Maden-İş Sendikası İsdemir'de güçlü bir kadro çalışması içindedir. Yürütme Kurulu üyeleri ve Genel Başkan Vekilleri Örgütlenme Dairesi Başkanı Murat Tokmak ve Mali İşler Dairesi Başkanı Bahtiyar Erkul'un yanısıra, Hukuk Dairesi Müdürü Av. Müşür Kaya Canpolat, Avukat Rasim Öz, Av. Turan Hür ve Örgütlenme Dairesi Müdürü Ertan Uyar ile Basın ve Eğitim Daireleri Müdürü Süleyman Üstün, İsdemir işçilerinin yanında bulunmaktadırlar.

Bu arada Ereğli Demir Çelik Fabrikaları işçilerinden, Seydişehir Aliminyum Tesisleri işçilerinden. Makina Kimya Endüstrisi işçilerinden ve Karabük Demir Çelik Fabrikaları işçilerinden, İsdemir işçilerine ve Maden-İş Sendikasına başarı mesajları yağmaktadır. Onbinlerce işçi ve tüm ilericiler, irade beyanının Maden-İş Sendikası tarafından kazanılmasının önemi üzerinde durmakta ve bunun büyük ve beklenen bir başarı olacağını kaydetmektedirler.

— ZAYİ —

İ.Ü. İktisat Fakültesinden aldığım şebekemi kaybettim. Hükümsüzdür.

Yunus GÜLER

Ozaydınlı, Istanbul Universitesi Rektörü Alp ile görüştü

İSTANBUL (A.A.)

İçişleri Bakanı İrfan Özaydınlı, dün İstanbul Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Haluk Alp'i makamında ziyaret etmiş ve dün başlayan yaz sömestresi nedeni ile tüm öğrencilere ve öğretim üyelerine başarılar dilemiştir.

Ziyareti ile ilgili olarak basına bir açıklama yapan İçişleri Bakanı İrfan Özaydınlı, dün gece İstanbul'a geldiğini ve İstanbul'da bulunduğu süre içerisinde genel asayiş konuları ile ilgili olarak alınan önlemleri gözden geçirdiklerini hatırlatmıştır.

Rektörlük binasında beraberinde İstanbul Valisi İhsan Tekin, Emniyet Genel Müdürü Atabek ve İstanbul Emniyet Müdürü Nazmi İyibil olduğu halde, İÜ Rektörü Prof. Dr. Haluk Alp'le bir süre görüşen İçişleri Bakanı Özaydınlı, eğitim özgürlüğü, bunun ötesinde can güvenliği bakımından başta öğretim üyeleri ve öğrencilerin gösterdikleri anlayış ve desteği yakından izlemekten son derece memnun olduğunu söylemiştir.

Sovyet Spor Heyeti Vali Tekin'i ziyaret etti

İSTANBUL, (İSTA)

Sovyetler Birliği Spor Komitesi Başkanı **Sergi Pavlov** ile Gürcistan Spor Bakanı **Mirza İbrahimov** ve beraberlerindeki heyet dün saat 9.30'da İstanbul Valisi **İhsan Tekin'i** valilikte ziyaret ederek bir süre görüşmüştür.

Sovyet Spor Heyeti Başkanı **Sergi Pavlov** Ankara'dan ayrılmadan önce yaptığı açıklamada, Başbakan **Bülent Ecevit** ve Gençlik ve Spor Bakanı **Yüksel Çakmur** ile yaptıkları görüşmelerin çok olumlu geçtiğini, bunun sonucu olarak da iki ülke arasındaki ilişkilerin ve işbirliğinin daha da güçleneceğini belirtmiş, spor ilişkilerini diğer ilişkiler için iyi bir araç olduğunu söylemiş, sporu bir barış elçisi olarak nitelemiştir.

Öte yandan Sovyet Spor Heyeti ile Gençlik ve Spor Bakanlığı heyeti arasında yapılan görüşmeler sonunda hazırlanan protokol'un bugün saat 20'de Gençlik ve Spor Bakanı **Yüksel Çakmur'un** bulunacağı bir törende İstanbul'da imzalanacağı açıklanmıştır.

Önümüzdeki hafta Demokratik Almanya'dan bir heyet geliyor

Cenevre'de bugün sona eren silahsızlanma konferansı boyunca söz alan delegeler, **Nötron bombasının yasaklanmasını** istemişlerdir. Bu arada **Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Kurt Waldheim da Cenevredeki silahsızlanma konferansını kutlamıştır.** Kurt Waldheim, 50'den çok ülkeyi temsil eden konferansa gönderdiği mesajda, **Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'nun silahsızlanma üzerine yapacağı özel toplantının hazırlık çalışmaları için, Cenevre'deki bu toplantının önemli bir rol oynayacağını** belirtmiştir. Cenevre'deki toplantıda BM'in adı geçen toplantısı için bazı öneriler hazırlandığı belirtilmektedir.

Cenevre'deki silahsızkanlık eden **Lenin Barış** lanma toplantısına Başkanlık eden**Lenin Barış Ödülü** sahibi **İrlanda'lı Mecbride,** nötron bombasının üretimini ve Batı Avrupa'ya yerleştirilmesi planlarını kınamıştır. Bu arada, **İsveç eski Başkanı ve Sosyal Demokrat Parti Başkanı** da toplantıda söz alarak, nötron bombasının üretiminin silahlanma yarışına

Sovyetlerin gelişmekte olan ülkelerle ekonomik ilişkileri hızla gelişiyor

ANKARA (ANKA)

Dünyanın en büyük petrol üreticisi olan Sovyetler Birliği'nin gelişmekte olan ekonomik ilişkileri, çeşitli ülkelerle hızlı bir şekilde gelişme eğilimi göstermektedir. SSCB hükümetiyle Hindistan arasında imzalanan ticaret ve yatırım anlaşmasından sonra, bu ülkeyle bir Batı Afrika Ülkesi olan Fas arasında da milyarlarca dolarlık bir yatırım ve ticaret anlaşması imzalanmıştır. Anlaşma gereğince, Fas, Sovyetler Birliğine, 30 yıllık bir süre için fosfat ve sun'i gübre verecek, karşılığında ise petrol, kereste, nitrojen amonyum ve madencilik techizatı alacaktır. Geniş kapsamlı anlaşma çerçevesinde imzalanan ikinci bir sözleşme ile de Sovyetler Birliği'nin geniş fosfat yataklarını işletmeye açması öngörülmüştür. SSCB ayrıca, 56 mil uzunluğunda bir demiryolu inşasını gerçekleştirecektir. Meskala maden bölgesini denize bağlayacak olan demiryolu yaklaşık 2 milyar dolara malolacaktır. Fas, Sovyetler'e olan borcunu, uzun-vadeli kredi esasına göre ödeyecektir. Sovyetler Birliği'nin diğer Afrika ülkeleriyle de benzer nitelikte anlaşmalar yapmaya çalıştığı bildirilmektedir.

Gazi Eğitim Enstitüsü Müdürü görevden alındı

Sedat UYSAL, (İSTA) ANKARA

MC İktidarları döneminde faşistleştirilmesine büyük özen gösterilen Milli Eğitim Bakanlığına bağlı iki ve üç yıllık Eğitim Enstitülerinde komandolara yardım eden ve okulların saldırı üssü olarak kullanılmasında çalışmalar yapan yöneticiler temizlenmeye başlamıştır. Gazi Eğitim Enstitüsü Müdürü Mustafa Şen ile birlikte okulun diğer yöneticileri görevlerinden alınmışlardır. MC döneminde göreve getirilen Mustafa Şen'in yerine Mehmet Türkkan'ın atandığını bildiren Milli Eğitim Bakanlığı yetkilileri can güvenliği ve öğrenim özgürlüğünün sağlanabilmesi amacıyla koşulların yaratılabilmesi için gerekirse yarı yıl sömestr tatilinin uzatılabileceğini söylemişlerdir.

Çukobirlik yönetim ve denetim kurulları Ticaret Bakanlığınca feshedilmiştir.

İlgililer, önümüzdeki günlerde yeni yönetim ve denetim kurullarının açıklanacağını söylemişlerdir.

Kararı işverenler

(Baştarafı 1'de)

kanı Nurullah Gezgin, Türk Sanayicileri ve İşadamları Derneği Başkanı Feyyaz Berker, İktisadi Kalkınma Vakfı Başkanı Ertuğrul Soysal ve İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi öğretim üyelerinden Ticaret eski Bakanı Haluk Cillov'a konuyla ilgili yönelttiği sorulara verdikleri yanıtlarda, devalüasyonun beklenen bir karar olduğunu, bu anlamda bir sürpriz teşkil etmediğini belirtmişler ve devalüasyonla birlikte «yan tedbirlerin» özellikle «enflasyon baskısını önleyici tedbirlerin» alınması halinde yararlı olacağını savunmuşlardır. Ancak görüşlerine başvurulan işveren çevrelerinin önerdikleri «yan tedbirler» ve «enflasyon baskısını önleyici tedbirler» konusunda bir açıklamada bulunmamışlardır.

ANKA Ajansının sorularını yanıtlayan Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi öğretim üyesi Doç. Dr. Beşir Hatimoğlu ve Ankara İktisadi Ticari İlimler Akademisi öğretim üyesi Onur Kumbaracı, devalüasyonun ulusal bir fayda sağlayamayacağı, ne teorik ne de pratik açıdan savunulabilecek bir önlem olduğunu söylemişlerdir.

Kemerleri

(Baştarafı 1'de)

mak için sayısız fırsat tanımadığı gerçeğini bir kez daha gözlerin önüne seriyor.

İMF'nin dayatmalarına bu hükümetin bu yapısıyla, bu sınıfsal tercihleriyle direnip direnmeyeceği sorununa gelince, söylenmesi gereken emperyalist kapitalist sistem içinde kalındıkça, ne bu hükümetin ne de başkasının bundan farklı davranamayacağıdır.

1978 yılı programı yürürlüğe girdi

ANKARA, (A.A.)

Yüksek Planlama Kurulu tarafından hazırlanan ve Bakanlar Kurulu tarafından onaylanan 1978 yılı porgramı ile programın uygulanması, Koordinasyonu ve izlenmesine ilişkin karar dünkü Resmi Gazetede yayınlanarak, yürürlüğe girmiştir.

Uygulamada tutarlığın ve uyumun sağlanabilmesi için politika araçlarının program disiplini dışında bırakılmamasının ve öngörülen farklı amaçlarla bağımsız olarak kullanılmasının ilke olarak benimseneceği de kaydedilen kararda, sektör ve alt sektör ana planlarıyla ilgili çalışmalara, belirlenecek Dördüncü Beş Yıllık Kalkınma Planı hedefleri doğrultusunda tamamlama ve günün koşullarına göre değiştirilmek amacıyla devam edileceği bildirilmiştir.

ACI BİR KAYIP

BİYALOG DOKTOR ERTAN PINAR

Hakkın Rahmetine Kavuşmuştur. Cenazesi 2.3.1978 günü öğle namazını müteakip Kadıköy Osmanağa Camiinden Kaldırılacaktır.

Aailesine baş sağlığı dileriz.

SEYİR, HİDROGRAFİ VE OŞİNEGRAFİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI PERSONELİ.

SAHİBİ
POLİTİKA Basım Yayın A.Ş.
adına
KEMAL TÜRKLER

Genel Yayın Müdürü:
AYDIN ENGİN
Müessese Müdürü:
HALUK YETİŞ

Yazı İşleri Müdürü: AYDIN ŞENESEN
Teknik Yönetmen: YAVUZ KÖSEMEN
Ankara Temsilciliği: İSTA
(SÜLEYMAN COŞKUN)

DİZGİ: Politika Basım Yayın A.Ş. Tipo Tesisleri
BASKI: Güneş Matbaacılık A.Ş.
DAĞITIM: Hürriyet Gazete Dağıtımı A.Ş.

Abone koşulları:
Yurt içi Yıllık 750 TL - 6 aylık 400 TL - 3 aylık 200 TL
Yurtdışı Yıllık 900 TL - 6 aylık 500 TL - 3 aylık 250 TL
Avrupa uçak farkı olarak her sayı için 6.50 TL ek ücret alınır

İLAN TARİFESİ
Bütün Türkiye ve Avrupa sütun santimi 200 TL
İstanbul Baskısı 100 TL Yayın İlanları 50 TL

SAYI: 1697, YIL: 5 Fiyatı: 250 Kr.

Politika'da eğitim * öğretmen

Öğretmenlik mesleği yeni bir statüye kavuşturulmalı

Bütçe Karma Komisyonunda Milli Eğitim Bütçesi görüşülürken, orta öğrenim öğretmenlerinin ek ders ücretleri 30 liradan 60 liraya çıkarıldı. Yapılan bu adaletsiz uygulama karşısında, ilkokul öğretmenleri olayı haksızlık olarak niteleyerek kendilerine de fazladan girdikleri dersler için ücret ödenmesi isteminde bulundular. Bu istem, ilgili komisyonda benimsenerek, ilkokul öğretmenlerinin haftalık zorunlu ders saatleri 25'den 20'ye indirildi ve haftada beş saat ek ders sayılarak ek ücrete tabi tutuldu. Karar, öğretmenlerin mücadelesinin bir ürünü ve ileri bir adımdı kuşkusuz. Ama yine de adaletsizliği ortadan kaldırmıyor, öğretmenin, hele hele ilkokul öğretmeninin sorunlarına tam çözüm getirmiyor, boşluklar ve çözüm bekleyen sorunlar dağ gibi yığılmış kalıyordu.

Bu konuyla ilgili olarak üç ilkokul öğretmeniyle yaptığımız bir söyleşiden kesitler sunuyoruz.

- **Bölük pörçük çözümler işe yaramıyor**

- **İlkokul öğretmenlerine 5 saatlik ek ders ücreti tanınması sorunu çözümlemedi**

POLİTİKA: İlkokul öğretmenlerine de haftada beş ek ders saati tanınması ve ek ücret verilmesi sizce adil midir? Sorunu çözümlemiş midir?

MUSTAFA SARIBAŞ: Bir ilkokul öğretmeni olarak söyleyecek çok şeyim var. Öğretmenler arasında yapay ayrıcalıklar yaratan ve öğretmenlerin birliğini parçalayıcı her hareketin karşısındayım. Bütçe Komisyonunda alınan karar da öğretmenlerin birliğini parçalayıcı nitelikte. Bütün öğretmenlerin zorunlu ders saati orta öğrenim öğretmenleri gibi 15 olmalı, geri kalanlar ücrete tabi tutulmalıdır. Aramızdaki 5 saatlik ayrıcalık neden?

BAHATTİN GÜLER: Ben de aynı görüşteyim. Ancak şunları da eklemek istiyorum. 657 sayılı yasa tam uygulanmıyor. Bunun yanında, orta öğrenim öğretmenleri öğrenim farklarını zaten göreve başlarken alıyorlar. Çünkü iki senelik Eğitim Enstitülerini bitiren bir öğretmen bizden bir derece, üç seneliği bitirenler iki derece, dört seneliği bitirenler de üç derece üstten başlatıldığı gibi, birinci dereceye kadar ilerleyebiliyorlar. Ama biz 12'ye 2'den başlayıp ancak 4 dereceye kadar ilerleyebiliyoruz. Orada bizim ilerlememizi donduruyorlar.

İBRAHİM ÖZBEK: İlkokul öğretmenlerinin zorunlu ders saatinin haftada 20 saat olması doğru değildir. Orta öğrenim öğretmenlerinden ne farkımız var? Eşit işe eşit ücret politikası ne oldu. Arkadaşlarımın da dedikleri gibi, zorunlu ders saati haftada 15 saat olmalı, kalanlar ücrete tâbi tutulmalıdır. Ayrıca şunu da belirtmekte yarar var; böyle yapay sorunlarla öğretmenin bütünleşme hareketi bölünmek istenmektedir.

POLİTİKA: Peki sizce öğretmenlik yeni bir statüye kavuşturulmalı mıdır?

İBRAHİM ÖZBEK: İşte sorun burda yatıyor, ben de bunu söyleyecektim. Öğretmenlik yeni bir statüye kavuşturulmadıkça bunların hiçbiri çözüm değildir.

BAHATTİN GÜLER: Ben de aynı kanıdayım. Bizim meslek yamalı bir bohça halini aldı. Yeni bir statüye kavuşturulması gerekir.

MUSTAFA SARIBAŞ: Hem de ivedilikle. Mevcut statünün günümüze uymadığı, bölük pörçük önlemlerin işe yaramadığı ortada. Çözüm öğretmenlik mesleğinin yeni statüye kavuşturulmasıdır.

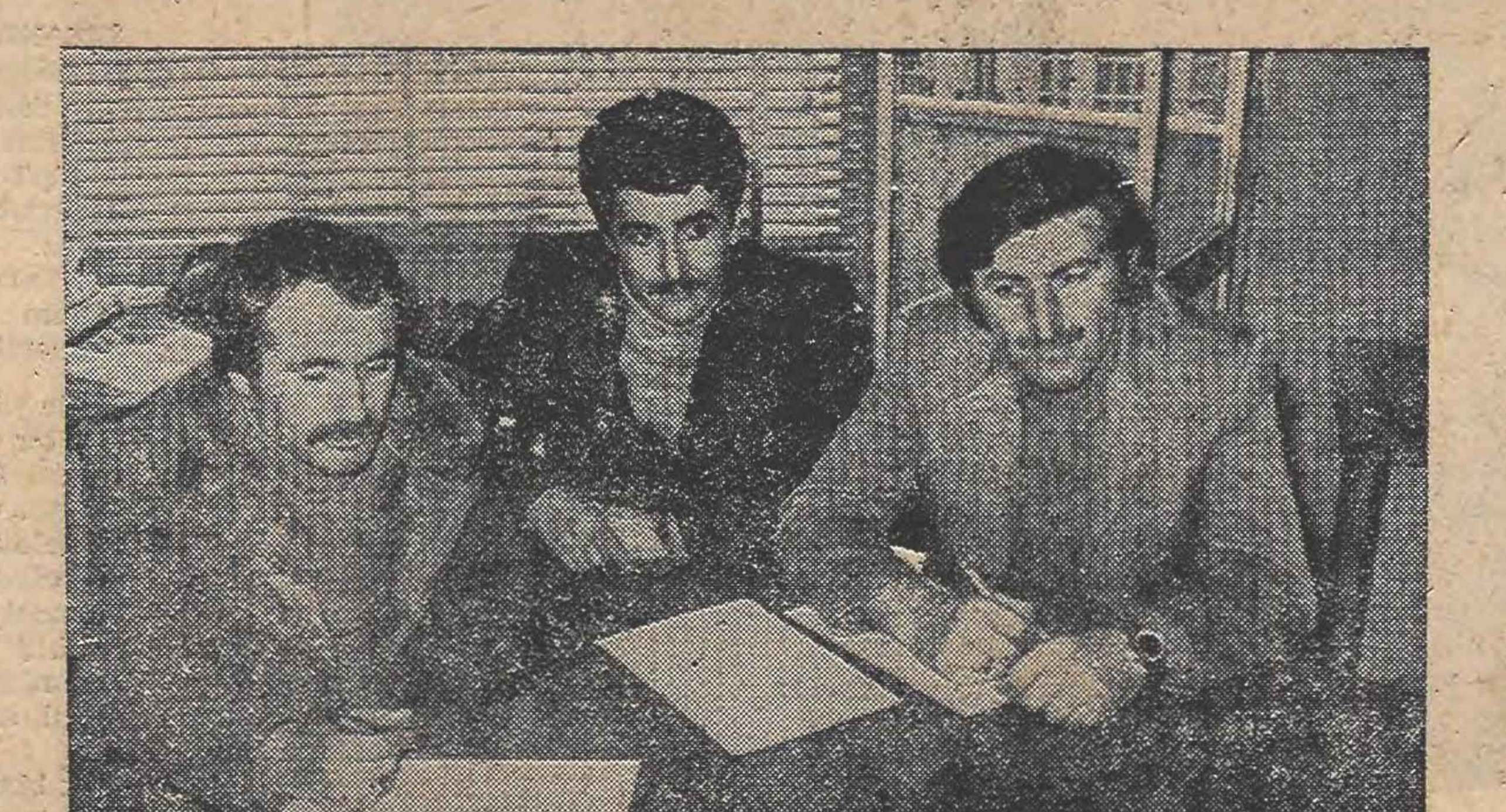

İbrahim Özbek, Mustafa Sarıbaş, Bahattin Güler.

BU KARARLARIN HANGİSİ UYGULANIYOR?

Öğretmenlerin statüsünü saptayan kararlarda Türkiyenin de imzası vardı

21 - 25 Eylül 1966 tarihinde, Paris'te, 77 ülke temsilcilerinin ve Uluslararası Öğretmen Sendikaları Federasyonu'nun (FİSE) katıldığı «Öğretmenlerin Statüsü» konulu bir uluslararası konferans yapıldı.

Konferans UNESCO ve İLO tarafından düzenlenmişti. Türkiye bu konferansta üç delege ile temsil edildi; Konferans kararlarını kabul etti ve bu tavsiye kararlarının altına imzasını da koydu.

Konferansta alınan kararlardan bazılarını, öğretmen mesleğinin statüsünün belirlenmesine ışık tutması bakımından ve altına ülke olarak imza attığımız bir belgenin ne ölçüde uygulandığının görülmesi bakımından yayınlıyoruz.

* * *

★ Öğretmen statüsü, eğitsel amaçların ve hedeflerin ışığı altında eğitim ihtiyaçlarına uygun duruma getirilmelidir. Öğretmenlerin durumunu düzeltilmesinin ve mesleğe genel bir saygı kazandırılmasının bu amaçların ve hedeflerin tam olarak gerçekleştirilmesi bakımından büyük önem taşıdığı kabul edilmelidir.

☆ Öğretmen örgütleri, eğitim ilerlemesine büyük yardımlar yapabilecek ve bundan dolayı da eğitim politikasının saptanmasında işbirliğine çağırılması gereken kurumlar olarak kabul edilmelidir.

★ Eğitim politikasının ve kesin hedeflerin saptanması amacıyla yetkili makamlarla öğretmen, görevliler ve işçi kuruluşları, ana-baba örgütleriyle, öğrenme ve araştırma kurumları arasında sıkı işbirliği bulunmalıdır.

☆ Resmi makamlar, öğretmenlerin meslek kuruluşları ile danışmalar yaparak bütün öğretmenlerin yararlanacağı bir işbaşında yetişme sistemi kurulmasını sağlamalıdırlar. Böyle bir sistem, değişik etkinlikleri kapsamalı, öğretmen yetiştiren kurumların, bilimsel ve kültürel kuruluşların, öğretmen örgütlerinin katılmasını da içine almalıdır.

★ Mesleğe alma politikası, öğretmen örgütleriyle işbirliği halinde açıkca belirlenmeli ve öğretmenlerin yükümlülüklerini ve haklarını saptayan hükümler konulmalıdır.

☆ Yeni bir işe getirilirken öğretmenin niteliklerinin objektif bir değerlendirmesi yapılmalı, öğretmen meslek örgütleri ile danışma halinde saptanacak mesleki ölçülere aynen uyulmalıdır.

★ Öğretmenler meslek durumlarını ve çalışmayı etkileyen keyfi hareketlere karşı yeterince korunmalıdırlar.

☆ Disiplin konularıyla uğraşacak bir mekanizma kurulurken, öğretmen meslek örgütlerine danışılmalıdır.

★ Mesleki görevlerin yerine getirilmesinde öğretmenliğin akademik özgürlüğü bulunmalıdır. Öğretmenler, öğrencileri için en uygun olan öğretim hedeflerini ve metodlarını bilecek nitelikte olduklarından, öğretim malzemesinin seçilmesinde kullanılmasında, ders kitaplarının seçilmesinde, kabul edilmiş programlar çerçevesinde öğretim metodlarının uygulanmasında temel rolü oynamalı, bunu yaparken, resmi makamlar kendilerine yardımcı olmalıdırlar.

☆ Öğretmenler ve onların örgütleri, yeni derslerin, ders kitaplarının ve öğretim amaçlarının geliştirilmesine katılmalıdırlar.

★ Öğretmenin çalışması ile ilgili meslek standardı, öğretmen örgütlerinin katılması ile saptanmalı ve korunmalıdır.

☆ Meslek ahlakının ilkeleri ve esasları öğretmen örgütleri tarafından saptanmalıdır.

★ Öğretmenlerin sorumluluklarını yerine getirebilmeleri için, resmi makamlar eğitim politikası, okul örgütleri ve eğitim hizmetleri yeni gelişmelerle ilgili konularda, öğretmen örgütleri ile dayanışmada bulunma aracından sürekli olarak yararlanmalı ve danışma esası kurmalıdırlar.

☆ Eğitim hizmetinden sorumlu yöneticiler ve diğer kişiler, öğretmenlerle iyi ilişkiler kurmaya çalışmalı, ilişki kurma isteklerini aynı biçimde iyi karşılamalıdır.

★ Öğretmenlerin aylıkları ve çalışma koşulları öğretmen örgütleri ile öğretmenin işverenleri arasındaki müzakereler yoluyla kararlaştırılmalıdır.

☆ Öğretmenin kendi örgütleri yoluyla işverenle, resmi ya da özel müzakere yapmasını sağlayacak, zorunlu ya da isteğe bağlı bir mekanizma kurulmalıdır.

★ Öğretmenlerle işverenleri arasında çalışma koşullarından dolayı çıkan anlaşmazlıkların giderilmesine çalışacak bir ortak mekanizma kurulmalıdır. Bu maksatla kabul edilen yollar ve işlemler bir sonuç vermezse, ya da taraflar arasındaki müzakereler kesilirse, öğretmen örgütlerinin yasal çıkarlarının savunulmasında, normal olarak herkese açık örgütlere başvurmak için harekete geçme hakkı bulunmalıdır.

☆ Kendi örgütlerinin çalışmalarına katılmalarını sağlamak için öğretmenlere zaman zaman tam ücretli izin verilmelidir.

★ Öğretmenlerin, kendi örgütlerinde hizmet yüklenme hakkı olmalı böyle hallerde onların hakları, kamu hizmetlerine seçilenlerin haklarına eş olmalıdır.

DAYAK...

Hüseyin BEYAZIT
(Eğitimci)

Politika'da (9/1/978) ilginç bir yazı yayımlandı: «Dayakçı öğretmenler bu meslekte kalmalı mı?» başlığını taşıyordu yazı.

L. M. gecekonduda oturan bir kız öğrenci. Lise müdürünün gazabına uğrar. Kızcağız: **«Ben okula geç kalmıştım. Geç kâğıdı alıyordum. (...) Sonra birden yüzüme tokatlar inmeye başladı. Neye uğradığımı bilemedim. Ellerimi yüzüme kapadım. Kendimi korumaya çalıştım ama bu kez saçlarımdan tutup beni sallıyordu. Kulağımın yırtılması mı? Hiç anımsamıyorum. Belki tokatlama sırasında, belki daha önce. Yalnız yüzüm çok yanıyordu.»** sözleriyle bir soruyu yanıtlar. Ana ve baba olayın nedenini öğrenmeye geldiklerinde, Müdür ikisini de okuldan kovar.

Dayak sorunu eğitim aracı olarak çağlar boyu tartışılmıştır. Bugün savunucuları çıkar mı bilmem? Çocukta, kötü bir davranışın tekrarına engel olmak için alınan eğitsel önlemlere «ceza» denir. Ceza kuralı çocukta elem duygularını uyandırırsa davranışlarını bırakır onurunu korur. Cezalar adil, ölçülü, normal olmazsa eğiticiye karşı kin ve nefret uyandırır. Bırakalım dayak cezasını, sık sık tekrarlanan öğütler bile bıktırır ve tiksinti uyandırır çocukta. Deneyimlerle, belleği gelişen çocuğa uygulanan her ceza silik kişiliğe sahip insanlar yetiştirmeyi amaçlar.

Eğitimde şiddet köleci kişi yetiştirir John Lock: **«Dayak, kölelik inzibatıdır: esir seyirciler yaratır.»** der. Fénelon: **«Öncelikle çocuğun sevgi ve saygısını kazanmalı»** gereğine değinir. Bazolov: **«Kuru, sıkıntılı sınıf yaşamının kalkmasını, orada sevgi, ilgi ve neşenin etkin olmasını»** ister. Eğitimsiz kurumları susuz değirmenlere benzetenler de olmuştur. Ziya Paşa: **«Önce etmeli tekdir, tekdir ile uslanmayanın hakkı kötektir.»** derken, eğitimci Rollin: **«Okullarda maddi cezaların tamamen kalkmasını** önerir.

Rönesanstan önce, disiplin zora, tepelemeye, maddi cezalara dayanırdı. Çocuğun eti, kemiği dövülerek ruhunun da eğitileceğine inanılırdı. **«Eti senin, kemiği benim»** sözü belki de buradan kalma.

Rönesans sonrasında cezalar akla ve duyguya dayandırılmaya başlandı. Uygulanacak her eğitimin sonuçta çocuğa vereceği biçim önemli. Öğrenci kendi kendini özgürce eğitmeli. Düzen ve tertibe katılmalı. Kişisel yeteneklerini geliştirmeli Kusurlarını kendisi görüp, tekrarlamamalı. «Eğer dayak bu sonuçları kazandırabiliyorsa» savını yapalım Hangi eğitimci «evet» diyebilir? Hele onurlu bir genç kıza bu çağımızda dayak atan bir lise müdürünün okulda işi ne?

Toplum içinde, okulda suç sayılan davranışlar vardır. Korkudan yalan söylemek: fazla senli benli olmak; giyim, kuşam gibi sıkıntılı kuralları sürekli benimsememek; okula geç gitmek ya da gitmemek; dersten ve sınavdan kaçmak; saldırgan ve dövüşken yaratılışlı olmak; arkadaş, komşu ve okul eşyalarına zarar vermek; sigara içmek, gazino, sinema, tiyatro gibi yerlere gitmek; silah, sustalı gibi zararlı araçlar bulundurmak vb... Bunlar için bile disiplin yönetmeliklerinde «tenbih, tekdir, uzaklaştırma, ilişki kesilmesi, kovma» gibi cezalar isimlendirilmiştir. «Dayak» diye bir cezanın adı yoktur disiplin yönetmeliklerinde.

(Devamı Say. 7'de)

Çocukların Dünyasından kesitler

Türkan GEDİK

Birgün elime söz geçiremezsem diyorum

Kitaptan Dengeli Beslenmeyi okudum. «Her gün bir yumurta kesinlikle yemek gerek.» diye yazıyordu. Özellikle büyüme çağındaki çocuklar et, süt, yumurta yemeliymiş. Bu temel besinler alınmazsa insan normal büyüyemez, zekâsı gelişemezmiş.

Her gün bir yumurta yiyemem ki ben. Daha üç kardeşim var. Her gün birer yumurta yesek, on lira eder.

Her gün et de yiyemeyiz. Geçen hafta annem köfte yapmıştı. İçine bolca ekmek koydu. Her birimize dörder köfte düştü.

Süt de yok. Bizim eve hiç uğramaz sütçü amca. Annem, «Zaten sütün hayrı mı var» diyor. «Yarısı su.»

Peki ben, büyüyemiyecek miyim?

Oysa kocaman boyum olsun istiyorum. Zekâmın gelişmesini istiyorum. Bana «Aptal» diyenlere çok kızıyorum. Peki ne yapmalıyım?

Meyveler de insanı hastalıklardan koruyormuş. Dün babam bir kilo portakal aldı. İçinden dört tane portakal çıktı. Bize birer portakal verince annemle babama kalmadı. «Hani size?» dedim. «Biz büyüdük, siz yiyin.» dediler. «Ama olur mu hastalanırsınız» dedim. Onlara birer dilim verdik.

Bizim sınıfta, Yonca adında bir arkadaşımız var. Yüzünde kızarıklıklar oluyor. Geçen gün öğretmenimiz annesini çağırdı. «Nedir bu kızarıklıklar, doktora götürün». dedi. Yonca'nın annesi: «Bir şey değil hocanım. Allerji. Muzu çok yiyor. O, allerji yapıyor.» dedi.

Yonca nereden buluyor bu kadar muzu? Biraz bize de getirse! Bizim eve muz hiç girmez.

Şu lokantacı amcalara da çok kızıyorum Kızarmış tavukları vitrinlerde sergiliyorlar Okula giderken görüyorum. Canım çok istiyor Ağzımda bir su oluşuyor Bakmak istemiyorum, olmuyor. Gözlerim söz dinlemez oldu artık. Kimi zaman gözkapaklarımı örtüyorum üstlerine. Bu sefer de yürüyemiyorum.

Bir gün, elime de söz geçiremezsem diyorum.

KİTAP AĞACI

Ahmet UYSAL

Ruh Sağlığı ve Rehberlik

Rasim Bakırcıoğlu, Ruh Sağlığı ve Rehberlik, Ankara, Çark Matbaası, 1976. 424 sayfa, 35 Lira.

Ülkemizde ders kitapları hazırlayanların genellikle, dile, anlatıma, gerçekliğin araştırılmasına önem vermedikleri ve kaynaklardan tarama yapmakla yetindikleri görülmektedir. Olgular arası ilişki kurularak yorum getirmekten titizlikle kaçınılmaktadır. Yazılan bilim kitabıdır, ama bilimsel yöntemlerin hiçbiri yoktur ortada. Böyle bir tutumun önemli nedenleri var elbette. Bir kez, burjuvazinin sözcüsü siyasal iktidardan ve onun Milli Eğitim Bakanından onay almak pek kolay değildir. Yazarsa, kitabın okullara girmesini, okutulmasını ve kendisine para getirmesini istemektedir. Böyle bir açmaz karşısında kalan yazar, ya kitabını yayınlamaktan cayacak ya da koyulan kuralları gözetmek zorunda kalacaktır.

«Ruh Sağlığı ve Rehberlik» adlı kitabın yazarı Rasim Bakırcıoğlu, yukarda söylediklerimizden oldukça farklı bir yazar izlenimi bıraktı bizde. Özellikle dili, anlatımı ve yaklaşımıyla...

Bakırcıoğlu, «çocuklarının mutlu bir yaşantı sürdürmeleri için çırpınan anne babalarla, ayırım gözetmeden, öğrencilerinin tümünü, olabildiğince geliştirebilmek için çaba gösteren öğretmenlere» adamış kitabını. Bu adayışın hemen ardından da şu öneri gelmektedir: «Anne, baba, öğretmen ya da bir ergin olarak kendimizin, yavrularımızın, öğrencilerimizin, çevremizdeki kişilerin yetersizliğinden, olumsuz duygu, düşünce ve davranışlarından yakınıyorsak, yapacağımız ilk iş, elbirliği ile bunların nedenlerine eğilmek, sonra da bu nedenleri ortadan kaldırmanın yollarını araştırmaktır.»

Kitapta ele alınan temel konuları şöyle sıralayabiliriz: Ruh Sağlığının Niteliği, Kişilik ve Gelişimi, Kişiliğin Uyumu, Kişiliğin Uyumsuzlukları, Ailede Ruh Sağlığı, Okulda Ruh Sağlığı, Rehberlik...

Titiz bir çalışmanın ürünü olan bu kitabı, psikolojiyle, eğitim sorunlarıyla ilgilenen okurlara salık vermek isteriz.

Eğitim Enstitüleri ve «Solcu öğrenciler»

Ayfer SÜREN

AP Genel Sekreteri Sayın Nahit Menteşe Televizyondaki Konuşa Konuşa Programında kendilerinin politikayı okullara, camilere sokmadıklarını, politikayı okula sokan zihniyetin karşısında olduklarını belirtti ve öğretmenin serbestçe öğretme özgürlüğüne sahip olduğuna inandıklarını söyledi.

Kırşehir Eğitim Enstitüsü öğrencilerinden birine ait kimliğin fotokopisi var elimizde. Kimlik 1976-77 Öğretim yılında verilmiş. Kimliğin sağ üst köşesinde doğal olarak öğrencinin resmi var. Peki sağ üst köşedeki resim ne? Politikayı okullara sokmak istemeyen bir zihniyete uygun olarak atamalar yapanlar ve bu atamalar sonucu okulda yönetici olanlar nasıl oluyor da bu kimliği verebiliyorlar?

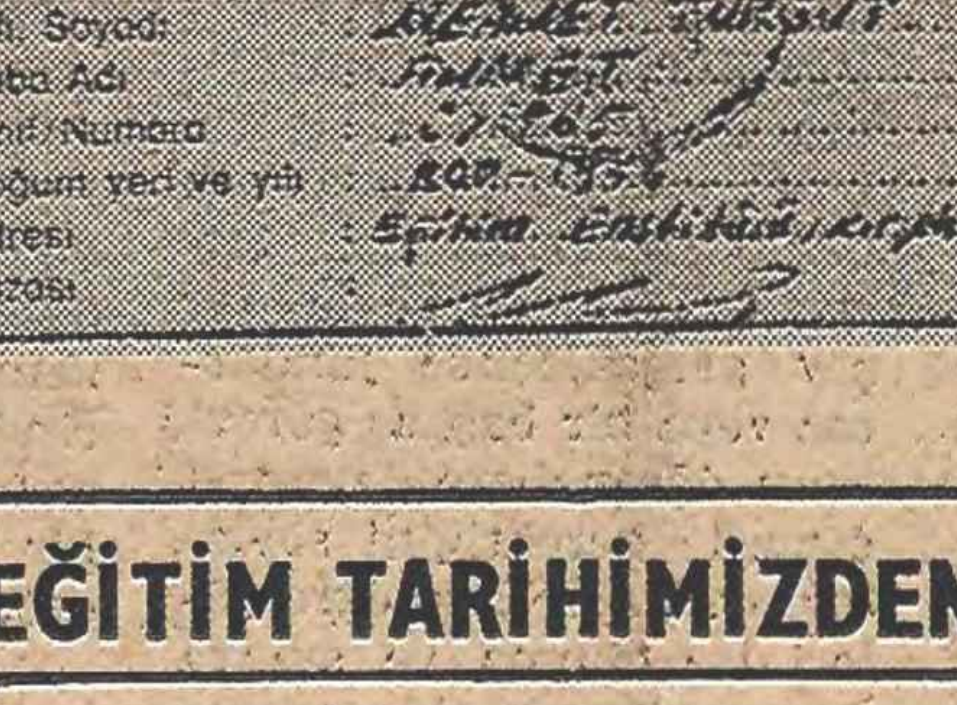

KIRŞEHİR
EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
ÖĞRENCİ KİMLİK
KARTI
1976-1977
ÖĞRENİM YILI

Adı, Soyadı:
Baba Adı:
Sınıf/Numara:
Doğum yeri ve yılı:
Adresi:
İmzası:

Kimliğin sol üst köşesindeki resim ağzını havaya açmış meşhur kurt resmi. Bu mu okula politika sokmamak? Bu mu tarafsız idareciler atamak? Dönem kendi dönemleri, okul yöneticileri kendi atadıkları kimseler, kimliği veren makam belli. Sayın Menteşeoğlu bu durumu nasıl açıklar acaba?

Bütün bunlar ortadayken bir günlük gazete kalkıyor Eğitim Enstitülerindeki durumu araştırıyor ve yazılarında hep solcu öğrencilerin binalarını işgalinden, sağcı öğrencileri derse almadıklarından bahsediyor. Bu kadroyla yönetilen, üstelik giriş sınavlarından ince elenip sık dokunarak alınan öğrencilerin bulunduğu Eğitim Enstitülerinde hangi sol hareketten, hangi tarafsız öğrenimden bahsederler bilmem ki?

EĞİTİM TARİHİMİZDEN...

Gerici terörün hedeflerinden biri: ilerici öğretmenler

İlerici öğretmenlere karşı gerici saldırılar, Kubilay ile simgeleşip, en azgın faşist biçimlere bürünerek günümüze kadar sürer. Faşist kuruluşlar ve kimi sermaye partisi örgütlerince kışkırtılan bu saldırılar, öğretmen örgütlenmesinin yığınsallaştığı TÖS döneminde gemi azıya almıştı. O dönemde olayların suçluları belli olduğu halde, bunlar resmi çevrelerden aldıkları destekle cezalandırılmaktan kurtuldular. Gerici - faşist saldırılar, özelikle işçi sınıfının gelişmediği, demokrasi güçlerinin yetersiz olduğu kırsal alanlarda, küçük kentlerde örgütleniyordu. Buralarda yaygın olan anti-komünizm humması, din istismarcılığı ve bireysel çıkışlar, gerici teröre zemin yaratabiliyordu.

1968 TÖS Kurultayı olayları bu baskı ve terörün önemli örneklerindendir.

1968 TÖS Kurultayı için Kayseri'de toplanan 300'ü aşkın delegenin bulunduğu, sinema salonu kuşatılıp, ateşe verilmek istendi. Olaya, güvenlik kuvvetleri seyirci kaldı. Ancak Genel Başkan Fakir Baykurt'un girişimiyle yetişen askeri birlikler saldırganları püskürttü.

1971 yılı 23 Nisan'ında Karaman'da yağmur duasına çıkmış bir grubun bayram törenine saldırması da bir başka örnek olaydır. Öğretmenler yobazlar tarafından linç olmaktan zorlukla kurtulabildiler. Yine aynı yıl içinde Horasan'da camide toplanmış bir grup, «Komünist Kellesi İsteriz» sloganlarıyla, çevredeki öğretmen evlerine saldırdılar. Toplanan kalabalığa «Bütün öğretmenleri cezalandıracağını» söyleyen vali, saldırganlarca alkışlandı. Kısa süre sonra da bölgede sürgünler başladı.

Saldırıların önlenmesi için zamanın Cumhurbaşkanı Cevdet Sunay'a başvuran bir heyete, Cumhurbaşkanı, «Birader siz de gitmeyin böyle yerlere» diyordu.

İlerici öğretmenlerin bugün öne aldıkları **«faşist yuvalar dağıtılmalı, faşistlerden hesap sorulmalı»** istemi, böylesi deneylerden geçen bir birikimin ürünü ve vazgeçilmez bir istemdir işte...